

TEDNIK

YU ISSN 0040-1978

LETO XXXII., ŠT. 9

Ptuj, 8. marca 1979

CENA 4 DINARJE

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

IZ VSEBINE

Pot zaupanja v množice (stran 3)

Tanjša se dinar za vzdrževanje (stran 4)

Naj spomenik v Mostju simbolizira življenje (str. 5)

Stališča o predlogu urbanističnega programa (str. 7)

Slovenska nogometna liga — vzhod (stran 11)

Naše mame

Ko zjutraj vsi še spimo,
se mamice zbudijo
in na delo odhitijo.

Različna dela imajo,
vendar ne godrnjajo,
rade jih opravljajo.

Na delo hodijo s kolesi,
peš z avtobusi,
vsem enako se mudi.

Prostega časa ne poznajo,
zvečer zadnje spat gredo,
ponosni na mame smo!

Vesna Svenšek,
dopisniški krožek
OŠ Videm

OB MEDNARODNEM DNEVU ŽENSK

Obeležja delovnega značaja

...»Brez sodelovanja žene v družbenem in političnem življenju ni popolne demokracije in razvoja samoupravljanja. Zato si mora naša družba v celoti mnogo bolj prizadevati za hitrejšo in uspešnejše reševanje problemov, ki izhajajo iz neskladja med vlogo žene v združenem delu in družbi na sploh in njenih še vedno velikih obveznostih v družini.« je med drugim poudaril predsednik republike tovariš TITO na XI. kongresu ZK Jugoslavije.

Vsa obeležja, ki jih bomo v naši skupnosti letos pripravili ob mednarodnem dnevu žensk morajo biti delovnega značaja. Poleg tega so posvečena še 60-letnici ustanovitve KP Jugoslavije in SKOJ in revolucionarnih sindikatov, uresničevanju stališč problemske konference »Delavka v združenem delu« in poglabljanju družbene skrbi za otroka v mednarodnem letu otroka.

Velika prisotnost žena in njihovo ustvarjalno delo na vseh področjih družbenega življenja in dela, terjata od družbe še bolj organizirano ustvarjanje takih živlenskih in delovnih pogojev, ki bodo ženskam omogočile polno udeležbo v družbenem življenju. 8. marec — mednarodni praznik žensk zato ne more biti zgolj manifestacija, temveč oblika delovnega pogovora oziroma prikaza uspehov družbe na področju reševanja ženskih problemov, ki so družbeni problemi. Vsakršno odstopanje in drugačno predstavljanje 8. marca — pomeni negacijo pridobitev revolucije, uveljavljanja ženskega vprašanja in podobno.

Skromen nagovor, nagelj, naj bo za to dan iz srca in obenem z obljubo za boljše delo nas vseh, za rešitev vseh tistih vprašanj, ki žensko še ovirajo pri njenem popolnem uveljavljanju v družbi.

Prilpavila: MG

18. TRADICIONALNA DELAVSKA SREČANJA BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA

VARAŽDIN — 1979

V petek, 2. marca so se v Varaždinu sestali člani medrepubliškega odbora Zveze sindikatov Hrvaške in Slovenije iz občin Čakovec, Koprivnica, Krapina, Maribor, Ormož, Pregrada, Ptuj, Slovenska Bistrica in Varaždin. Pod predsedstvom Mihovila Šprema so obravnavali in sprejeli letošnji program tradicionalnih delavskih srečanj bratstva in prijateljstva.

Vsi so si bili enotni v tem, da bodo letošnje prireditve v bratskih občinah imele delovno in slavnostno obeležje. Posvečene bodo jubilejnu letu delavskega razreda Jugoslavije, letu v katerem slavimo 60. obletnico ustanovitve KPJ—ZKJ. Prav zaradi tega bo letošnji program bogatejši in popetren s številnimi prireditvami. V vseh sodelujočih občinah jih bo kar 38.

Novo kvaliteto dela želijo doseči tudi na področju gospodarskega sodelovanja in izmenjave izkušenj z najrazličnejših področij dela. V Čakovcu bo posvetovanje o krepitvi reproduktivne sposobnosti gospodarstva, Koprivnica bo organizatorica medrepubliške vaje enot in štabov CVZ, v Mariboru se bodo srečali člani ZRVS Hrvatske in Slovenije. Ormož bo pripravil posvetovanje o razvoju in nadaljnji krepitvi kmetijstva, v Pregradi se bodo srečali pionirji iz bratskih občin in Varaždin kot gostitelji letošnjih tradicionalnih delavskih srečanj bratstva in prijateljstva slovenskih in hrvaških občin bo pripravil posvetovanje o usposabljanju in izobraževanju sindikalnih delavcev. Iz vsega zapisanega lahko ugotovimo, da gre za izredno bogat program, ki ga bodo v vseh bratskih občinah v celoti uresničili. Predvidevajo, da bo v izvajanju programa sodelovalo več kot 2.000 delavcev, mladine, kmetov, pionirjev in drugih občanov. Vse načrtovane prireditve pa si bo ogledalo okoli 30.000 delovnih ljudi in občanov.

Da bi prireditve potekale kar najbolj uspešno, so v vseh sodelujočih občinah ustanovili koordinacijske odbore 18. tradicionalnih delavskih srečanj bratstva in prijateljstva — Varaždin 1979. V Ormožu so člani odbora Slavko Kačičnik, Boris Polak in Franc Polič. V Ptujtu so to nalogo prevzeli Janko Mlakar, Feliks Bagar in Marija Foltin. V Slovenski Bistrici, ki je bila gostiteljica lanskih delavskih srečanj pa so v koordinacijskem odboru Hinko Zolnir, Jože Logar in Branka Štimec. Poleg občinskih koordinacijskih odborov, so že ustanovljeni medobčinski odbori za gospodarsko dejavnost in povezovanje združenega dela, za izmenjavo izkušenj sodelovanja sindikatov, za sodelovanje mladine, kulturno-umetniško sodelovanje, šport in rekreacijo ter odbor za informativno-dokumentacijsko in izdajateljsko dejavnost.

Pri zvezi sindikatov Slovenije — občinskem svetu Ptuj, se je v to aktivnost že uspešno vključila komisija za kulturo in medrepubliško sodelovanje, ki jo vodi Feliks BAGAR.

Prireditve in akcije na ptujskem območju se bodo pričele 21. aprila, ko bodo delegacije Zveze socialistične mladine Hrvatske in Slovenije sodelovale na pohodu »Po poteh revolucije — Mostje — 79«. Dan pozneje bo v Majšperku gostovala kulturno umetniška skupina iz Čakovca. V juniju bo v Ptujtu kulturno umetniška skupina iz Varaždina. V avgustu bo v ptujskih toplicah tekmovanje v plavanju za prehodni pokal skupščine občine Ptuj in v Podlehniku tekmovanje v športnem ribolovu za prehodni pokal bratstva in

enotnosti. V septembru pa še v Ptujtu večer kajkavske besede, glasbe in pesmi.

In kje bodo sodelovali Ptujčani?

Pihalni orkester TGA »Boris Kidrič« se bo predstavil na tretji reviji pihalnih orkestrorov bratskih občin v Varaždinu. Mladinski pevski zbor OŠ »Tone Znidarič« — podružnice Vitomarci bo sodeloval na deveti reviji mladinskih pevskih zborov OŠ bratskih občin SRH in SRS v Pregradi.

Ob dnevu bratskih občin v tednu kajkavske kulture bo folklorna skupina »Anton ŠTRAFELA« Markovci izvajala svoj program na reviji kulturni skupin. Pevski zbor in ansambel Tornado DPD »Svoboda« Majšperk bosta gostovala v Čakovcu, Komorni moški pevski zbor Ptuj in narodno zabavni ansambel Toneta Kmetca, bosta nasopila v Varaždinu.

Enote civilne zaščite za nudenje prve pomoči in štab za civilno zaščito občine Ptuj, bosta sodelovala na tretji medrepubliški praktično reševalni vaji enot in štabov civilne zaščite bratskih občin SRS in SR Hrvatske pod geslom BRATSTVO—ENOSTNOST—SOLIDARNOST—KOPRIVNICA 79. Ekipa ZRVS občine Ptuj se bo udeležila tradicionalnega delovnega srečanja vojaških starešin bratskih občin. Pionirji OŠ »Tone Znidarič« Ptuj bodo sodelovali na drugem tekmovanju pionirjev OŠ »8. maja« Varaždin. Skupina brigadirjev iz občine Ptuj bo tvorila MDB »Bratstvo in prijateljstvo«. Skupino z brigadirji iz sodelujočih občin bodo sodelovali na zvezi MDA. Mladina in borci NOB občine Ptuj se bodo udeležili tradicionalnega tekmovanja lovskih družin SRH in SRS.

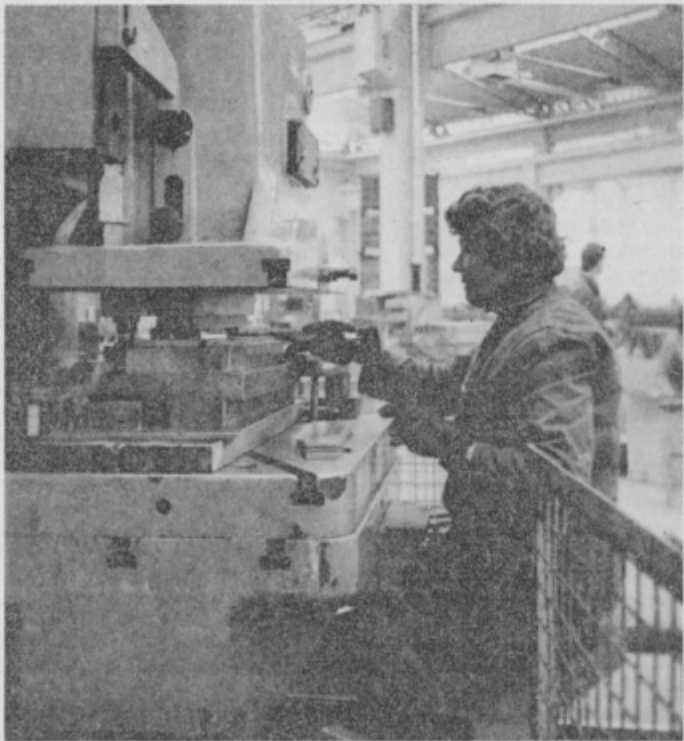
F. GOLOB

Ženska — mati — delavka

Alojzija Gajser dela v Dolanah, v tovarni, ki je zrasla pod obronki haloških gričev. Med brnečimi stroji je njeno mesto in njena roka med težkimi železnimi ploščami. Dopolodne je za velikim strojem, popoldne z družinskimi skrbmi. Njej podobnih poznamo veliko.

Danes, ko lončnica in šopek v vazi njeno sobo krasi, ni nič drugačna. Le zakaj bi jo spreminjal praznik?

foto: zk

Sindikati pred pomembno razpravo

S prvim marcem se je v občini Ormož začela razprava o pridobivanju dohodka ter uveljavljanja načel delitve po delu in rezultatih dela. Na zadnjem posvetu ormoških sindikatov so se dogovorili, da bo razprava najprej stekla v izvršnih odborih osnovnih organizacij ZSS, kasneje pa v sindikalnih oziroma v delovnih skupinah, ki so organizirane v vsaki temeljni organizaciji združenega dela.

V to široko razpravo se bodo vključili vsi organi samoupravljanja in vse družbenopolitične organizacije. Akcija je v delovnih organizacijah zelo dobro zastavljena in pričakovati je, da bo dosegla željen uspeh. Na posvetu občinskega sveta ZSS so poudarili, da je v vseh delovnih sredinah treba napraviti katalog del in opravil, ki bo tudi nekakšna osnova za nagrajevanje po delu in rezultatih dela.

ORMOŽ

Razpravo bodo v temeljnih organizacijah zaključili 24. marca, do prvega aprila pa bodo na osnovi pripomb in ugotovitev ocenili javno razpravo. Naloga osnovnih organizacij sindikata je, da v razpravo vključijo večje število zaposlenih, ki bodo še najbolj neposredno ugotavljali, kje so slabosti sedanjega nagrajevanja po delu. S takšno aktivnostjo torej ne bo bojazni, da v prihodnjem letu v temeljnih organizacijah združenega dela ormoške občine ne steče takšno nagrajevanje kot ga to-določa zakon o združenem delu.

zk

Z OBISKA V. DOLANAH

Ne zanemariti sodelovanja z občani

V letošnjem letu bodo v temeljni organizaciji združenega dela »Olga Meglič«, v tovarni kjer proizvajajo hidravlične stroje in nekatere avtomobilske dele, imeli že 92 zaposlenih. Nekaj jih bo iz krajevnih skupnosti Cirkulane, Zavrč, Markovci in od drugod, nekaj pa delavcev, ki so danes še na začasnem delu v tujini. Tako je v uvodu dejal direktor delovne organizacije, Simon Pešec, ko je v pogovoru s Francem Šetincem, sekretarjem predsedstva CK ZKS, opisal proizvodnjo in nekatere kvalitete novega delovnega kolektiva.

Tovarno je v haloških Dolanah

zgradila ob pomoči SOZD Elkom prav »Olga Meglič« iz Ptuja, ki danes tudi postaja ena od nosilk gospodarskega razvoja v občini. Polega tega, da dajejo precej pozornosti kovinski predelovalni industriji, ne zanemarjajo izob-

vanja so v Dolanah v letu dni zgradili novo tovarno, ki se danes skupno z delavci že vrašča v krajevno skupnost in občane.

Franc Šetinc je v pogovoru poudaril, da je tovarna na tem haloškem območju lep primer zd-

Franc Šetinc si je skupaj s predstavniki delovne organizacije in občine Ptuj ogledal proizvodnjo v novi haloški tovarni

foto: zk

OBOGATENI Z ZNANJEM V AKCIJO

USPEL SEMINAR ZA VODSTVA ZKS

komisije CK ZKJ. Posebno zanimanje je bilo v petek za predavanje Jožeta Smoleta, predsednika komisije za mednarodne odnose pri predsedstvu CK ZKS, ki je zlasti osvetlil idejne probleme, ki nasajajo v zvezi z vojnimi konflikti med socialističnimi državami.

V četrtek popoldne je bilo 21 sestankov OO ZKS na območju občine, ki so se jih udeležili tudi slušatelji seminarja in skupno s komunisti iz tistih organizacij konkretno ocenili vlogo subjektivnih sil in metod političnega dela ter

sprejeli ustrezne sklepe za boljše delo v bodoče. V petek popoldne pa se je sestalo drugih 18 OO ZKS, kjer so skupaj s slušatelji seminarja ocenili naloge ZK pri podružbljanju SLO, družbene samozasčite in varnosti. Prav to področje je eno od najpomembnejših nalog ZK, ki mu morajo v vsaki organizaciji posvetiti vso skrb in stvari urediti tako, da bomo lahko mirno rekli: »Nič naš ne sme presenetiti!«

Sobotni program seminarja je obsegal oceno izpolnjevanja sred-

njeročnega programa občine Ptuj, ki jo je dal Franjo Gnilšek, predsednik izvršnega sveta SO Ptuj, o nalogah v pripravah za planske dokumente za obdobje 1981—1985 in za dolgoročno obdobje na ie govorila Jožica Čarmanova, članica izvršnega sveta SO Ptuj. O teh izredno pomembnih nalogah bomo v naslednjem obdobju še veliko pisali.

Naloga slušateljev seminarja, med njimi so bili vsi sekretarji OO ZKS je, da vse naloge, ki so jim bile predložene na seminarju prenesejo v konkretno prakso in življenje v svoje organizacije, da stvari obravnavajo z oceno lastnega okolja in tudi širše. FF

Seminar nam je prav gotovo dal precej znanja, osvetlil celovito problematiko z vidika angažiranosti Zveze komunistov še zlasti na tistih področjih, kjer smo bili komunisti doslej premalo dejavni — je v sklepih besedi poudaril Milan Knežević, sekretar komiteja OK ZKS Ptuj ob koncu tridnevnega seminarja, ki je bil od 1. do 3. marca 1979 v narodnem domu v Ptujtu, vsak dan pa je predavanja poslušalo čez 200 slušateljev.

O kratki vsebini predavanja Franca Šetince, sekretarja predsedstva CK ZKS poročamo na str. 3, in Slavka Soršaka na str. 5. O metodah političnega dela je govoril Peter Hedžet, član statutarne

ruževanja sredstev in načrtovanja. Takšnih prizadevanj pa bi seveda moralo biti še več, s tem pa manj nerazvitih območij. Poudaril je tudi, da tovarna v tej krajevni skupnosti ne sme biti tujek temveč sestavni del dela in življenja krajevne samouprave. Zakaj ne bi vzpostavili povsem nove odnose s krajevno skupnostjo, je med drugim dejal Franc Šetinc.

zk

TGA KIDRIČEVO

O aktivni rekreaciji

Na seji delavskega sveta TGA „Boris Kidrič“ so podrobneje razpravljali o aktivni rekreaciji delavcev in sklenili, da delavce oz. njihova dela in naloge razvrstijo v tri prednostne skupine.

Tudi za naprej bo veljal sklep, da v počev za aktivno rekreacijo pridejo le tisti delavci, ki delajo v TGA že več kot pet let. Delavski svet delovne organizacije je predlagal vsem delavskim svetom v TOZD in v skupnih službah, da v skladu z merili in pravilnikom o delovnih razmerjih določijo dela in naloge, ki pridejo v poštev za aktivno rekreacijo.

Pred temi samoupravnimi organi bo sedaj zahtevna naloga, kajti poudariti je treba, da je aktivne rekreacije v tej delovni organizaciji potreben že vsak delavec. To obenem pomeni, da ne bi smeli gledati samo s stališča stroškov, temveč odločiti v korist večine delavcev, zlasti še to velja za delavce v TOZD Aluminij in TOZD Glinica.

France Meško

SLOVENSKA BISTRICA

Za večjo varnost pri delu

V delovnem kolektivu IMPOL v Slov. Bistrici so v januarju opravili za izmenske in druge delovne poseben preizkus znanja iz varstva pri delu. Pred tem je čez 60 izmenskih in drugih vodij opravilo 20 urni tečaj v katerem so se podrobneje seznanili z nalogami.

Ob tem so ugotovili, da v IMPOLU posvečajo varstvu pri delu veliko pozornosti, kljub temu pa bi marsikatero stvar lahko še izboljšali. Če bi se npr. v kolektivu odločili za sprejemanje novih delavcev v večjih skupinah in ne posamezno kot doslej, bi lahko te skupine bolj temeljito in organizirano seznanili z vsem, kar je potrebno za njihovo varnost pri delu.

Kljub temu so v IMPOLU že veliko storili na tem področju. Tako so pred štirimi leti sprejeli poseben program izobraževanja za novospregate delavce, zato so prve tedne delali v dopoldanskim izmenah, da so lahko popoldne obiskovali tečaje, med drugim tudi dva in pol dnevni seminar uvajanja na delovno mesto.

Viktor Horvat

Zaključni računi do roka

V službi družbenega knjigovodstva — podružnici Ptuj so nam povedali, da so vse organizacije s področja gospodarstva in tudi negospodarstva do roka predložile zaključne račune. Ob tem je potrebno dodati še, da je bila na osnovi razširjene družbene akcije ob sprejemu zaključnih računov, dosežena tudi kakovostna, predvsem pa pravočasna obravnava.

Površen pregled predloženih zaključnih računov kaže, da so doseženi gospodarski rezultati preteklega leta bistveno boljši, kot so bili ob 9-mesečju leta 1978.

Služba v tem trenutku še ne razpolaga s podatki o tem koliko doseženega dohodka je bilo porabljeno v določene namene; že v kratkem pa bo izdelala analizo, v kateri bodo zajeti podatki o gibanju izgub, delitvi dohodka, prispevi za splošno in skupno porabo, gibanje osebnih dohodkov in podatki o porabi sredstev za razširjeno reprodukcijo. Prav tako bodo zabeležene ocene porabe sredstev, predvsem z vidika ekonomičnosti in rentabilnosti.

Do roka je zaključni račun predložilo 79 organizacij s področja gospodarstva, 37 s področja družbenih dejavnosti, 35 krajevnih skupnosti, 12 samoupravnih interesnih skupnosti ter 21 porabnikov s področja upravnih organov in družbeno-politične skupnosti in 14 skupnih služb. Od skupnega števila 422 društev v občini, pa je do 28. februarja zaključne račune predložilo 110 društev.

MG

V bistriški steklarni uspešno gospodarili

Delovni kolektiv Steklo iz Slov. Bistrice zaposluje prek 300 delavcev in se po doseženih rezultatih gospodarjenja uvršča med najuspešnejše v občini Slov. Bistrica.

V lanskem letu je temu kolektivu uspelo odpraviti težave, ki so se pojavile v začetku pretek-

ga leta, do konca leta pa so nadoknadili zamujeno. V skupnem seštevku so tako proizvedli več izdelkov kot v letu poprej, prav tako pa so za 14 odstotkov povečali planirano proizvodnjo v dinarjih, v primerjavi z letom 1977.

Med steklopihalci v bistriškem kolektivu

leta, do konca leta pa so nadoknadili zamujeno. V skupnem seštevku so tako proizvedli več izdelkov kot v letu poprej, prav tako pa so za 14 odstotkov povečali planirano proizvodnjo v dinarjih, v primerjavi z letom 1977. Produktivnost so v tem kolektivu povečali prav tako za 14 odstotkov

v primerjavi z prejšnjim letom. Kolektiv se v vse večjem odstotku usmerja v prodajo svojih izdelkov, razsvetljavnih teles na tuja tržišča. Skupno izvozijo prek 35 odstotkov celotne proizvodnje. Največ od tega na Švedsko, v ZR Nemčijo in Anglijo. Med domačimi odjemalci

pa so najmočnejši „Dekor“ Zabok, „Sijaj“ Hrastnik in EMI Poljčane. Že v letošnjem letu pa v bistriški steklarni načrtujejo povečano prodajo, predvsem v Belgijo, doma pa v EMI Poljčane. Večjo proizvodnjo in izboljšanje kvalitete razsvetljavnih teles, katero bodo tudi v prihodnje dose-

gali predvsem z ročno izdelavo, pa v letošnjem letu načrtujejo še razširitev asortimana, izdelovanje zahtevnejših artiklov in z osvajanjem novih tržišč. Med pomembnimi koraki v smeri izboljšanja gospodarskih rezultatov v bistriškem „Steklu“ je tudi prehod na dvoimensko delo, ki so ga že prve dni letošnjega leta uresničili, obenem tudi povečana skrb za dopolnilno izobraževanje kadrov, predvsem steklopihalcev. V drugi fazi je že tudi akcija o nadaljnji samoupravni organiziranosti DO „Steklo“ Slov. Bistrica in do EMI Poljčane, katerih sorodnost proizvodnje jih vodi k združevanju v SOZD „Svetila“.

Kreditni in druge finančne obremenitve delovnega kolektiva „Steklo“ Slov. Bistrica so vzrok, da zaposleni na področju osebnega dohodka še niso presegli začrtnega plana, saj znaša povprečni OD na zaposlenega 5.230 dinarjev. Med pomembne uspehe štejejo v tem kolektivu tudi znižanje stala za 16 odstotkov.

Kljub temu, da v bistriški steklarni kažejo željo po večjih investicijskih vlaganjih, predvsem v smeri izboljšanja proizvodnih rezultatov in delovnih pogojev zaposlenih, se bodo tudi letos obnašali kar najbolj stabilizacijsko in vlagali samo tam kjer bodo z vloženi sredstvi zagotovili največjo gospodarnost.

Viktor Horvat

Leto množičnih aktivnosti obrambne vzgoje

Za izvedbo praznovanja 30-letnice obrambne vzgoje mladine za splošni ljudski odpor je bil v ptujski občini ustanovljen 15 članski štab, ki ga sestavljajo predstavniki občinske konference SZDL, OK ZSMS, občinski odbor ZZZB NOV, sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozščito, občinskega štaba za TO, občinskega štaba CZ, oddelka za ljudsko obrambo, občinske organizacije RK, garnizije Dušana Kvedra Ptuj, občinske konference ZRVS, Radio-Tednika Ptuj,

izobraževalne skupnosti Ptuj in SIS za kulturo. Štab je na svoji prvi seji v sredo 28. februarja obravnaval celoten program šolskih, občinskih medobčinskih in republiškega tekmovanja za praznovo 30-letnice obrambne vzgoje mladine in v zvezi s tem sprejel več sklepov.

Jubilejno leto vzgoje mladine za SLO pa naj ne bo le leto tekmovanj, ampak tudi leto izobraževanja za SLO v krajevnih skupnostih in leto povezanj in odpiranj šol v življenje KS. To naj bo tudi leto

usmerjanja učencev in dijakov ter zaposlenih za učitelje obrambe in zaščite, leto aktivnosti obrambne vzgoje v akciji „NIČ NAS NE SME PRESENETITI“, leto povezovanja pouka z družbeno politično vsebino in z zakladnico NOB. Vse to pa zahteva aktivno vključevanje vseh struktur in vodstev krajevnih organizacij, tudi z nudenjem strokovne pomoči pri izvajanju šolskih tekmovanj, ki jih bodo izvajali učenci sedmih in osmih razredov osnovnih šol in dijaki prvih in drugih letnikov

srednjih in poklicnih šol. V proslavo in praznovanje pa se bodo istočasno vključevali učenci vseh ostalih razredov z izvajanjem obrambnih ali športnih dnevoev na šolah.

V šolah morajo k izvedbi nalog pristopiti odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozščito, če je potrebno naj vodstva šol ustanovijo posebne štabe za izvedbo tekmovanj, v katere naj bodo vključeni predstavniki posameznih organizacij v KS. Tekmovanja bodo izvajana v okviru obrambnih dnevoev, ali pa tudi športnih dnevoev. Tekmovanja sama bodo potekala v skladu z posredovanim razpisom, vsem šolam pa so predlagali, da upoštevajo enoten način točkovanja za vse discipline, ki so ga že prejeli.

Za prvovršene ekipe osnovnih šol bo organizirano občinsko tekmovanje ki bo predvidoma 14. aprila letos. Srednje in poklicne šole na občinskem tekmovanju ne sodelujejo, ampak prijavijo ekipe za medobčinsko tekmovanje, o katerem bodo pravočasno obveščeni.

— OM

KDAJ PONOVO SEJEM ZA PLEMENSKO ŽIVINO?

PREDVIDOMA V MAJU

Kmetje že dalj časa postavljajo vprašanje o sejmih za plemensko živino, saj smo z zaporo oziroma ukinitvijo sejma v Ptujju nalili vodo na mlin prekupčevalcem. Na delegatsko vprašanje delegacije krajevne skupnosti Leskovec je bil na zadnjem zasedanju zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine podan naslednji odgovor:

Vprašanje lokacije sejmišča oziroma sejmišč v občini Ptuj se rešuje skozi urbanistični program občine Ptuj in urbanistični načrt mesta Ptujja, ki sta ob koncu preteklega leta bila v javni razpravi. Ker bi bilo potrebno sejmišča urediti skladno s predpisi, bi ureditev enega sejmišča stala najmanj 3 milijone dinarjev. Sredstev ni na voljo, pridobiti jih je možno samo v okviru krajevnih skupnosti.

V okviru razprav o navedenih urbanističnih aktih je bila ponovno nakazana rešitev na prejšnji lokaciji sejmišča, seveda s primerno organiziranostjo samega sejma.

O problematiki, ki je prisotna že dalj časa, so razpravljali ustrezni organi, med njimi svet za družbeno-ekonomske odnose v kmetijstvu pri OK SZDL, odbor za kmetijstvo, živilsko industrijo in gozdarstvo pri izvršnem svetu in izvršni svet občinske skupščine Ptuj. Izvršni svet je zadolžil Zavod za urbanizem Maribor, da takoj skladno z izvajanjem postopka o urbanističnem programu občine Ptuj in o urbanističnem načrtu mesta Ptuj poda mnenje k lokaciji sejmišča v občini Ptuj glede na nove pogoje organizacije sejmov, kar se je ob razpravi o navedenih urbanističnih aktih razvil. Takoj, ko bo sprejel strokovno mnenje, bo izvršni svet dal v pripravo ustrezne akte za zore skupščine.

K temu odgovoru naj dodamo informacijo o možnostih za ponovno uvedbo sejmov za plemensko živino na sejmišču v Ptujju. Po predlogu odbora za stanovanjske in komunalne zadeve pri izvršnem svetu, je izvršni svet sprejel sklep, da je potrebno prou-

čiti možnosti za ponovno odprtje sejmišča na stari lokaciji (ob Ormoški cesti v Ptujju). Oddelak za gospodarstvo in urbanizem je že naročil izdelavo lokacijske dokumentacije, saj gre po predlogu za spremenjen dovoz na sejmišče. Prej je bil z Rajšpove ulice,

sedaj naj bi bil z Ormoške ceste. Obdravski zavod za veterinarstvo in živoronejo pa bo pripravil predpis o tem, kako bo sejem za plemensko živino potekal. Po predvidevanjih bo sejmišče v Ptujju ponovno odprto v maju letošnjega leta.

L. kotar

INFORMACIJA

IZVRŠNEGA SVETA SKUPŠČINE OBČINE PTUJ O UKINITVI DELA PROIZVODNJE V LIK SAVINJA TOZD LESNA INDUSTRIJA PTUJ

Informacija ne obravnava vzrokov, ki so pripeljali do sedanjega stanja v TOZD Lesna industrija, temveč samo aktivnosti družbenopolitičnih organizacij, in izvršnega sveta SO Ptuj in ukrepe, katerih namen je zagotoviti socialno varnost delavcev v TOZD Lesna industrija ter poiskati dolgoročne rešitve.

Iz analize poslovnega uspeha organizacij združenega dela za obdobje januar-september 1978 iz gospodarstva v občini Ptuj je razvidno, da znaša izguba devetmesečnega poslovanja v TOZD Lesna industrija 12.815.000 din. Dohodek je bil dosežen samo v višini 21,3 % od planiranega. LİK Savinja TOZD Lesna industrija je predložila predlog ukrepov, s katerimi bi se saniral položaj. Predlagani ukrepi so se nanašali predvsem na zahtevo, da se sedanje obveznosti TOZD LI do banke spremenijo v ugodnejše (odlog plačila in podaljšanje roka vračila). Vsi ti ukrepi, brez perspektivnih razvojnih in proizvodnih programov, pa so predstavljali začasno rešitev. O predloženi obliki sanacije so razpravljali na zboru delavcev TOZD Lesna industrija ter jo ocenili kot neperspektivno predvsem zaradi slabih možnosti prodaje svojih izdelkov (furnirskih sodov). Predlagane ukrepe je obravnavala tudi banka in jih v celoti zavrnila. Strokovna komisija, sestavljena iz predstavnikov banke, službe družbenega knjigovodstva in TOZD Lesna industrija je ponovno proučila proizvodni program furnirskih sodov in furnirja ter ugotovila, da ne zagotavlja pozitivnih ekonomskih učinkov. Zato je predlagala, da se takoj preneha s proizvodnjo furnirskih sodov in furnirja, poveča pa se proizvodnja na žagi. Ves čas obravnavanja problematike tečejo aktivnosti družbenopolitičnih organizacij občine Ptuj in izvršnega sveta SO Ptuj pri iskanju novega proizvodnega programa. Svoje predloge so doslej predložili AGIS, IMP TOZD Elektrokovina Ptuj, ELKOM, TOZD Elektrokovina — obrat Ptuj, predložili pa jih še bodo Kartonažna tovarna Ljubljana in MARLES. Uvedba novega proizvodnega programa pa zahteva čas od 6 mesecev do 12 mesecev.

Problematika je bila ponovno obravnavana na zboru delavcev TOZD LI, ki je bil 20. decembra 1979.

Ker s strani KB Maribor ni bil sprejet predlog dopoljenega sanacijskega programa v smislu sanacije proizvodnje v Lesni industriji Ptuj in ker je bil podan s strani družbenopolitičnih organizacij občine Ptuj in KB Maribor poslovne enote Ptuj predlog, da se v prehodnem obdobju, dokler se ne najde ustrezen proizvodni program, del proizvodnje ukine, delavci pa zaposlijo v drugih delovnih organizacijah, je bila na zboru delavcev sprejeta naslednja

odločitev:

1) Ukinje se proizvodnja sodov in furnirja v tovarni furnirskih sodov s 31/12—1978 pod naslednjimi pogoji:

— proizvodnja sodov in furnirja v letu 1978 se smatra kot poskusna proizvodnja,

— banka mora najkasneje do 5/1—1979 zagotoviti:

— mirovanje vseh obveznosti banke iz naslova naložbe za celotno leto 1978 in za del leta 1979, dokler se TOZD ne združi z neko drugo delovno organizacijo,

— pokritje zgube za leto 1978 (razlika, ki bo ostala po zmanjšanju zgube za obračunano amortizacijo in obresti od sredstev naložbe),

— pokrivanje eventualne zgube v letu 1979 do združitve TOZD Lesna industrija Ptuj z drugo organizacijo,

— SIS in družbenopolitične skupnosti naj vrnejo za leto 1978 obračunane in plačane prispevke in obveznosti te TOZD.

2) V primeru, da niso izpolnjeni dosledno vsi pogoji vsebinsko in časovno, določeni v 1. sklepu, se:

— uvedbe postopek za stečaj TOZD Lesna industrija Ptuj s tem, da ga predlaga TOZD sama,

— sprejme se na znanje zahtevek preostalih TOZD te delovne organizacije, da bodo takoj pričele s postopkom izločitve, v kolikor ne bodo ugodno rešeni vsi navedeni pogoji v 1. sklepu.

2) KBM PE Ptuj mora zagotoviti obratna sredstva za normalno poslovanje pri proizvodnji žaganega lesa.

3) Najkasneje do konca t. l. se zadolžijo strokovne službe delovne organizacije LİK Savinja, da ob sodelovanju predstavnikov TOZD pripravijo predlog nove organiziranosti — sistemizacije del in nalog.

4) Izreče se nezaupnica vodilnemu in vodstvenemu kadru, vendar pa še le-ti do nadaljnjega opravljanja svoje naloge.

5) Družbenopolitične organizacije in komisija za delovna razmerja TOZD ob sodelovanju predstavnikov delovne organizacije morajo proučiti možnosti in potrebe po sedanjem vodilnem in vodstvenem kadru, glede na novo organiziranost.

6) Družbenopolitične organizacije in komisija za delovna razmerja morajo pripraviti predlog razporeditve delavcev v TOZD, po predhodno izdelani sistemizaciji del in nalog, za katero je zadolžena delovna organizacija.

Rok za izvedbo sklepa je 28/12/1978.

7) Zbor delavcev apelira na družbenopolitične organizacije in skupščino občine Ptuj, da čimprej oziroma vsaj do konca januarja seznanijo kolektiv o nadaljnji usodi TOZD.

8) Družbenopolitične organizacije občine so obljubile, oziroma so obljubili njihovi predstavniki, prisotni na zboru, da se bodo angažirali, da se delavcem TOZD za mesec december 1978 izplača obračunan osebni dohodek, ne pa zajamčeni, kot ga narekuje zakon.

4) Delavci iz tovarne furnirskih sodov se razporedijo na sledeč način:

— del delavcev v enoto žaga po sprejeti sistemizaciji

— 24 delavcev — invalidov v TGA Kidričevo s 1/1-1979.

Izvršni svet SO Ptuj je 25/12-1978 sklical predstavnik delovnih organizacij na območju občine z namenom, da ugotovi možnosti zaposlitve za del delavcev iz TOZD LI. Akcija je ob ustrezni solidarnosti uspeša.

Informacija v dosežani vsebini je bila posredovana delegatom zborov skupščine občine Ptuj v decembru 1978. Člani OO ZKS TOZD Tovarne glinice so na svojem sestanku 5/2-1979 zahtevali, da se objavi informacija in da se v njej obravnava tudi sodelovanje TGA pri izvajanju investicije v TOZD Lesna industrija.

10.) junija — 1975 je bil podpisan sporazum o sodelovanju pri zaposlovanju delovnih invalidov in delavcev z zmanjšano delovno zmogljivostjo med TGA in LES Ptuj. V tem sporazumu se je LES Ptuj obvezal, da bo do 31/12-1975 petdeset delovnih invalidov in delavcev z zmanjšano delovno zmogljivostjo iz TGA dobilo lastnost delavcev v združenem delu v novi tovarni sodov in furnirja. TGA pa se je obvezala, da bo vezala pri Kreditni banki Maribor, podružnica Ptuj za dobo petih let finančna sredstva v višini 5.000.000 din s pogojem, da bo le-ta odobrila LES-u kredit predviden v finančni konstrukciji za izgradnjo tovarne sodov in furnirja. Po preteku petih let se bi ta vezava sredstev podaljšala še za tri leta. Na osnovi tega sporazuma je bila sklenjena pogodba o namenski naložitvi sredstev med KB Maribor, podružnica Ptuj in Tovarno glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo po kateri je TGA vezala pri KB Maribor 5.000.000 din za dobo osmih let in po 9 % obrestni meri.

Sporazum je bil torej s strani TGA izpolnjen, s strani LES-a pa le delno, saj se je do ukinitve proizvodnje zaposlilo le 24 delavcev iz naslova sporazuma. Po dogovorih iz decembra 1978 so se vsi ti delavci vrnili nazaj v TGA.

23.) februarja-1979 je temeljno sodišče Maribor uvedlo na predlog DO LİK Savinja Celje preizkus, če obstajajo pogoji za stečaj TOZD Lesna industrija Ptuj. Aktivnosti družbenopolitičnih organizacij občine Ptuj, izvršnega sveta skupščine občine Ptuj in Kreditne banke Maribor pa so še vedno usmerjene v iskanje takšnih rešitev skozi katere bi pokrili vse dosežane obveznosti TOZD LI, kar bi omogočilo likvidacijo brez stečaja in uvedbo novih proizvodnih programov, ki so se dokončno izoblikovali skozi dva nosilca TAM Maribor, ki bo uvedel proizvodnjo v sami tovarni sodov in furnirja in MARLES Maribor, ki bo nadaljeval proizvodnjo na žagi in jo vertikalno vključeval v svoj proizvodni program s postopnim prehajanjem na polizdelke in finalizacijo.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

FRANC ŠETINC O VLOGI SUBJEKTIVNIH SIL

Pot zaupanja v množice

Na seminarju za vodstva osnovnih organizacij in organov ZK v ptujski občini, je v četrtek 1. marca govoril FRANC ŠETINC, sekretar predsedstva CK ZKS. Iz njegovega obširnega, vsebinsko izredno pomembnega predavanja o vlogi subjektivnih sil v uveljavljanju novih samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov, smo pripravili kratek povzetek, ki nam bo prav gotovo dobro napotilo pri razvijanju širine našega političnega dela.

Uvodoma je Franc Šetinc poudaril, da so subjektivne sile vse tiste sile, ki so sposobne premikati razvoj naprej v smeri socialističnega napredka, ki znajo vplivati na zavest ljudi pri razvijanju socialističnega samoupravljanja na delegatskih odnosih, ki niso dogmatične in znajo vsak dan voditi bitko za napredek, ki so sposobne ob vsakem trenutku obvladati situacijo. Osnovno pri tem je zaupanje v množice in doslednost v našem boju, ne pa oportunitizem s poskusi, da bi vedno plavali s tokom. Znati moramo tenkočutno prislusniti potrebam ljudi, oceniti upravičenost njihove kritike in biti sposobni dvigniti se nad to, da odpiramo ljudem perspektivo. Na čelu teh sil morajo biti komunisti, če to niso, ne zaslužijo, da jih pristaevamo k subjektivnim silam.

Komunisti morajo imeti vodilno razredno idejno-politično vlogo in znotraj subjektivnih sil vedno jasno odpirati cilje kam vodi naša samoupravna pot in kaj hočemo doseči. Komunisti morajo skupaj z ljudmi braniti pridobitve revolucije in socialističnega samoupravljanja in to konkretno v vsakem okolju. Ni dovolj biti »hraber« samo na sestanku OO ZKS, temveč se naj ta hrabrost pokaže predvsem pri konkretnem delu, pri urejanju zadev, v neposrednih razpravah z ljudmi, se spopadati za napredek in s prepričevanjem zmagovati. Ob tem se pokaže sposobnost ali pa »revščina« vsakega posameznika.

Opozoril je tudi na načelo demokratičnega centralizma, ki ni le v izvajanju sklepov večine ali višjih organov, temveč je spajanje dveh procesov, pomeni ustvarjanje možnosti, da članstvo sodeluje pri oblikovanju stališč in sklepov, šele potem lahko zahtevamo dosledno izvrševanje sklepov. To je tudi element za omogočanje ustvarjanja enotnosti in povezanosti v akciji. Pri tem je opozoril, da predsedstvo CK ZKS redno

obravna najaktualnejša družbeno-ekonomska vprašanja, kar je obremen napotilo vsaki OO ZKS, da oceni, kako je neposredno pri njih, v njihovem okolju in na podlagi tega usmerja svojo akcijo.

ORGANIZACIJSKA VPRAŠANJA IN METODE DELA

Za tem je Franc Šetinc obsejše govoril o organizacijskih vprašanjih in metodah dela. To je nujno, kajti če delamo še naprej po starem, bomo ovirali razvoj socialističnega samoupravljanja. Organizirati se moramo na nov način, če hočemo, da bo delovni človek imel resnično besedo, če

benih svetov, ki jih v občini še nimamo, v katerih je treba zbrati vse tisto, kar razpolaga z znanjem in izkušnjami, kar je sposobno dati napredno rešitev. V njih je mesto za komuniste, da skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani spreminjajo stvari na bolje, da pokažejo svojo hrabrost tam, kjer je treba bojevati bitko za najnaprednejše odločitve.

Opozoril je tudi na kopicenje papirja in na vse hitrejši rast administracije na vseh področjih, zlasti še v SIS. Proti temu pojavu doslej nismo bili uspešni zaradi tega, ker se nismo znali spopasti z nosilci. S tem pojavom se je

slabosti zlasti tam, kjer ZK ni imel aktivne vloge, kjer politične organizacije niso posvečale delegacijam pozornosti, temveč so njihovo politiko krojile strokovne službe ali pa so direktorji pripravili delegacijo, da je zavzemala stališča kot so sami želeli. Tudi akcija zaključni račun ni bila enkratna akcija, temveč je to stalna naloga delavcev v procesu odločanja in gospodarjenja. Tu mora biti delavec stalno prisoten. Vedno se moramo vprašati »kaj stoji za tem«, kaj hočemo s tem doseči, to je bistvo, da bo delavec vedel, če smo dosegli tisto, kar smo načrtovali, če je delavec dobil primerjavo o poslovanju v preteklosti in z drugimi sorodnimi dejavnostmi, kaj je treba podvzeti, da bomo v bodoče dosegli še več, — to je bistvo samoupravljanja delavcev.

Tudi v naših krajevnih skupnostih se marsikje preveč poslužuje forumskega načina dela. Financiranje še ni takšno kot bi moralo biti, »glavarina« je bil le začasen izhod v sili, boljše rešitve pa še nismo našli. Premalo se zavedamo, da krajevna skupnost pomeni družbenoekonomski odnos, kjer se uresničujejo vse potrebe in ne le neposredne akcije občanov. Zlasti je pomembna dejavnost samoupravnih interesnih skupnosti tako družbenih kot gospodarskih dejavnosti, tu je denar delovnih ljudi in skozi svoje delegacije morajo KS voditi politiko zadovoljevanja potreb delavcev v kraju bivanja, obenem pa se povezovati z delavci v TOZD.

Omenil je tudi problem, da se ljudje, delavci v TOZD, v KS stanujejo zapirajo v svoja stanovanja ali dvorišča, vsak se zaveda svojih pravic in jih tudi glasno terja, le malo pa se zaveda tudi dolžnosti, vendar nobene pravice ni, ki ne bi bila pogojena tudi za dolžnostmi. Če je nekdo dobil pravico do stanovanja, potem je moral sprejeti tudi dolžnosti, da sodeluje v hišnem svetu, pri vzdrževanju zgradbe, čiščenju pločnika itd., da je aktiven v krajevni samoupravi.

Ob koncu je Franc Šetinc poudaril, da je glavna naloga ZK, da zna mobilizirati široke potencialne delovnih ljudi in občanov v okviru sistema socialističnega samoupravljanja, kjer mora priti do izraza njihova volja, pripravljenost in sposobnost. Materialno osnovo imamo, vendar brez dobro organiziranih socialističnih sil, nam to dosti ne pomeni. FF

Franc Šetinc: »Vsako sektaštvo je nevarno, ker zožuje našo fronto« Foto: zk

želimo doseči, da bodo komunisti povsod tam, kjer se odloča in kjer se odvijajo bitke za napredek.

Posebej je opozoril na pojave forumskega dela in poudaril, da forumi ne smejo biti odtrgani od ljudi, morajo biti trdno povezani s članstvom in nosilci najnaprednejših revolucionarnih idej. Žal pa se pri nas marsikje odloča zunaj forumov, te odločitve se prenaša v forume (odbore, svete, predsedstva, konference itd.) in potem navzdol kot sklepi forumov. Razvijati je treba demokratično, kolektivno vodenje, pravice in odgovornosti pa morajo biti tudi pravilno porazdeljene in za vse enake (ne pa, da jih ponekod kategorizirajo), v okviru tega pa je treba zaostri tudi individualno odgovornost.

ZK mora delovati v sistemu socialističnega samoupravljanja, ki mora tudi praktično funkcionirati tako kot smo zapisali. Pri tem je še zlasti opozoril na vlogo druž-

njno najodločnejše spopasti, odločno, ne z božanjem, temveč konkretno v vsakem primeru, kjer so težnje, da bi odprli kako novo pisarno in iz nje pošiljali okrožnice. Posebej je omenil zaposlovanje, kjer še zlasti narasča birokracija.

DELEGATSKI SISTEM HRB-TENACA SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

V zvezi s tem je tov. Šetinc opozoril, da v naših temeljnih in drugih organizacijah združenega dela dopuščamo nekaki dve kategoriji samoupravnih organov. Prvi je delavski svet, ki se uživa avtoriteto, dočim delegacije za SIS pa imamo za drugorazredne, čeprav odločajo o izredno pomembnih zadevah, o velikih materialnih sredstvih, o življenju in delu ljudi na posameznih področjih.

Podrobneje je razčlenil delo delegacij v OZD in nakazal

V PTUJSKI GARNIZIJI

Bogat program aktivnosti ob jubilejih partije in SKOJA

Leto 1979 je obenem leto obletnice ustanovitve KP Jugoslavije in SKOJ-a. Obeležje teh zgodovinskih datumov ima predvsem cilj, da se mladi temeljito spoznajo s preteklostjo naše partije in obenem zavestno mladi rod za vedno večjo krepitev borbene sposobnosti in splošnega političnega stanja.

To je bilo osnovno vodilo koordinacijskega odbora ZSMS v ptujski garniziji ob pripravi programa ob obeh jubilejih. Tako so se zavezali, da bodo vse mlade vključili v mladinsko politično šolo »60 let KPJ in SKOJ-a«; skupaj z občinsko konferenco mladih pa bodo pripravili tekmovanje pod naslovom »mladost v pesmi, besedi in spretnosti«.

Posebno pozornost bodo jubilejem namenili tudi pri rednih urah političnega izobraževanja, ki bodo skozi vsa leto organizirali predavanja s tega odročja. MG

Ob letošnjih jubilejih vsaka organizacija svoj program

Na posvetu sekretarjev osnovnih organizacij ZKS, ki je bil v četrtek pred začetkom seminarja, so se med drugim dogovorili, da bi naj za letošnje leto, ko proslavljamo 60-letnico ustanovitve KPJ in SKOJ in še nekatere druge obletnice, vsaka osnovna organizacija pripravila svoj program prireditve.

S tem bi namreč dosegli mnogo večjo širino, angažirali bi vse delovne ljudi in občane, zato bi bil učinek mnogo večji kot pa s še tako obiskanimi osrednjimi proslavami. Na teh proslavah bomo dajali glavni poudarek naši ustvarjalnosti in nalogam. Prireditve in proslave v počastitev jubilejev bi tudi morali razporediti po mesecih tako, da bi bile skozi vse leto. FF

ORMOŽ

Seminar za vodstva krajevnih konferenc SZDL

Občinska konferenca SZDL bo v soboto v dvorani Delavske univerze organizirala seminar za vodstva krajevnih konferenc socialistične zveze. Seminarja se bodo udeležili predsedniki KK SZDL in sekretarji ter predsedniki izvršnih odborov socialistične zveze. Poslušali pa bodo naslednje teme: Delovanje socialistične zveze kot fronte znotraj krajevnih skupnosti; Gorazd Mazej, predsednik medobčinskega sveta SZDL. Maribor pa bo udeležencem seminarja govoril o trenutni zunanji in notranji politični situaciji.

V nadaljevanju izobraževanja, ki sodi v redni program izobraževanja družbenopolitičnih delavcev, bodo seminaristi še poslušali temo o planiranju in vključevanju socialistične zveze v planiranje ter se dogovorili o nalogah organizirane fronte v tem letu. Občinska konferenca SZDL Ormož je za udeležence seminarja pripravila še temo z naslovom Organizirane oblike političnega delovanja SZDL v krajevni skupnosti. zk

SEJE ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

O programu dela naj razpravljajo vse DPO

Na ločenih sejah so se v četrtek 1. marca sestali vsi trije zbori skupščine občine Ptuj in obravnavali dokumente v glavnem po enakem dnevnem redu. Preložili so le točko »Poročilo skupščinske komisije o ugotovitvah stanja v TOZD Zivilska industrija Petovia — KK Ptuj«, ker zaradi obsežnosti gradiva, ki ga je morala komisija preučiti in kratek čas od imenovanja, komisija ni uspela celovito pripraviti poročila, zato so zbori upravičeno to točko dnevnega reda preložili na naslednjo sejo.

O poročilu o zbiranju in razporejanju sredstev samoprispevka za sofinanciranje programa gradnje šolskega prostora v občini Ptuj so delegati živahno razpravljali v vseh treh zbora. V zboru združenega dela sta delegaciji TGA Kidričevo in »Perutnina« Ptuj zahtevali, da naj Projektivni biro Ptuj do naslednje seje pripravi poročilo, zakaj je prišlo do zamud

pri pripravi tehnične dokumentacije, izvršni svet SO Ptuj pa naj pojasni, kakšne so sankcije za tiste, ki so povzročili zamude pri gradnji srednješolskega centra. V zboru krajevnih skupnosti so delegati zahtevali dosledno izpolnjevanje obveznosti, ki so jih sprejeli posamezni udeleženci združevanja sredstev za sofinanciranje gradnje šolskega prostora, kar zlasti velja za nekatere temeljne in druge organizacije združenega dela in za občane, ki se nahajajo na začasnem delu v tujini. Delegati družbenopolitičnega zbora pa so menili, da je treba že sedaj razmišljati o drugi in tretji fazi, ki obsega gradnjo telovadnice in kuhinje za srednješolski center.

V razpravi o osnutku programa dela zborov skupščine občine Ptuj so delegati podprli predlog odbora za družbenopolitični sistem, družbenoekonomske odnose in razvoj, da bi naj o osnutku

programa razpravljale vse družbene politične organizacije in samoupravne interesne skupnosti, ki naj s konkretnimi predlogi dopolnijo programe dela zborov SO Ptuj za letošnje leto.

Delegati zbora združenega dela so po hitrem postopku sprejeli predlog družbenega dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1979, delegati zbora krajevnih skupnosti pa so imeli nekaj predlogov k osnutku odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov. Tudi pobuda za izdajo odloka o merilih za razvrščanje objektov, ki so že v uporabi, zgrajeni pa so bili brez lokacijskega dovoljenja, je dobila več predlogov in stališč, ki jih bo moral predlagatelj odloka upoštevati pri sestavi osnutka. Kmečka delegacija v zboru združenega dela je ob tem predlagala, da bi moral biti čas za izdajo ali pridobitev lokacijskega dovoljenja krajši.

Prav tako so delegati podprli pobudo skupščine občine Radlje ob Dravi, ki predlaga sprejem zakona o izločevanju in usmeritvi dela dohodka organizacij združenega dela, ki koristijo hidroakumulacijske objekte, dali pa so tudi več predlogov za namensko porabo sredstev, ki bi bila zbrana, če bi ta zakon bil sprejet.

Delegatska vprašanja so bila predvsem v zboru krajevnih skupnosti. Delegacija KS Destrnik je predlagala pojasnjevanje zakona o kmetijskih zemljiščih in uveljavljanja varstva v lastnosti družinskega člana zavarovanca. Predlagali so, da o tem objavimo širšo informacijo v Tedniku. KS Heroja Lacka Rogoznica predlaga razširitev mostu čez potok Rogoznico na regionalni cesti Ptuj — Juršinci, saj zoženo vozišče čez most predstavlja resno nevarnost za udeležence v prometu.

Delegacija KS Jožeta Potrča Ptuj je zahtevala konkreten odgovor od pristojnega občinskega upravnega organa glede parkirišč in izdaje lokacijskih dovoljenj za dvojne otroških igrišč. KS Majšperk zahteva odgovor v zvezi z gradnjo bencinskega servisa v Majšperku.

KS Podlehnik zanimajo pravice in dolžnosti občanov, ki imajo stalno posest na območju te KS, bivajo pa zunaj območja te krajevnih skupnosti, vendar uporabljajo komunalne in druge objekte, ki jih gradijo in vzdržujejo krajani KS Podlehnik s samoprispevkom.

Povzeto po poročilih: N. D., FB in zk

O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV PO DELU IN REZULTATIH DELA

Stara praksa le počasi izginja

Razpravljali na ponedeljkovem posvetovanju o delitvi osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela, so lahko ugotovili, da posebnih uspehov na tem področju v občini še nismo dosegli. Precej pravilnikov je sicer dobro sestavljenih in po teh bi moral biti prispevek delavca po že znanih elementih: količine, kakovosti in gospodarnosti, bistveno boljši. Temu pa v praksi ni tako, saj še v večini delamo po starem; vseh določil pravilnikov pa tudi ne izpolnjujemo, ker je težko preskočiti staro prakso. Ze dosedanje uresničevanje delitve po delu ni prineslo večje produktivnosti, kar bi naj bil osnovni namen.

Posvetovanje je sklicala komisija za uresničevanje zakona o združenem delu pri skupščini občine Ptuj in je skozi živo besedo hotela izvedeti, kako se v praksi uresničujeta načela delitve po delu. Poročevalci iz več delovnih organizacij občine, šol, skupnosti in drugi so v kratkem predstavili svoje pravilnike o delitvi osebnih dohodkov. Zanimivo je tudi, da so v večini delovnih organizacij, zlasti večjih uporabili »iste modele« za delitve, po že znani metodi PMS.

Predstavniki gospodarstva in negospodarstva so odgovarjali na vprašanja o tem, kako se ugotavlja mesečna masa za izplačilo osebnega dohodka, kako se vrednoti in meri prispevek poedinega delavca iz naslova živega dela in kako se vrednoti minulo delo. Največ odprtih vprašanj je prav s področja vrednotenja minulega dela. Tako se je ugotovilo, da imajo to vprašanje rešeno le v dveh delovnih organizacijah.

Največ odpora je še vedno do ocenjevanja; sodeč po razpravi se ga bojimo, ker je po trditvah precej subjektivnih pristavkov. V nekaterih organizacijah pa v okviru načinov vrednotenja posameznih del, preveč vrednotijo strokovno izobrazbo, je v nadaljnji razpravi poudarilo več razpravljalcev. Skoraj povsod pa so v pravilnike zapisali, da je masa osebnih dohodkov v odvisnosti od ustvarjenega dohodka. Poudariti je potrebno tudi, da prednjači analitično vrednotenje del in nalog.

Ob koncu bi lahko zapisali, da posvetovanje ni najbolje uspelo, saj so posamezni razpravljali preveč poročali in premalo govorili o izkušnjah delitve po delu. Komisija si je tako prebrala posamezne pravilnike in bi za to bilo bolje, da bi se razprava osredotočila le na ključna in nedorečena vprašanja delitve. Teh pa ni malo. Kazalo bi, da bi se v bodoče razpravljali na takšno in podobna posvetovanja le bolje pripravili. Bore malo so v razpravi sodelovali delavci iz neposredne proizvodnje, ki bi naj tudi kakovostno prispevali k boljšim rezultatom delitve po delu. MG

V Ormožu gradijo dom društev

Te dni bodo delavci Obrtno nabavne in prodajne zadruge Prekija iz Ljutomera končali s prvo fazo gradnje doma društev občine Ptuj. V novem objektu bodo prostore dobili Avto moto društvo, Lovska zveza, Ribiška družina in Združenje samostojnih obrtnikov. Predračunska vrednost novega objekta, ki ga bodo namenu predali že sredi letošnjega leta, znaša 3.314.000 dinarjev. fotozapis: zk

PROBLEMATIKA VZDRŽEVANJA LOKALNIH CEST V PTUJSKI OBČINI

Most v Zamušanoh

Most v Tibolcih

Most v Dravcih

Most v Mezgovcih

TANJŠA SE DINAR ZA VZDRŽEVANJE

Srednjeročni plan vzdrževanja in izgradnje magistralnih, regionalnih in lokalnih cest v ptujski občini v obdobju 1976 — 1980 temelji na pospešeni modernizaciji omenjenih vrst cest, zlasti še na območjih Slovenskih goric in Haloz. Ptujška občina se ponaša še z značilnostjo, da je njeno omrežje kategoriziranih cest eno najgostejših v SR Sloveniji, saj znaša gostota cestne-

ga omrežja 1,04 km/100 ha površine, medtem ko je republiško povprečje 0,64 km/100 ha.

Ob začetku modernizacije je bilo stanje posameznih cest naslednje: magistralnih cest je bilo v skupni dolžini 41,1 km, od tega moderniziranih prav toliko; regionalnih cest je bilo 125,7 km, od tega moderniziranih 48,4 km in lokal-

nih cest 477 km, moderniziranih pa 149,9 km. Skupna dolžina moderniziranih cest je v letu 1975 bila 239,4 km ali 37,2 odstotka od skupne dolžine 643,8 km vseh cest v ptujski občini. Že ob koncu leta 1978 pa se je stanje moderniziranih cest povečalo na 306,1 km oziroma 47,54 odstotkov od skupne dolžine.

Lokalna skupnost občine Ptuj je bila ustanovljena leta 1975; njena osnovna naloga pa je vzdrževanje in modernizacija 477 km kategoriziranih cest. Že ob ustanovitvi se je odločilo, da se prične na območjih Slovenskih goric in Haloz s pospešeno modernizacijo cest. Stanje moderniziranih cest je bilo takrat 150 km, makadamskih vozišč pa 327 km ali 68,6 odstotka.

S pospešeno modernizacijo pa se sredstva za osnovno vzdrževanje iz leta v leto tanjšajo. Ta primanjkljaj je postal še najbolj pereč v preteklem letu, zato bo obravnava in seveda bodočemu reševanju tega vprašanja v okviru srednjeročnega programa potrebno nameniti več pozornosti, predvsem pa sredstev.

Tako se ugotavlja, da prav slabo vzdrževane ceste vplivajo tudi na ostali razvoj občine, zlasti gospodarski in da bo v bodoče zaradi pomanjkanja sredstev, največji razkorak zabeležen na nerazvitem območju občine. Ob tem je potrebno omeniti, da so vzdrževalna dela na nerazvitih območjih tudi najdražja. Za ilustracijo naj povemo, da je bilo ob ustanovitvi lokalne skupnosti za ceste na vzdrževanju lokalnih cest zaposlenih 62 delavcev, v preteklem letu pa le 32. Zmanjšanje števila zaposlenih pa pomeni

tudi prihranek sredstev in možnost za večja materialna vlaganja za vzdrževanje. V treh letih uresničenja srednjeročnega plana vzdrževanja in izgradnje magistralnih, regionalnih in lokalnih cest v ptujski občini v obdobju 1976 — 1980, so se občutno povečale tudi cene materialov in uslug in sicer v taki meri, da je vzdrževanje makadamskih cest vprašljivo,

možnost zaradi velikih potreb in zahtev takoj odpade, tako da je potrebno izbirati med ostalimi ugotovitvami in seveda poiskati ustrezno rešitev. Če primerjamo tudi podatka glede vgrajenega gramoza leta 1972 in 1979, je rezultat porazen. V letu 1972 smo vgradili 20.000 kub. m gramoza ali okrog 44 kub. km, letos pa le okrog 24 kub. km. Opozorjajo tudi mostovi prek večjih vodotokov, ki so razen v Dornavi in v Trnovski vasi v takem stanju, da jih bo nemudoma potrebno zapreti za tovorni oziroma avtobusni promet. Tega se v lokalni skupnosti za ceste močno zavedajo in tudi predvidevajo, da bo ta problem potrebno prednostno reševati poleg vzdrževanja.

Problematika vzdrževanja se tesno prepleta s potrebo po gramozu. V tem trenutku vzdrževalci v občini ne razpolagajo z nobeno gramoznico. Seveda pa bo vzdrževanje čim ceneje čim bližje bodo gramoznice, posebej še na območjih, kjer je še veliko makadamskih cest.

Vzdrževalci cest so dolžni vzdrževati le-te v duhu zakona o javnih cestah v okviru lastnih programov vendar tako, da bo zagotovljen varen promet. V ptujski občini določa v pretežni meri obseg vzdrževanja strokovna služba v okviru letnega programa dela.

Pri lokalni skupnosti za ceste ugotavljajo, da bo v bodoče potrebno, da vzdrževalna služba modernizira vzdrževalni park. V preteklosti je tudi bilo največ pripomb na delo cestarjev, ki so pomanjkljivo opravljali svoje

naloge. Kljub modernizaciji pa tudi v bodoče ne bo zmoglo vseh opravil manj kot 30 cestarjev. Predvideva se tudi, da bo potrebno za zimsko službo nameniti okrog 30 do 50 odstotkov vseh sredstev za vzdrževanje.

Lokalna skupnost za ceste občine Ptuj je sprejela več predlogov za rešitev problema vzdrževanja cest. Predlaga se, da vzdrževalec cest skupaj z lokalno skupnostjo izdela srednjeročni program in tudi letni program vzdrževanja. Pri tem je potrebno upoštevati slabo stanje lokalnih cest, zahtevano število delavcev in mehanizacijo. Celotno vzdrževanje pa bi se naj opravljal na podlagi mesečnih in letnih programov, nadzor nad deli pa opravlja strokovna služba. Sredstva za vzdrževanje pa se zagotovijo v posebnem deležu iz sredstev za prodano gorivo, za prenešene ceste III. reda, ki jih je republiška cestna skupnost prenesla pod streho lokalne skupnosti za ceste, dalje od zneska za skupno dolžino cest in deleža sredstev organizacij združenega dela. Nemudoma bo potrebno tudi določiti lokacijo novih gramoznic, širšo družbo opozoriti na stanje cest in sprejeti tudi nekatere sistemske rešitve v okviru občine, po katerih bi se zagotavljala sredstva v te namene. O teh predlogih, vseh jih je 12, so razpravljali tudi delegati lokalne skupnosti za ceste in jih potrdili.

Zavedati se je potrebno, da bomo samo s skupnim razumevanjem in reševanjem ta problem tudi rešili tako, da v prihodnje do takih problemov več ne bo prihajalo.

Pripravila: MG

Na podlagi 8. člena zakona o referendumu (Ur. list SRS št. 23/77), 2. člena zakona o samoprispevku (Ur. list SRS št. 3/73) in 43. člena statuta krajevne skupnosti Trnovska vas je skupščina krajevne skupnosti Trnovska vas na svoji seji, dne 21. januarja 1979 sprejela

SKLEP

o razpisu referendumu o uvedbi samoprispevka za financiranje vzdrževanja krajevnih cest in sofinanciranje ureditve pokopališča ter ljudske obrambe in civilne zaščite v KS.

— I —

V krajevni skupnosti Trnovska vas za naselja: Biš, Bišelki vrh, Črmlja, Ločič, Sovjak, Trnovski vrh in Trnovska vas razpiše referendum o uvedbi samoprispevka za financiranje programa vzdrževanja krajevnih cest in sofinanciranje ureditve pokopališča nabavo opreme ljudske obrambe in civilne zaščite, v Trnovski vasi.

— II —

Samoprispevek se uvaja za dobo pet let in sicer od 1. 4. 1979 do 1. 4. 1984 leta.

— III —

Krajevni samoprispevek se uvede v denarju in delu: Višina samoprispevka bi znašala:

- za zavezance, ki imajo osebne dohodke iz delovnega razmerja po stopnji 1 % od neto osebnih dohodkov mesečno;
- za zavezance, ki imajo dohodek iz kmetijske dejavnosti po stopnji 3 % letno od katastrskega dohodka in od dohodka gozdov (posekanega lesa);
- za zavezance, ki imajo dohodke od samostojnega opravljanja obrti in druge gospodarske dejavnosti ali intelektualnih storitev, po stopnji 2 % od bruto osebnega dohodka ali davčne osnove;
- za zavezance, ki prejemajo pokojnino, ki je višja od pokojnine z varstvenim dodatkom po stopnji 1 % od izplačane pokojnine mesečno;
- za zavezance zaposlene v tujini pa 1.500.- din letno prispevek v delu;
- kmetje do 5 ha kmetijskega zemljišča en delovni dan kmetje nad 5 ha kmetijskega zemljišča pa dva delovna dneva (rabota) za neopravljeno delo se ovrednoti en delovni dan na 200.- din.

Zavezanci, ki imajo dohodke iz dveh ali več virov, plačujejo samoprispevek za vsak vir dohodka posebej. Samoprispevek se ne plačuje od vojaških invalidnin, socialne pomoči, najemnin, od otroškega dodatka, pomoči za šolanje, od štipendij, vajeniških nagrad, regresa za stanarino in od dohodkov za katere velja oprostitev po zakonu.

— IV —

Zavezanci za samoprispevek so krajani, ki imajo stalno prebivališče na območju krajevne skupnosti Trnovska vas v naseljih: Biš, Bišečki vrh, Črmlja, Sovjak, Ločič, Trnovska vas in Trnovski vrh.

— V —

Referendum za uvedbo samoprispevka bo v nedeljo dne 25. marca 1979 od 7. do 19. ure na glasovalnih mestih, ki jih določi volilna komisija krajevne skupnosti Trnovska vas.

— VI —

Na referendumu glasujejo volivci neposredno in tajno z glasovnico, na kateri je naslednje besedilo:

»KRAJEVNA SKUPNOST TRNOVSKA VAS«
GLASOVNICA
za referendum, dne 18. marca 1979
glasujem

»ZA«

»PROTI«

uvedbo samoprispevka za financiranje vzdrževanja krajevnih cest sofinanciranje ureditve pokopališča, ljudske obrambe in civilne zaščite.

Volivec izpolni glasovnico tako, da obkroži »ZA«, če se strinja za uvedbo samoprispevka, »PROTI«, če se za uvedbo samoprispevka ne strinja.

— VII —

S samoprispevkom bo predvidoma zbranih	500.000.- din
od tega se financira:	
— gramoziranje in vzdrževanje krajevnih cest	400.000.- din
— vzdrževanje in ureditev pokopališča	50.000.- din
— oprema in vzdrževanje enot civilne zaščite in ljudske obrambe	50.000.- din

— VIII —

Za postopek na referendumu se smiselno uporabljajo določila zakona o volitvah delegacij in delegiranju delegatov v skupščine družbeno-političnih skupnosti.

Postopek vodi in izid glasovanja ugotovi volilna komisija krajevne skupnosti Trnovska vas.

Sklep o uvedbi samoprispevka sprejme na podlagi poročila volilne komisije o ugodnem izidu referendumu skupščina krajevne skupnosti Trnovska vas.

Predsednik skupščine KS:
Jože MAJERIČ, l. r.

Milan Pavlica — strokovni delavec skupnosti: Potrebno bo takojšnje reševanje

foto: OM

zlasti še z vidika varnega prometa. Prav tu pa nastajajo določena razhajanja, ali za vzdrževanja makadamskih cest nameniti toliko sredstev, da bodo prevozne za varen promet, ali vzdrževati le ceste po prioriteti ali pa celo nekatere ceste zapreti za tovorni in avtobusni promet. Slednja

Most v Dolni

Most čez Dravinjo proti Narapljam

Foto: R

Problematika urejanja cestnega prometa v Ptuj

Priče smo nenehnemu naraščanju gostote cestnega prometa skozi mestno središče, kar ima za posledico ogrožanje varnosti vseh udeležencev v prometu, predvsem pa pešcev. Vzponedno se povečuje hrup in onesnaženje okolja.

Tudi rastoče stanovanjske gradnje in širitev industrijske cone še povečujejo prometno neurejenost v mestu.

Vse to narekuje skladen pristop k reševanju prometne problematike. Potrebno je vključiti vse faktorje, ki so neposredno ali posredno odgovorni za reševanje navedenih problemov. Na področju občine se s temi problemi ukvarja več organov in organizacij, predvsem pa Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Komisija za tehnično urejanje prometa, ki deluje v sklopu imenovanega Sveta, konkretno obravnava probleme urejanja prometa. V program dela za leto 1979 je vključila predvsem naslednje naloge:

Tehnično urejanje prometa v cilju zagotovitve varnosti vseh udeležencev v prometu, zlasti na kritičnih točkah, železniških prelazih, prehodih za pešce, avtobusnih postajališčih in podobno.

Ugotavlja pomanjkljivosti stanja cestno prometne signalizacije in daje predloge za ureditev istih. Ena od osnovnih nalog komisije pa je urejanje prometa v območju mestnega središča.

Ptuj je upravno in gospodarsko središče občine z velikim zaledjem, zato so v mestu šte-

vilne upravne, trgovske in poslovne zgradbe, kar pa vpliva na močno koncentracijo prometa na relativno majhnem prostoru. Ulice in trgi so utegnjeni, ustreznih parkirišč pa v samem centru primanjkuje. Vse to je zgodovinsko pogojeno, saj obstoječe ozke ulice niso bile grajene za današnji promet.

Leta 1977 je bila izdelana prometna študija, ki nakazuje rešitev akutnega problema zatranosti mestnih ulic s postopnim zmanjševanjem prometnih površin za motorna vozila in v povečanju prometnih površin za pešce, kar pa je pogojeno z ureditvijo ustreznih parkirišč.

Komisija za tehnično urejanje prometa vidi trenutno rešitev predvsem z ureditvijo enosmerne prometa skozi mestno jedro.

Enosmerne ulice omogočajo na najenostavnejši in najcenejši način povečanje propustnosti ulic, ker ni nasproti vozečih vozil, se promet hitreje odvija. Prometne nezgode na križiščih se bistveno zmanjšujejo, kar poveča varnost vseh udeležencev v prometu. Tudi manevr parkiranja postane manj nevaren.

Slaba stran enosmerne prometa pa je v tem, da se vožnja nekoliko podaljša, vendar se to nadoknadi s hitrejšo in nemoteno vožnjo, pa se kljub temu željeni cilj hitreje doseže.

Problem zatranosti pa je mogoče rešiti razen z enosmernim prometom, tudi z prepovedjo par-

kiranja oziroma s časovno omejitvijo parkiranja na posameznih trgih in ulicah. Pri določanju teh ulic pa je treba upoštevati več faktorjev, med njimi je zelo pomemben trgovski promet. Ptuj ima sloves nakupovalnega središča za svoje precej veliko zaledje in bi prometne izolacije lahko imele za posledico osiromašenje trgovskega prometa.

Nujno bomo morali pristopiti urejanju večjih parkirišč na širšem mestnem področju, saj obstoječi parkirni prostori na trgih in ulicah komaj zadoščajo za prebivalce mesta. Parkiranje v centru mesta bo potrebno omejiti na 1 do 2 uri, toliko časa je namreč potrebno za nakupe in slična opravila. Organizirati bo potrebno ustrezno službo, ki bo nadzirala izvajanje bodočega prometnega režima.

Da bi se lahko pristopilo k konkretnemu reševanju prometne problematike, pa je potrebno obnoviti in rekonstruirati nekatere ulice (Dravska, Cafova) ter namestiti komunalne nadzornike, kot jih predvideva občinski odlok.

Komisija za tehnično urejanje prometa bo do konca aprila tega leta izdelala konkretne predloge za ureditev prometa v mestu.

Komisija za tehnično urejanje prometa pri svetu za preventivo vzgojo v cestnem prometu

MEDNARODNO LETO OTROKA

Organizacija združenih narodov je proglasila letošnje leto za mednarodno leto otroka, da bi opozorila človeštvo na probleme več kot polovice prebivalcev našega planeta, ki tvorijo njegovo sedanost in prihodnost. S tem je opozorila tudi na 20-letnico razglasitve deklaracije o pravih otrok, ki jo je med prvimi državniki podpisal za Jugoslavijo tovariš TITO. Njegovo misel: »Otroci so naše največje bogastvo« — smo zato povzeli za osnovno geslo vseh dejavnosti, ki jih bomo v letošnjem letu še posebej skrbno aktivirali.

Deklaracija o pravih otroka je nastala zaradi specifičnosti strokovnih potreb in zaradi tega, ker vsak otrok zaradi svoje duševne in telesne nezrelosti potrebuje posebno skrb in zaščito, tako pred rojstvom kot po njem. Zato je človeštvo dolžno dati otroku najboljše kar premore.

Predsednica izvršnega odbora zveze skupnosti otroškega varstva SRS — Vida Rudolfova je ob tem zapisala:

»V socialistični samoupravni družbi se seveda ni potrebno ob deklaraciji zopet načelno osveščati o dolžnostih družbe in posameznikov do otroka, ker je bila že v NOB zasnovana skrb zanj in jo v skladu s sporazumom socialističnega samoupravnega razvoja vedno znova poglabljamo. Pri uresničevanju sprejetih programov in načel pa tudi pri nas, včasih vendarle ne storimo za otroke vsega, kar bi z ozirom na svoje pogoje in možnosti že lahko storili. Vsi delajci, ki jih deklaracija vsebuje, so sprejeti v naši zavesti, nekateri pa še niso popolnoma uresničeni v življenjski praksi.

Med desetimi načeli deklaracije o pravih otrok je v petem načelu zapisano tudi: »Fizično

mentalno in socialno prizadetemu otroku je potrebno nuditi posebno nego in vzgojo, zaradi svojskosti okoliščin v katerih živi in se razvija.« In prav to načelo bomo v mednarodnem letu otroka morali tvorno razčlenjevati in ga vsebinsko prilagoditi našim pogojem in potrebam naših otrok. Pri tem bomo morali poglobiti naš odnos do otrok, ki so v svojem razvoju kakor koli prikrajšani ali zavrti, v smislu naše etike, morale in razvoja. Kadar gre pri nas za otroke s posebnimi potrebami, potem smo lahko vzradoščeni, da smo se pravilno odločili zagotavljati pogoje za njihov razvoj v normalnih, vsakdanjih življenjskih okoljih, vendar s posebno zavestnostjo.

Ta naša odločitev je odraz usmerjenosti naše družbe v kvaliteto vsakega življenja, k vsem sposobnostim otroka, ki jih ima in

Čprav smo že veliko storili — nas na področju predšolske vzgoje in varstva čakajo še velike naloge. Foto: A. Brađač

ki jih je mogoče še razvijati. To je tudi posebna svojskost naše družbe, ki ni odprta samo v svet, ampak tudi k svojim problemom. Svojskost okoliščin, v katerih

tudi naš — razvojno moteni otrok raste, je prav v tem, da ga sprejemamo tako, kot vse druge otroke — z ljubeznijo in skrbjo ter ga obkrožamo z realnim življenjskim okoljem, v katerem bo lahko pozneje dal od sebe vse, kar premore — saj smo družba v kateri naj živi in ustvarja vsak po svojih maksimalno razvitih sposobnostih. Tako naravnost k otroku pa nas odrasle vedno bolj obvezuje, da tudi življenjska okolja kar najbolj humaniziramo in da predmetno okoliščine približamo potrebam kadarkoli razvojno motenih otrok ter da v odnosu med ljudmi vtremo človeško dostojanstvo in odgovornost brez solzavih deklaracij in medsebojnega pomilovanja.

V celotnem rodu otrok, imamo otroke z različnimi sposobnostmi — vsak od njih pa je enkratna in

To je pot otroštva in mladosti v družbo blaginje, zadovoljnih in srečnih ljudi, ki naj bi jo utirala pri nas tudi dejavnost za mednarodno leto otroka, leto dejanj za srečno otroštvo in sproščeno mladost.

Na tej poti pa nas čaka mnogo nalog. Tako strokovne delavce, starše, kot tudi vse delavce in občane, predvsem vse tiste, ki znajo svojskost okoliščin — iz deklaracije o pravih otrok — vključiti v napore združenega dela, da bi bili v vsi ljudje, v vseh obdobjih svojega življenja LJUDJE in vsak človek — ČLOVEK.

Ne smemo pozabiti misli, ki jo je zapisala Gabriela Mistral in v kateri pravi, da lahko mnoge stvari počakajo, otrok ne more. Zdaj je njegov čas, ko se njegove otroške kosti oblikujejo, ko se ustvarja njegova kri in razvijajo njegovi čuti. Ne moremo mu reči »jutri«, njegov čas je danes.

Letošnjemu mednarodnemu letu otroka bomo v konkretni akciji in delu, posvetili posebno pozornost tudi v ptujski občini. Program proslav in prireditev sicer v celoti še ni sprejet, vendar se bodo aktivno vključile skupnosti otroškega varstva, društvo prijateljev mladine in izobraževalna skupnost. Tako je med drugim že v programu velika razstava umetniške fotografije Stojana Kerberja na temo NAŠI OTROCI, ki bi jo prenesli tudi v krajevne skupnosti. V polni meri se bo vključil tudi vzgojnovarstveni zavod, pri Zvezi društev prijateljev mladine pa je imenovana tudi posebna komisija, ki bo vskladila in pripravila dokončen program proslav in prireditev. Osrednja slovesnost je predvidena v Rogznici ob otvoritvi novega vrtca.

CIRKOVCE

Razveselili 400 ženskih src

V soboto je bil lep in sončen dan. Kot nalašč pripravljen za praznovanje, Zvečer se je v veliki dvorani doma krajanov krajevne skupnosti Cirkovce zbralo okoli 400 žensk, za katere je krajevna konferenca SZDL ob prazniku žensk pripravila bogat kulturni program. Ob tej priložnosti so ženske ocenile obdobje med praznikoma in obljubile, da tudi v letošnjem jubilejnem letu, ko praznujemo 60-letnico KPJ, nadaljevale za delom v socialistični zvezi, Krajevni samoupravi in seveda doma, na polju in v tovarni.

Zenskam so se predstavili malčki iz otroškega vrtca, recitatorji nižje in višje stopnje osnovne šole, pionirska folklorna skupina, otroški in mladinski pevski zbor ter domače prosvetno društvo in sicer z ženskim in mešanim pevskim zborom. Kot gostje večera so nastopili pevci Komomega moškega pevskega zbora iz Ptujja. Zbor je z ibranim petjem in dobro pripravljenim sporedom navdušil vsako žensko srce, kaj bi ga tudi ne, če zbor sodi med najboljše.

Divja raca v kopalni kadi

V dneh, ko je letošnje zimo pritisnil ostrejši mraz, se je divja raca zatekla k neki domačiji pri Obrežu. Namestili so jo v kopalni kadi, kjer se je kar dobro počutila. Prostor za spanje pa so ji skrbni gostitelji določili kar med domačimi kurami, da bi bila bolj na toplem. To pa raci najbrž ni posebno prijalo. Ni sicer protestirala, zato se je pa ob prvi udugi poslovala in s svojim značilnim »dek-dek-dek« poletela visoko čez sadno drevje v smeri Drava — Mura. Besedilo in posnetek: R. R.

DR. FRAN BRUMEN

Problemi preprečevanja zanositve-kontracepcija

(5. nadaljevanje in konec.)

Pomembno je tudi spoznanje, da NISO VSI STRANSKI UČINKI NEGATIVNI. Statistična obdelava tega problema je med drugim pokazala, da imamo v glavnem tri vrste učinkovanja: A-ugodna 1) popuščanje menstrualnih težav, ki so eventualno poprej obstojale (krčevite bolečine i. p.); 2) spolna hladnost se čisto umakne okrepljen libido (poželjenje po spolnem udejstvovanju) in 3) boljše izoblikovanje zunanjega videza telesa in zmanjšanje prekomerne telesne teže v primerih, kjer je bila prekomerna. B-neugodna 1) občutki slabosti s siljenjem na bruhanje; 2) glavoboli; 3) povečana nervoznost; 4) pojav utrujenosti in pobotosti; 5) nerednosti v krvavitvah; 6) v posamičnih primerih zmanjšana libido; 7) redkeje tudi naraščanje telesne teže. C-večja skupina indiferentnih reakcij.

Iz različnosti vplivanja kontraceptivnih sredstev sklepamo na specifičnost delovanja posamičnih komponent spolnih hormonov v različnih preparatih. Zato je v prizadetih primerih potrebna individualna izbira pripravka, ker je mogoče učinek ugotoviti šele po uporabi.

VELIKA VEČINA STRANSKIH UČINKOV PRI DALJE ČASA TRAJAJOČEM JEMANJU KONTRACEPTIVNIH SREDSTEV POČASI POJENJA. Tako n. pr. občutek slabosti, bruhanja, eventualno zvišanje teže, nerednosti v mesečnih krvavitvah, kakor tudi posledično prenehanje manstruiranja. Spremembe v sferi libido — v pozitivnem, ali negativnem smislu — so razmeroma redke. Prav tako poredko se spremeni eventualni beli tok.

Občutek utrujenosti, glavoboli, boleče dojke, nervoznost, depresivne potrtosti, pojavljanje krčnih žil z eventualnimi posledicami in komplikacijami so vsekakor TRDOVRATNEJSI POJAVI, ki se običajno ne popravijo več popolnoma. Razlogi zaradi katerih ženske opuščajo kontraceptivne kure so seveda zelo različni in pestri, pa jih ne bomo posebej obravnavali, ker niso nič merodajni.

TEŽJE IN POMEMBNEJŠE POSLEDICE STRANSKIH UČINKOV SO NA SREČO ZELO REDKE. Tako n. pr. tromboze (vnetje zamašitve žil), embolije, okvare jeter in žolčnih vodov, zlatenica, žolčni kamni.

Kolikor dosedanja opazovanja dokazujejo, lahko ugotovimo, da RAKASTA OBOLENJA na materničnem vratu, niti v njenih globljih predelih, oziroma rak na priveskih in dojkah, NISO POGOSTEJŠA pri tistih ženah, ki uporabljajo kontraceptivna sredstva.

Že od leta 1963 so v razvoju NOVI ANTIKONCEPTIVNI PREPARATI v različnih variantah kombinacij hormonskih faktorjev. Nekaj novejših preparatov je že na voljo. Vse pa je še vedno v nadaljnjem in dokaj naglem razvijanju in dopolnjevanju. Sekventni preparati pridejo zaenkrat v poštev v primerih, kadar nastopajo izrazitejša motnje v menstrualnih krvavitvah, pri prekomernih izsušitvah nožnične sluznice in težjih slučajih depresivne pobotosti.

Delovanje kontraceptivnih faktorjev, je kot že omenjeno, usmerjeno na proces dozorevanja jajčeca in pa na spremembe v rodnični sluznici, kjer ovira pripravljanje posteljice. Tudi vzpenjanje moških spolnih semenčic navzgor skozi maternični vrat je ovirano.

Po dosedanjih ugotovitvah bi naj OKROG 50 MILIJONOV ŽENSK uporabljajo hormonske preparate v obliki tablet za uživanje. Vendar je treba pripomniti, da prav gotovo v statistikah nikakor niso zajeti vsi primeri. Število pa še stalno narašča.

Sestavek se naslanja na opazovanja v dispanzerju in je poskus dopolniti in pojasniti nekatere zanimive podrobnosti, ki jih zaradi navala po ordinacijah ni mogoče nuditi. (Dopolnjeno s podatki po Dr. med. Heinz D. Beottcher-ju).

NEKAJ MISLI IZ PREDAVANJA SLAVKA SORŠAKA

Naloge ZK v podružbljanju SLO

V petek, 2. marca je na seminarju za vodstva organizacij in organov ZKS v narodnem domu v Ptujju govoril znani družbenopolitični delavec SLAVKO SORŠAK, sedaj profesor na PA v Mariboru in nosilec številnih odgovornih dolžnosti. Najprej je spregovoril o nekaterih osnovah ljudske obrambe in samozaščite, izhajajoč iz Marksove teze o oboroženem ljudstvu, povezano z našim konceptom ljudske obrambe, ki izhaja iz NOV in z nalogami, posebej opredeljenimi na IX. kongresu ZKJ.

Nosilec celotne obrambe je človek, tako glede na množino kot na kakovost, zato mora biti človek sposoben, da obvlada potrebna znanja in biti zavestno prepričan kaj in zakaj brani. Tovariš Tito je ob neki priložnosti rekel: »Delovni ljudje morajo obvladati obrambo kot družbeno silo«. To nam mora biti povsod glavno vodilo, saj mora naša ljudska obramba izhajati iz narave družbene lastnine. Naš delovni človek mora biti usposobljen, da bo zavestno branil dosedanje pridobitve socialistične revolucije, branil vse to, kar imamo danes in tudi tisto, kar bomo dosegli jutri.

Med nalogami, ki jih je začrtal XI. kongres

ZKJ, je dan največji poudarek podružbljanju ljudske obrambe, varnosti in samozaščite. Oboje temelji na istih idejnih osnovah, le da ima samozaščita večjo širino, saj ne pomeni le priprav na obrambo pred takšno ali drugačno agresijo, temveč je sestavni del našega vsakodnevnega dela in življenja.

Podružbljanje ljudske obrambe in samozaščite si nekateri predstavljajo preveč enostavno in mislijo, da smo to dosegli že s tem, da smo naloge zapisali v svoje samoupravne akte in da smo uveljavili na tem področju množičnost. To je sicer kvantiteta — količina, ni pa še kvaliteta, saj nekateri naloge na tem področju zahtevajo visoko strokovno znanje in prakso.

Na poti podružbljanja moramo dati glavni poudarek temeljnemu nosilcem, ki so samoupravni organi v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in v občinah. Tu moramo izgrajevati politične temelje kot družbeno gibanje, doseči, da bodo pristojni organi redno obravnavali zadeve s tega področja, dopolnjevali in izgrajevali koncept, redno ocenjevali doseženo, dajali pobude in

predloge ter se angažirali pri njihovem uresničevanju. Temelj vsemu pa je bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, v tej smeri moramo znati vplivati na javno mnenje in na zavest ljudi.

Ob tem je posebno odgovorna naloga pred organizacijami ZK, ki se morajo organizirati tako, da bodo v vsakem primeru obvladale položaj na svojem območju. Zato je nujno, da vsak nosilec podrobneje pozna svoje naloge v obrambnem načrtu in da s praktičnimi vajami preizkusimo tudi realnost nalog. Vsak samoupravni organ, enako vsaka DPO, mora redno obravnavati svoje lastne priprave in vsa druga vprašanja z gledišča ljudske obrambe in družbene samozaščite. Vsak član mora poznati svoje naloge in biti ustvarjalen, ker le tako bomo vsi skupaj in vsak zase imeli ustvarjalno vlogo pri nadaljnjem konceptiranju nalog na tem področju.

Posebna naloga organizacij ZKS in vseh drugih družbenopolitičnih organizacij je, da se vsi delovni ljudje in občani usposabljajo za SLO in družbeno samozaščito tako v strokovnem kot v političnem smislu.

FF

POGOVOR Z ARHITEKTOM MARJANOM BERLIČEM

NAJ SPOMENIK V MOSTJU SIMBOLIZIRA ŽIVLJENJE

Vsaj dve leti smo v Ptujju razpravljali o novem spominskem parku v Mostju. Danes se želje uresničujejo. Mostje, mala in prijazna vasica v Slovenskih goricah, leži na tistem ravnem kosu zemlje pri Juršincih, ni neznana. Že vrsto let se tja zgrinja množica ljudi — pohodnikov, ki se ob dnevu OF spominjajo na zadnjo bitko slovenjgoriške Lackove čete. Prav v gozdčku pri Mostju je izkrcavala četa hrabrih partizanov, zato ni naključje, da blizu tega stoji spomenik, ki bo v prihodnosti dobil nekoliko drugačno vlogo. Še vedno bo spominjal popotnike na dogodek iz NOB ter opozarjal, da se le 500 metrov vstran od ceste nahaja nov veličasten spomenik revolucije, življenja in boja.

Pobuda o drugačnem spomeniku in o urejenem spominskem parku SZDL in ZZB NOV Ptuj. »Pobuda in zamisel sta mi bili všeč«, pripoveduje arhitekt ptujске Projekte, Marjan Berlič, ki je tudi pripravil prvi osnutek skulpture in predlagal novo lokacijo. »Predlagal sem, da bi nov spomenik postavili ob gozdčku, ki spominja na gozd, kjer je bila zadnja bitka slovenjgoriške čete. V gozdčku bi v prihodnjih letih

tudi uredili tabor, kjer bi se lahko urili in pripravljali taborniki, planinci in pripadniki teritorialne obrambe. V taboru bi zgradili

Marjan Berlič

kuhinje, jedilnico, sanitarije, skladišča in igrišča. Kdo še sodeluje pri projektu? »Pri ureditvi je poleg predstavnikov OK SZDL, ZZB in drugih sodelovala še arhitektinja Dunja Počivavšek. Pomembno mesto pri projektu ima tudi mladi ptujski kipar Branko Zorec, ki je

pripravil osnutek plastike, ki bo stala na tako imenovani platformi spomenika.«

Prvi osnutek novega spomenika so že pripravili in narejeni. Kakšen pa bo spomenik? »Več ali manj so osnutki in predlogi že izdelani. Ko smo uredili lokacijo in vzpostavili rešitve v okolje ter našli odgovore na filozofska vprašanja: kaj naj spomenik predstavlja, kako ponazoriti utesnjeno borbo, obroč, v katerem so bili itd., smo začeli s konkretnim delom. Spomenik, tako ugotavljam danes, bo prav gotovo del pokrajine. Na eni strani mehke linije in oblike gozda, na drugi nekoliko ostreje na spomeniku.«

Ta je sestavljen iz geometrijskih form in ima prav zaradi tega nekoliko ostrejšo robove in linije.

Spomenik je sestavljen iz treh delov ali elementov. Prvi je votel kvader, njegov obod bo iz sivozelenkastega betona, na višini dveh metrov in pol bo zgrajen obroč, ki predstavlja nek urejen sistem. V tej urejenosti se pojavlja in dviga visoko proti nebu šest stebrov, ki ponazarjajo šest mladih partizanov. Stebri pomenijo tudi preboj iz obroča, ki je na spomeniku pod njimi. Kljub smrti,

strašnemu obroču je fantom uspelo dvigniti se in zagledati luč svobode. Če njim ni, je nam. Najvišji stebel je visok sedem metrov in pol, najmanjši pa pet metrov in pol. Stebri bodo iz belega polhograjskega kamna.

Tretji element skulpture oziroma spomenika je plastika, ki predstavlja v kiparskem smislu besede množico ljudi. Avtor plastike je Branko Zorec, ki bo po vsej verjetnosti pri delu uporabljal liti arandelovski marmor. Plastika oziroma množica ljudi je na kvadru med stebri postavljena v obliki pahljače. Pred množico bo še relief, ki bo prikazoval potek bitke. Na njem bodo vklesana še imena padlih partizanov.

21. april, ko bo pohod po poteh revolucije, je blizu. Bo spomenik do takrat postavljen?

»Časa res ni dovolj, delo je pravzaprav že steklo. Seveda pa gradnja in postavitve spomenika zavisi od denarja in materiala. Če bo denarja dovolj in material na razpolago, ni bojazni, da spomenika do 21. aprila ne bi postavili. Tudi okolje bomo uredili, tako da bo spomenik zares predstavljal življenje ljudi in narave.«

foto: zk

Karneval tudi za najmlajše

V torek, 27. februarja so imeli tudi pionirji in cibicani svoj karneval, ki se ga je udeležila prava množica mask. „Mala povorka“ je krenila izpred pošte na Trgu svobode na kratek pohod po ptujskih ulicah in se ustavila pred hotelom Petovio, kjer so veselo zaplesali ob zvokih ptujske godbe. Dva prešerna klovn sta maske vzpodbujala k plesu in prosila gledalce, da jih nagradijo s pliskanjem.

Imenovali so tudi komisijo, ki je vse sodelujoče maske ocenila in jih nagradila. Vrstni red nagrajencev je naslednji: vrtec Potrčeva 9, vrtec

Lepe, domiselno oblečene maske so zaplesale med množico gledalcev pred hotelom Petovio. Foto OM

Med vrta 2, vrtec Med vrta 1, vrtec Hajdina, OŠ Hajdina, OŠ Tone Znidarič, OŠ Ivan Spoljenjak, skupina indijancev, Sneguljčica in sedem palčkov, štirje masketirji, skupina klovnov, skupina kraljic, vil in cigank ter skupina kurentov.

Maske so dobile tudi sladek krof in piškote — pa je bilo posladka za vse otroke premalo. Sicer je treba reči, da sta Društvo prijateljev mladine Ptuj in odbor za kurentovanje 79 „mini karneval“ dobro organizirala, le odrasle gledalce je bilo težko prepričati, da so prepustili svoj prostor maskam, ko so prihajale po nagrade.

Tako smo v torek zaključili s pustnimi norčijami. Ostali so lepi in manj lepi spomini, v vseh nas pa želja, da bi bilo prihodnje leto še bolj živahno, ko bomo praznovali 20. jubilej KURENTOVANJA V PTUJU.

N. D.

KIDRIČEVO

Začetek zelo dober!

V ponedeljek 26. februarja 1979 se je konstituirala nova skupščina krajevne skupnosti in svet skupščine krajevne skupnosti — Kidričevo. Udeležba je pokazala, da so občani na svojih zborih dobro predlagali in izvolili svoje delegate v to skupščino. Konstituiranja so se poleg delegatov udeležili tudi delegati KK SZDL, ki je resničen nosilec vseh akcij, v sodelovanju z krajevno skupnostjo ali bolje rečeno v okviru enotno dogovorjenih akcij.

Takoj po konstituiranju — skupščine, ki ji bo v naslednji mandatni dobi predsedovala Pavla RAJSTER, nadomestoval jo bo Anton KOKOL st. in sveta KS, ki ga bo vodil Mirko KOVAC, nadomestoval pa Dominik RUMEZ (in ne tov. Panzalović, kot smo prvotno napačno objavili), se je že pričela prva seja, ki je najprej potrdila svet KS in razpravljala o zaključnem računu za leto 1978 o katerem je potrebno reči nekaj besed. Vsi delegati so dobili celotno dokumentacijo o zaključnem računu in so imeli tudi čas vse dobro predlagati. Ob nekaterih točkah so se namreč delegati konkretno vključili razpravo tudi s svojimi mnenji in stališči občanov. Lahko bi rekli, da je kljub potrebi po določenih razpravah bilo moč ugotoviti, da so nekateri še vedno brskali po preteklosti delovanja KS pred leti. Nekateri so tudi menili, da jim ZR ni v celoti jasen, zato so bila še dodatna tolmačenja.

Mimo lahko zapišemo, da je prav v zadnjem času poslovanje KS v Kidričevem resnično dobro in smo zato dolžni, da tudi v bodoče vsi občani aktivno delamo v KS, v DPO in društvi. S tem bomo zastavljeno delo in akcije vsi — občani, prav tako pa smo dolžni sproti opozarjati na morebitne pomanjkljivosti v delovanju tako KS kot KK SZDL, če jih opazimo, saj bo le tako moč demokratično in resnično uspešno delati v KS in SZDL Kidričevo.

Ob koncu lahko povdarimo, da je pva seja skupščine KS in sveta KS v celoti uspeša, kar daje lepe upe — za delo vnaprej, saj se je videlo, da so delegati zaželi v bazo iz katere izhajajo. Povdariti pa je treba tudi to, da ne smemo biti preveliki optimisti že iz prve seje, da je treba realno gledati na reševanje problemov v okviru KS in s skupnim imenovanjem najti najboljši pot. Napraviti bo treba plan dela za vsako leto in brzdati naše želje ter zahteve v okviru možnosti sredstev, ki jih lahko ustvarimo.

Prav o planiranju bo tudi KK SZDL skupaj s KS pripravila obsežnejši akcijski program, saj smo ugotovili, da nas je nerealno planiranje privedlo do raznih medsebojnih nasprotij in v času, ko smo storili krepak korak naprej v delu in prvi samoupravni organiziranosti KS, Kirtika je dobrodošla in lahko reši mnoge probleme, če je objektivna.

Naj ob koncu povabimo vse naše občane, da tudi v bodoče tako kot doslej sodelujejo pri našem skupnem delu za naš skupni napredek in razvoj KS.

France MEŠKO

ORMOŽ

Delovni obisk

V sredo, 21. februarja, je bil na obisku v Ormožu Jože Poglajen, član sekretariata republiške konference ZSMS. Sodeloval je na skupni seji političnega aktiva občine Ormož in predsedstva občinske konference ZSMS Ormož. Predsednik OK ZSMS Branko JOVANOVIČ je podal izčrpno poročilo o realizaciji programa v preteklih mesecih. V razpravo so se vključili vsi člani političnega aktiva in člani predsedstva OK ZSMS. Ugotovljeno je bilo, da je nekaj problemov še vedno odprtih in da so rešljivi le s skupnimi prizadevanji. Čutiti je bilo malo preveč kritike in premalo pohvale tistemu, kar je bilo dobro realizirano.

Po končani seji obeh aktivov, so se člani predsedstva OK ZSMS in gost preselili v okroglo dvorano vinske kleti in se sestali s kadrovskega stипendisti TOZD Slovin „Jeruzalem Ormož“. Pogovor je teklo o problemih mladih stipendistov, o opravljanju poletne prakse. Vsi so bili enotnega mnenja, da bi prakso opravljali skozi vse leto in po skupinah, ne pa vsi naenkrat v poletnih mesecih. Mnogi so menili, da bi jim takšen način dela pomagal pri poznejšem opravljanju delovnih nalog, posebej pri praktičnih opravilih. S tem bi uskladjili prakso v šoli in na delovnem mestu, ki se po mnenju nekaterih, bistveno razlikujeta.

Popoldan smo rezervirali za obisk v eni od osnovnih organizacij ZSMS. Odlučili smo se za OO ZSMS v krajevni skupnosti Kog. To je na novo ustanovljena osnovna organizacija in mladinci delujejo v njej dobre štiri mesece. Do sedaj so pokazali dokaj delovne vne. Dobro sodelujejo z vsemi družbeno-političnimi organizacijami v KS. S svojim delom so lahko samo za vzor ostalim.

— H

SREBRNA PLAKETA V PRAVIH ROKAH

CIRKOVCE

Osnovna organizacija ZRVS je bila v krajevni skupnosti ustanovljena leta 1975 in sicer z namenom, da se v okviru organizacije usposablja starešinski kader, seveda pa so člani nosilci vseh pomembnejših akcij na področju ljudske obrambe, civilne zaščite in varnosti v krajevni skupnosti. Že uvodoma je treba reči, da je osnovni organizaciji uspelo usposobiti večje število vojaških starešin in sodelovati v marsikateri akciji krajevne skupnosti. Milan Munda, predsednik osnovne organizacije zveze rezervnih vojaških starešin je povedal naslednje.

Katere so osnovne naloge organizacije ZRVS?

„Naloge je pravzaprav več, med osnovne pa sodi usposabljanje vojaškega starešinskega kadra v krajevni skupnosti, seznanjanje z glavnimi metodami vojskovanja oborožitvi. Člani osnovne

organizacije se morajo vključevati v delo krajevne samouprave, društev in družbenopolitične organizacije. Reči je treba, da smo se v preteklem obdobju zelo dobro vključevali v delo samoupravnih organov v KS. Člani osnovne organizacije so imeli več pomembnih funkcij in večina od njih je sodelovala pri gradnji doma krajanov v Cirkovcah.“

Na kakšen način teče usposabljanje?

„Vsako leto moramo predelati določeno študijsko gradivo, seveda pa občinski odbor ZRVS v Ptuj organizira različne oblike izobraževanja v obliki seminarjev in tečajev. Dela je pravzaprav veliko.“

Naloge v letošnjem letu?

„Posebnega programa dela nismo izdelali. Največja skrb je, da se člani aktivno vključujejo v vse družbenopolitične organizacije in krajevno samoupravo, še posebej pa v organizirano fronto socialistične zveze. Največji uspeh bo osnovna organizacija dosegla, če bo večina članov dobro delovala v SZDL, KS, ZSMS itd. Med pomembnejše naloge v letošnjem letu sodi vključevanje mladih v osnovno organizacijo in sodelovanje z osnovno šolo. Če bodo člani osnovne organizacije v letošnjem letu tako aktivni kot so bili v preteklih bomo z organiziranostjo in delom zadovoljni.“

Med akcije v preteklem obdobju je sodila tudi naraščina Naše obrambe. Koliko naročnikov je v KS Cirkovce?

„Naša obramba je tudi naše delovno gradivo. S tem motom smo tudi sli med ljudi in uspelo nam je zbrati okoli 130 naročnikov.“

Na občinski konferenci odbora ZRVS Ptuj je osnovna organizacija prejela srebrno plaketo. Kaj vam priznanje pomeni?

„Prejšnji mesec smo na konferenci občinskega odbora ZRVS Ptuj dobili srebrno plaketo, ki jo podeljuje republiški odbor ZRVS. Priznanje nam veliko pomeni, hkrati pa nas obvezuje, da smo še aktivnejši kot doslej. Zakaj smo dobili priznanje? Zato ker smo se aktivno vključevali v delo krajevne samouprave in redno sodelovali pri gradnji doma krajanov in bili v krajevni skupnosti nosilci akcije „telefon v vsako hišo“. Med nagrajenci je bil tudi Mihael Ekart, ki je priznanje ZRVS dobil zaradi prizadevanj pri gradnji telefonskega omrežja.“

zk

Nova delegatska skupščina KS Heroja Lacka Rogoznica pričela z delom

V domu Slovenskogoriške čete se je sestala novoizvoljena skupščina krajevne skupnosti Heroja Lacka Rogoznica na prvo redno sejo. V novi skupščini je 14 delegatov krajanov, 12 delegatov združenega dela, 6 delegatov družbenopolitičnih organizacij in 9 delegatov društev in družbenih organizacij. Za novega predsednika krajevne skupščine je bil soglasno izvoljen Ivan ŠUMANDL, za podpredsednika pa Jože KAUCIČEVIC ml.

V enajst-članski svet skupščine so bili izvoljeni: Milan LACKO za predsednika, Franc PETROVIČ za podpredsednika in za člane: Franc CETL, Janko KOSI, Anton HORVAT, Konrad FEGUŠ, Anton LENART, Ignac KEKEC, Branko LAH, Cilika KRALJ in Vinko VAJD. Za predsednika 9 članskega poravnalnega sveta je bil izvoljen Maks POTOČNIK, za namestnika predsednika pa Marjan KOVAC. Za predsednika 9 članskega sveta potrošnikov in porabnikov dobrin in storitev je izvoljen Ivan OZIMEK, za namestnika predsednika pa Tiška LOVRENIČ.

Za predsednika 9 članske komisije za statut in samoupravne akte krajevne skupnosti je imenovan Feliks BAGAR, za namestnika predsednika pa Anica SALAMUN. Za predsednika 7 članske komisije za odklovanje in družbeno priznanje je imenovan Franc VAMBERGER, za namestnika predsednika pa Marko POTOČNIK. Za predsednika 6 članske, volilne komisije je imenovan Franc VAMBERGER, za namestnika Jože KAUCIČEVIC ml. in za tajnika

Štefan HAJDUK. Za tajnika samoupravnih organov krajevne skupnosti je bil ponovno imenovan Štefan HAJDUK.

Delegati skupščine in člani novega sveta skupščine in ostalih organov v skupščini, ki so določene v novem statutu krajevne skupnosti.

V drugem delu seje so predstavniki Opekarne Ptuj podali poslovno poročilo za leto 1978, skupščina pa je s svojim sklepom izrekla zahvalo in priznanje delovnemu kolektivu Opekarne Ptuj za odlično sodelovanje z krajevno skupnostjo.

V tretjem delu seje je skupščina obravnavala poročilo o zborih krajanov, ki so 17., 18. in 21. februarja 1979 obravnavali poročilo o realizaciji programa in finančnega načrta krajevne skupnosti za leto 1978 ter sprejela sklep o potrditvi zaključnega računa krajevne skupnosti za leto 1978. Hkrati je bilo podano poročilo odbora samoupravne kontrole in družbenega nadzora krajevne skupnosti, ki je skozi vse leto s čutom odgovornosti spremljal poslovanje in delo organov krajevne skupnosti.

Predsedniki združenih delegacij so skupščino obvestili o delu delegacij in o neaktivnosti posameznih članov. Skupščina je sprejela sklep, da družbene delegacije predložijo poročilo, o katerem bodo razpravljali na SEMINARJU delegatov, ki bo v ponedeljek, 12. marca ob 17. uri v domu Slovenskogoriške čete. Skupščina je tudi predlagala, da naj Krajevna konferenca SZDL Rogoznica, ki se bo sestala v kratkem, oceni delo delegacij in aktivnosti posameznih članov. FB

Skrb za stanovanja borcem NOV

Komisija za reševanje stanovanjskih vprašanj borcev NOV, ki deluje pri samoupravnih stanovanjski skupnosti Ptuj, je v lanskem letu dodelila stanovanja šestim borcem. Ta skrb se bo nadaljevala tudi v letošnjem letu, saj načrtujejo še 4 stanovanja za borce, ki živijo v težjih stanovanjskih pogojih in sicer bosta dve stanovanji vseljivi v maju, dve pa v jeseni.

V letu 1978 je komisija tudi odobrila kredit 20 prosilcem in to v povprečni višini 22.000 din. Vedno več brocev pa se na komisijo obrača s prošnjami za kredit pri adaptacijah, preureditvah in izboljšanju stanovanj, enako pa tudi za pomoč pri novogradnjah. Žal so sredstva za kreditiranje bolj skromna, zato komisija svetuje prosilcem, da zaprosijo za kredit pri Kreditni banki Maribor — poslovnih enoti Ptuj.

Poleg tega je komisija v lanskem letu reševala za člane ZZB NOV še druge zadeve, zlasti glede zamenske stanovanj in podobno.

N. D.

Mladi od spoznanja do spoznanja

Kot že nekaj let nazaj velja tudi letos med mladimi v občini Slov. Bistrica veliko zanimanje za potovanja po domovini. Za uspešno vlogo v razvoju izobraževalnih kot tudi rekreacijskih potovanj po domovini in tujini ima veliko zasluge občinska počitniška zveza, ki od ustanovitve deluje v okviru OK ZSMS Slov. Bistrica in je doslej organizirala že preko 50 daljših in krajših izletov in potovanj. Organizirali so tudi več kulturnih prireditvev in delovnih akcij, z osnovnim namenom ohranjanje tradicij NOB in spoznavanje zgodovinskih znamenitosti domovine.

Letos se bodo tem akcijam priključile še nove. Doslej jih imajo v načrtu že blizu 20. Medtem ko bo večino od njih organizirala občinska počitniška zveza, pa so se za izvedbo izletov odločili tudi v osnovnih organizacijah počitniške zveze kot tudi samih aktivih ZSMS.

Mladi iz Šmartna na Pohorju bodo tako letos obiskali Logarsko dolino. Njihovi vrstniki iz Okoške gore pa si bodo ogledali Skočjansko jamo. Mladi iz aktivna ZSMS Hošnica bodo odpotovali v Kumrovec, od tam pa naprej v Bihač, na Kozaro, obiskali pa bodo še Jajce, Plitvička jezera in Jasenovac. Mladi iz delovne organizacije IMPOL Slov. Bistrica si bodo ogledali bolnišnico Franja. Tudi člani ZSMS Zg. Loznica so sklenili združiti prijeto s koristnim. Organizirali bodo izlet v Vrbo, na Dražgoše in na Bled.

Občinska organizacija počitniške zveze Slov. Bistrica pa bo vzporedno z organiziranjem izletov po domovini, vključila svoje aktivnosti še v program OK ZSMS. Tako bodo skupno odšli prvi brigadirji iz te občine že junija letos na delovno akcijo Suha krajina. Mesec dni pozneje pa še druga skupina na akcijo Kozbana 79. V mesecu avgustu po 25 mladih brigadirjev bistriške občine odpotovalo v pobrateno občino Svetozarevo, v SR Srbiji, kjer bodo skupno z mladimi iz te občine organizirali posebno delovno brigado prijateljstva, katere se bo udeležila ene od republiških delovnih akcij v SR Srbiji. Večje število mladih iz bistriške občine se bo letos maja udeležilo pohoda »Po poteh partizanske Ljubljane«. AKTIVNO pa so se že pričeli pripravljati na praznovanje ob prihodu štafete palice in maja, meseca mladosti.

Viktor HORVAT

Enakopravnost tudi za kmečko ženo

Ob težki izgubi velikana naše revolucije EDVARDA KARDELJA, smo dolžni toliko bolj spoštovati njegova dela in predvsem delati tako kot je zapisal v svojih delih o viziji razvoja socialistične družbe, katere nosilec je človek, ki sam odloča o svojem delu, si sam ustvarja svojo srečo. To je samoupravljanje.

Na besede tovariša Kardelja bi se morali spomniti tudi ob DNEVU ŽENA, zlasti z gledišča enakopravnosti žensk. Pri tem mislim predvsem na kmečko ženo.

Že pred vojno smo povzdigovali glasove proti neenakopravnosti kmečkih žena, predvsem mislim ženo in vdov vinarjev, majerjev, kočarjev itd., ki niso imele niti pravice sodelovanja pri sklepanju delovne pogodbe z delodajalcem, čeprav so delovno mnogo več prispevale in trpele kot njihovi moške,

poletje obdelovanja zemlje, njiv in vinogradov, so morale opravljati še vsa gospodinjstva dela v družini, rodile in vzgajale otroke, skrbele zanje itd.

Mnogo smo v naši socialistični družbi že naredili, uveljavili pravno enakopravnost, le za kmečke žene še tega ne moremo trditi v celoti. Zlasti velja to za vdove po vinarjih, ki jim ni delo pri lastniku vinogradov priznано v delovno dobo, žene — vdove tudi po moževi smrti ne dobijo polne pokojnine, le 70 odstotkov, kako naj potem žena s tem živi, zlasti še, če je bila pokojnina nizka. V kakem položaju je žena — kmetovka v tistih krajevnih skupnostih, ki spadajo še vedno manj razvita območja, je eno od vprašanj ob katerem bi se odgovorni ob DNEVU ŽENA MORALI ZAMISLITI!

Mirko Vauda, Vukovski dol 27

Še vedno čakam na premog

Členo uredništvo! V Tedniku z dne 1. marca 1979 na 2. strani pišete, ali bo letos tudi pomanjkanje premoga. V sestavku Jože Magdič opozarja potrošnike, naj pravočasno naročijo premog itd.

Kaj naj rečem na vse to? Naj navedem svoj primer, že maja 1978 sem pri kmetijski zadrugi naročila dve tona premoga in še več drugih potrošnikov kot mi je znano, pa še vedno nismo dobili premoga!

Vprašujem, zakaj tov. Magdič vse zvrtača na potrošnika, ali niso za to poklicani in prvi vrsti tisti trgovci, ki imajo vse niti v rokah? Kaj naj storim kot potrošnik, ko sem pa že pred 10 meseci naročila, sedaj smo v marcu in že pomlad trka na vrata, premoga pa še vedno ni. Vam to kaj pove! Kdo je torej kriv?

Sem redna naročnica vašega lista pa me takra neupravičena graja na račun potrošnika boli. Lep pozdrav!

Z. K. Hum pri Ormožu

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Ne želimo sicer delati reklame za TOZD Trgovina Les Ptuj, vendar pri njih je zadeva glede premoga taka kot jo je tov. Magdič opisal; prav gotovo pa ni tako pri tisti zadrugi ali kako se že trgovina imenuje, kjer ste vi naročili premog. Žal je še vedno res, da si delavci v vsaki organizaciji združene ga dela ne prizadevajo enako, da bi kar najbolje ustregli svojim potrošnikom.

ODGOVOR NA SESTAVEK

„Problemi Vitomarčanov“

Glede na širšo problematiko in stanje ceste Vitomarci—Slavšiča—Novinci—Gibina—Hvaletina v letu 1978 je izvršni odbor lokalne skupnosti za ceste sklenil, da se iz sredstev rednega vzdrževanja opravi večja vzdrževalna dela. Na podlagi tega je bila 30. januarja 1978 sklenjena pogodba z izvajalcem del Komunalnim podjetjem Ptuj — TOZD Ceste, s pogodbeno vrednostjo 746.800 dinarjev. Del sredstev v višini 150.000 dinarjev prispeva KS Vitomarci, preostali del 596.800 din pa lokalna skupnost za ceste.

Iz pogodbe in predračuna je razvidno, da bodo na dolžini 7 km ceste opravili zemeljska dela, uredili odvodnjavanja z manjšimi propusti in navoz gramoza za utrditev podlage v kolčini 3000 kub. m. Pogodbeno dela so bila izvedena v vrednosti 705.086 dinarjev; prispevek KS Vitomarci je bil 150.000 dinarjev, lokalne skupnosti za ceste pa 555.086, dinarjev, kar predstavlja eno osmino sredstev, ki so bila v letu 1978 usmerjena v redno vzdrževanje cest v ptujski občini.

Kljub velikemu prizadevanju lokalne skupnosti za ceste, delno tudi izvajalca del, ni bilo moč zadovoljiti zahtev občanov. Da bi problem razčistili, je izvršni odbor lokalne skupnosti za ceste imenoval posebno komisijo, ki bo ocenila vrednost opravljenih del v primerjavi s stanjem ceste. V delu komisije bodo poleg predstavnikov lokalne skupnosti, sodelovali še predstavniki KS Vitomarci in predstavniki izvajalca del.

Za lokalno skupnost za ceste Milan Pavlica

STALIŠČA

ODBORA ZA URBANIZEM, KOMUNALNA IN STANOVANJSKA VPRAŠANJA PRI IZVRŠNEM SVETU SO PTUJ DO VPRAŠANJ IN PREDLOGOV OBLIKOVANIH V JAVNI RAZPRAVI O PREDLOGU URBANISTIČNEGA PROGRAMA IN URBANISTIČNEGA NAČRTA.

Na seji, dne 22/2-1979, je odbor obravnaval vsebino vseh predlogov in pripomb ter na osnovi mnenja Zavoda za urbanizem Maribor do navedenih vprašanj zavzel naslednja STALIŠČA:

1. BROADARSKO DRUŠTVO RANCA

Na osnovi urbanističnega načrta mesta Ptuja ni moč vnaprej rezervirati zemljišča v korist neposrednih uporabnikov. Urbanistični načrt opredeljuje le namembnost posameznih območij oz. definira namen uporabe prostora. V skladu z namembnostjo določa lokacijo uporabnikov detaljniji urbanistični dokument (zazidalni načrt ali drugi), ki ga naroča nosilec aktivnosti v danem prostoru. Urbanistični načrt določa namen uporabe površin za predmetno dejavnost ob akumulacijskem jezeru. Površina je namenjena rekreaciji, v katero se lahko vključuje tudi dejavnost brodarstva, vendar po za to predpisanem postopku.

2. KRAJEVNA SKUPNOST KIDRIČEVO

a) Pripomba KS Kidričevo z dne 22/11-1978 se ne nanaša na urbanistični program in urbanistični načrt in smo jo posredovali Samoupravni stanovanski skupnosti občine Ptuj.

b) Po urbanističnem programu je za območje Kidričevo predlagana izdelava urbanističnega načrta, ki bo obravnaval tudi območje Strnišča. S tem urbanističnim dokumentom bo moč definirati tudi navedena vprašanja, predvsem pa potrebo, da bi se na osnovi predhodne ocene stanja kraj Strnišče tudi gradbeno zaključeval.

c) Razširitev cone občasnega uničenja ni možna brez predhodnega postopka sporazumevnja in dogovarjanja TGA s samoupravnimi organi KS Kidričevo. Problematika onesnaževanja okolja ter odlagališča je potrebno obravnavati kompleksno, zato se že obdeluje na nivoju regije ustrezna študija. Rezultati te obdelave bodo dali tudi smernice za rešitev prisotnih problemov, (predvidoma v letu 1980., v katerem bomo pričeli tudi z izdelavo urbanističnega načrta za območje Kidričevo).

3. POKRAJINSKI MUZEJ PTUJ

Predlagana vsebina ni predmet obravnave urbanističnega programa in tudi ne urbanističnega načrta, saj gre za odgovor na zastavljeno vprašanje skupine občanov iz KS „Boris Zihlerl“.

4. IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST PTUJ

Tekstualni del je vsklajen s kartinimi osnovami (merilo 1:50-tisoč), ki so bile predložene v obravnavo. Novogradnje in adaptacije so konkretno določene v tekstu urbanističnega programa občine na 48. strani s tem, da karta pod naslovom osnovno šolstvo in usmerjeno izobraževanje opredeljuje možnost podružnične šole npr. v Rogoznici. Skladno temu se popravi vsebina na 48. strani, ki navaja kot primer podružnično šolo v Velovlaku. Hkrati se upošteva tudi pripomba v zvezi imenovanja osnovne šole v Ptuj in se v tabeli na 48. strani teksta urbanističnega programa občine Ptuj popravi 1. vrstica 2. stolpca, ki glasi tako: „osnovna šola za usposabljanje dr. Ljudevita Pivka“.

5. PTT PODJETJE MARIBOR

Predložene pripombe in strokovne službe za PTT Promet se upoštevajo v celoti in bodo dodatno vnešene v tekstualni del ter v karte predloženih dokumentov.

6. KS „OLGA MEGLIČ“

a) Razširitev območja individualne stanovanjske gradnje je možna do meje plantaze Kmetijskega kombinata šele takrat, ko bo zemljišče komunalno urejeno. Z načinom urbanističnega urejanja bo tako predpisana izdelava razširjene lokacijske dokumentacije za predmetno območje.

b) Trasa severne obvoznice je začrtana do obstoječe ceste Kurirjev NOV. Čez sporno območje je nakazana varianta povezave s tranzitno cesto na desnem bregu Drave, ki pa jo je smatrati zgolj kot idejo. Lokacijsko trasa ni definirana (v grafični prilogi je črtkana) niti za mesto z 20-tisoč prebivalci povezava ni potrebna, kar je bilo povedano tudi na javni razpravi. Prostorske možnosti stanovanjskih območij v predlogu urbanističnega načrta mesta Ptuj dopuščajo porast števila prebivalcev mesta na ca. 90-tisoč in šele v tem primeru bi bila taka obvoznica primerna oz. potrebna. V nobenem primeru torej v tem planskem obdobju vrisana povezava z desnim bregom ne more biti ovira za načrtovane posege KS v tem prostoru. V ta namen bo vrisana tudi lokacija vrta v karto otroškega varstva.

c) Z ozirom na izključno stanovanjsko izgradnjo v območjih S-2, S-3 in v glavnem enako situacijo v območju S-1 je mogoče ta tri območja opredeliti kot čista stanovanjska naselja. Maksimalno dovoljena hrupnost v takšnih naseljih je podnevi v razponu 50 — 70 DB, ponoči pa 45 — 65 db glede na raven hrupa. Bližnje olimpijsko strelišče povzroča prekomerni hrup, zato je potrebno povzeti sanacijske ukrepe za znižanje hrupa do dovoljene meje. Izhajajoč iz obstoječega stanja je potrebno vsa nesoglasja in ugotovitve KS Olga Meglič v zvezi z olimpijskim streliščem reševati po zato predpisani zakonodaji in postopkih v občinskem prostoru.

č) V legendi karte: način urbanističnega urejanja mesta Ptuja je opisan način in vrsta gradnje v zelenem pasu, kakor tudi zahteva, da se vsak gradbeni poseg predhodno regulira z zazidalnim načrtom, kar je v interesu zaščitne namembnosti zelenega pasu.

d) Upošteva se pripomba KS Olge Meglič po predlogu vsakodnevnne rekreacije, tako da se le-ta razširi na območje KS do meje stare struge reke Drave in se temu vskladno popravi karta splošne rekreacije urbanističnega načrta mesta Ptuja.

7. KS Ivan SPOLENJAK

a) V tekstu so navedeni podatki o zakonih, ki regulirajo urbanistične dokumente. Navajanje povzetkov le-teh bi bilo nepopolno, zato se od tega ograjujemo.

b) Vrtnice, ki jih je izdelval INA, bodo vrisane, nadaljnja obdelava pa je stvar dogovora občanov Ptuja in detaljnijih dokumentov. Za koriščenje termalne vode je potreben poseben elaborat, kot je tudi v pripombi ugotovljeno.

c) Studenčnica je v vodnogospodarskem pogledu obdelana. Zgornji tok od kanala do mostu čez Dravo zaradi rekreacijskega območja topice ni predviden za regulacijo, ker v svoji naravni podobi več prispeva k videzu območja. Za toplice je v izdelavi zazidalni načrt, ki bo v vsebini določal tudi ostale elemente vključevanja naravnih danosti.

č) Eventuelno obdelavo nasipa jezera, jez v Markovcih ter ostalo vsebino pripomb bodo opredelili detaljniji urbanistični dokumenti.

8. KMETIJSKO ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE PTUJ

Na sestanku KZS so predstavniki SO Ptuj in Zavoda za urbanizem Maribor, dne 20/2-1979, so bile obravnavane pripombe KZS in možnost vključevanja izdelane kategorizacije zemljišč v urbanistični program in v urbanistični načrt. Sklenjeno je bilo, da je kategorizacija zemljišč kot izdelek osnova za izdelavo prostorskega plana občine Ptuj, vendar, da jo je potrebno pri izvajanju urbanističnih postopkov neobhodno vključevati. Dogovorjeno je, da se v odlok o sprejemu urbanističnega programa in odlok o sprejemu urbanističnega načrta mesta Ptuja vzstavi člen po katerem je izdelovalec detaljnijih urbanističnih dokumentov dolžan upoštevati vsebino kategorizacije kmetijskih zemljišč v občini Ptuj. Sočasno je potrebno izdelati tako imenovane koniranje kmetijskih površin glede na opredeljene kategorije zemljišča in tako doseči popolno osnovo za izdelavo prostorskega plana (KZS se o tem dogovori z IS SO Ptuj). V zvezi z obstoječim stanjem se pri opredelitvi lokacij za gradnjo večjih kmetijskih objektov ob osnovi obstoječih urbanističnih redov upošteva tudi program-

ska usmeritev urbanističnega programa in omenjena kategorizacija zaradi hitrejšega postopka vsklajevanja interesov neposrednih uporabnikov prostora.

9. KS KIDRIČEVO — stališče št. 2.

10. SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBSTVA

V urbanističnem načrtu je navedena lokacija obstoječega dijaškega doma. Z izgradnjo doma učencev v Ptuj je potrebno, da po samoupravni poti vskladimo interese in namen uporabe sedanjih prostorov dijaškega doma.

11. KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

a) Urbanistični program v največji meri in na danih osnovah upošteva zaščito kmetijskih površin, kar je ugotovljeno tudi na sestanku s KZS občine Ptuj. Lokacija prostogospodarske cone je omenjena le v tekstu, ker lokacija še ni dokončno določena. Predmetna vsebina bo doživela detajlno obdelavo, v kateri bodo upoštevani zvezni, republiški, medobčinski, občinski interesi.

b) Industrijske cone, ki so v predlogu urbanističnega programa in urbanističnega načrta navedene so predlagane na osnovi prostorskih in ekonomskih danosti. Vrsto in obseg proizvodnje definirajo podrobnejše ekonomske analize, na osnovi katerih je možno konkretizirati uporabo prostora (ožjo lokacijo) in izdelati detaljnijo urbanistično dokumentacijo (zazidalni načrt). Prostorsko je nadaljnji razvoj prehrambene industrije na nivoju regije moč definirati šele na osnovi vsklajene in sporazumno ugotovljene potrebe ter interesa nosilcev planiranja in izvajanja tovrstne dejavnosti v regiji.

c) Po kvantifikaciji razvoja je predvideno zmanjšanje kmetijske površine do leta 2000 za ca. 1.350 ha (prometna infrastruktura, energetika, stanovanja in oskrbovalni objekti), vendar tudi istočasno povečanje kmetijskih površin (na račun opravljenih hidro in agromelioracijskih del) za ca. 6000 ha, razlika za povečanje kmetijskih površin bi znašala ca. 4600 ha. KK Ptuj smatra, oceno povečanja kmetijskih površin za 4600 ha za preveč optimistično, ker gre (po oceni KK Ptuj) za pretežno strukturno spremembo zemljišča, ki bo iz dosedanjih travnikov (sicer slabe kvalitete) spremenjeno v plodne njive (kvalitativne in nekvantitativne in kvantitativne spremembe).

Informacije za oceno povečanja kmetijskega zemljišča so izdelovalci programa prejeli pri splošni vodni skupnosti Drava — Mura v Mariboru. Ponovna preveritev realnosti ocene iz urbanističnega programa je izkazala, da formalno ne bodo pridobljene dodatne kmetijske površine z hidro in agromelioracijami, ki se vršijo in ki so še v planu, ali so te površine registrirane pretežno kot travniki in pašniki. Ekonomski pomen reguliranih in melioriranih površin za razvoj kmetijstva pa visoko presega vrednost pred regulacijsko melioracijskimi deli, ekonomski efekti niso primerljivi ter jih je mogoče smatrati kot efekte dodatnih kmetijskih površin.

č) V karti „lokacija industrije in malega gospodarstva“ v občini so opredeljena naselja, v katerih je možno locirati gospodarske dejavnosti, ki jih priporočajo pripombe KK (obrti z manjšim številom zaposlenih). Lokacije skupnih in živinorejskih ter drugih za kmetijstvo pomembnih objektov bodo definirane z detaljnijo urbanistično dokumentacijo za posamezna območja. — po postopku dogovorjene na KZS občine Ptuj.

d) Mlekarna je dejavnost, ki ne sodi v ožje mestno središče, zato je težiti za tem, da se tovrstne dejavnosti v perspektivi umaknejo. Seveda pa ne more biti tak poseg narejen, takoj, predvsem iz ekonomskih razlogov, zato se obstoječa dejavnost s sedanjimi objekti upošteva kot izjema. Dejavnost mlekarnar na tej lokaciji izven obstoječih gabaritet ni možno širiti saj je že danes ugotovljeno, da povzroča prometne, ekološke in drugačne konflikte v prostoru, zato je nujno, za širitev dejavnosti iskati novo lokacijo. Tako po urbanističnem načrtu ni možna širitev mlekarnar v prostorsko-reprodukcijskem smislu. Nosilcu aktivnosti v tem prostoru tako predlagamo, da svojo razvojno dejavnost usmeri v območja, ki so z urbanističnim programom predvidena, (Zlatoličje itd.) pri čemer je v interesu izvajalcev prostorskega planiranja, da se nosilci razvoja te ind. panoge sporazumejo in dogovorijo o nadaljnji potrebi do izrabe prostora za razvoj mlekarnarstva v regiji. Ne glede na to pa je z ozirom na sedanje stanje, ugotovljene osnove in interes tudi ostalih uporabnikov prostora ob obstoječi lokaciji mlekarnar možen kakršenkoli razvoj te dejavnosti v območjih, ki jih definira urbanistični program ali konkretnije v območju Zlatoličja.

e) Mizarški obrat v zelenem pasu je obravnavan kot izjema. Nobenega razloga pa ni, da bi ind. cono Ptuj II podaljšali do nasipa jezera, saj bi s tem kršili načela, ki zagotavljajo vedno enakomernost in skladnost ambientov levega in desnega brega jezera v mestu Ptuj.

12. KS KIDRIČEVO — stališče št. 2

13. SKUPŠČINA SIS ZA VARSTVO OKOLJA

Pripombe in predlogi imenovane SIS so upoštevane v celoti s tem, da se vprašanje glavne smeri pešpoti urejuje s posebnim ureditvenim načrtom oz. detaljnijo urbanistično dokumentacijo.

14. AEROKLUB PTUJ

Letališče Moškancji bo vnešeno v grafični del, prav tako bo dopoljen tekst poglavja 4., 1., 3. predloga urbanističnega programa občine Ptuj. Z ozirom na bližino letališča v Moškancjih, višinskih in hrupnih omejitev sodimo, da vzletišča na predlaganih lokacijah niso potrebna (primer Dornave).

15. KS TURNIŠČE

Pozidano in gradbeno načeto območje znotraj regulacijskega območja mesta Ptuja bo vključeno v stanovanjsko območje S-17. Nobene potrebe pa ni po povečanju regulacijskega območja mesta Ptuja.

16. ODBRAVSKI ZAVOD ZA VETERINARSTVO IN ŽIVINOREJO PTUJ

a) Zaradi vrste dejavnosti zavoda in tudi pretežno industrijskega značaja območja je smiselno stremeti k temu, da se omenjeni zavod preseli na novo lokacijo v Turnišče pri Ptuj, kjer so tudi dane prostorske možnosti za razvoj, ki bodo vključene v urbanistični program občine. Iz znanih razlogov se omenjeni zavod obravnava kot porabnik prostora v ind. coni Ptuj I. do novelacije urbanističnega načrta, ki bo upošteval nove argumente. Zato obdobje se tako Zavodu izjemoma dovoljuje sanacija obstoječih objektov. Del dejavnosti zavoda pa se mora takoj, ko to dovolijo okoliščine, preseliti v Turnišče, ostala dejavnost pa šele takrat, ko se pojavi neposredni nosilec interesa za sedanje zemljišče, ki ga zavod uporablja.

b) V zvezi s vprašanjem lokacije sejmišča v Ptuj, ki je bilo podano ob priliki razprave o urbanističnih dokumentih, je odbor mnenja, da je potrebno upoštevati prioriteto kmetijstva v občini ter njegovo vlogo, predvsem pa vpliv kmetijskega prebivalstva, ki ga ima le-ta na mesto. Lokacija sejmišča za sejem plemenske živine je možna na obstoječi trenutno ukinjeni lokaciji, vendar s pogoji, po katerih je potrebno definirati način in organizacijo dejavnosti, ki se na sejmišču izvaja. Ko bodo ti pogoji znani (predlagamo, da jih vskladi za to pristojni odbor pri izvršnem svetu) je tako možno pričeti s sejmom v Ptuj po predhodno obdelani študiji ureditve prometa oz. prometne dostopnosti na sejmišče (predlog je, da je dostop iz smeri Ormoške ulice). Pri presoji organizacije dejavnosti na tej lokaciji je potrebno ugotoviti večnamembnost prostora tako, da bi bilo možno koristiti prostor tudi za parkirišče izven dnevov sejmovanja.

17. KS JURŠINCI

Numerični podatki iz „Rajonizacije podravskega vinorodnega rajona“ (izdelala M. Veselič in dr. S. Šihovec v Ljubljani leta 1975) navajajo, da je v Juršincih 7,8 ha vinogradov prve kategorije, 16,95 ha druge in 86,59 ha tretje kategorije (skupno 111,34 ha). V „Vinogradniškem zemljevidu srednjih Slovenskih gor“ (izdal Inštitut za vinogradništvo in vinarstvo pri BTF v Ljubljani leta 1977), ki je osnova karte vinogradniških površin, vinogradov prve in druge kategorije, zaradi prevladovanja vinogradov (in tudi potencialnih vinogradniških površin) 3. kategorije, na območju Juršincev niso vrisani. Predlog UP prikazuje le vinogradniške površine 1. in 2. kategorije.

18. SIS IZ PODROČJA GOSPODARSTVA

Z ozirom na številčnost pripomb in predlogov podajamo za urbanistični program in načrt ločeno naslednja stališča:

a) Urbanistični program

Elektrifikacija je predvidena vzdolž obstoječe trase. Predlagano navedeno ceste R II-346 na MI-3 bo program upošteval, prav tako varianto B predlagane trase Panonike. Z detaljnijo urbanistično dokumentacijo in na osnovi predhodne študije bodo definirana nivojska oz. izvennivojska križanja cest. V program ni možno vključiti kategorizacije vseh cest v občini Ptuj, saj le-to vsklajujejo zato pristojni občinski organi. Cesta MI-12 je magistralna cesta v bodočnosti avtocesta. Omejitve prostora ki jih povzročajo letališče v Moškancjih so opredeljene v detaljniji urbanistični dokumentaciji in so razvidne iz te dokumentacije, ki jo ima odd. za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj. Po programu ni možno natančno opredeliti lokacijo nuklearkar, saj za to ni danih osnov. V okviru za to pristojnih organov občinske skupščine je potrebno zahtevati od Republiškega sekretariata za urbanizem osnove, po katerih bi lahko ta prostor, ki je vezan na republiški prostorski plan natančneje definirali. Pripombe, ki so podane na vsebino urbanističnega programa in so vezane na elektrodistribucijske naprave so v celoti upoštevane po predlogu, ki ga je podal DES TOZD Elektro Ptuj. Prostorske omejitve, ki so vezane na obstoječi plinovod so upoštevane v pravilniku o izvajanju urbanističnega programa oz. načrta. V programu bo korigirana inventarizacija kanalizacijskega omrežja, med tem ko način urejanja greznic ter način čiščenja odpadnih voda pri industrijskih objektih ni predmet urbanističnega programa. Zaradi tega, ker v občini ni izdelan kataster komunalnih naprav, je inventarizacija vodovoda izdelana na osnovi študije Zavoda za urbanizem Maribor (dr. Rismal). Program bo upošteval predlog, da je potrebno ločiti objekte po namenu, ne more pa upoštevati vsebine, ki je vezana na ugotavljanje eksploatacije vodnih virov, saj se to izdeluje po posebnih študijah. Varstvena območja vodnih rezervatov in predvideno stopnjo zaščite urbanistični program ne določa (urejuje se z občinskimi odloki na podlagi posebnega elaborata). Območje pridobivanja gromozja je definirano skladno z dogovorom s KZS občine Ptuj. Območja bodo v programu definirana. Smetišča, pokopališča in odlagališča ter predvideno stopnjo zaščite teh komunalnih objektov program ne vsebuje, saj je potrebno za to izdelati študijo. Možnost stanovanjske izgradnje v Juršincih in predvideno stopnjo potrebnih urbanističnih dokumentov za posamezna območja v občini Ptuj program definira. Izбира lokacij za gradnjo ter področja blokovne in individualne zazidave bodo opredeljena v detaljnijih urbanističnih dokumentih, na katere izdelavo vplivajo tudi udeleženci v samoupravnih stanovanski skupnosti občine Ptuj.

b) Urbanistični načrt mesta Ptuja

Omenjena cesta povezava preko Zihelrove ploščadi je grafično vsklajena z dejanskim stanjem. V načrtu bo upoštevana pripomba glede severne obvoznice, ki gre preko KS Boris Zihlerl. Ker je le za ožje mestno jedro izdelana prometna študija, načrt pa vsebuje ureditev oz. lokacijo prometnic v regulacijskem območju mesta Ptuja, smatramo, da je namen dosežen. Prav tako je nomenklatura vsklajena s sedanjimi veljavnimi zakonskimi predpisi. V urbanističnem načrtu ni moč upoštevati križanja glavnih peš potez z obstoječimi komunikacijami izvennivojsko, saj je to predmet detaljnije tehnične dokumentacije oz. prometne študije. Pri ponovnem pregledu povezave železniške postaje z avtobusno postajo je ugotovljeno, da imajo peši možnost prehoda preko komunikacij. Peš poti v odseku Ciril Metodov drevored do bodočega SŠC in dalje v Rabeličjo vas — zahod bodo definirane v tehničnem delu zazidalnega načrta Rabeličja vas — zahod. Semaforizacijo križišča urbanistični načrt ne navaja, saj je to predmet detaljnijega dokumenta. Predlog lokacije oz. spremembe lokacije za parkirišče pod gradom bo urbanistični program upošteval; detaljnije bo to razvidno iz zazidalnega načrta, ki je v izdelavi. Glede parkirišča ob stadionu in možnosti parkirišča na sejmišču ob Ormoški cesti je potrebno napraviti še detaljnijo analizo, ki je vezana tudi na stališče do lokacije sejmišča. Peš poti ob akumulacijskem jezeru urbanistični načrt detaljnije ne obravnava in bodo obravnavane v ureditvenem projektu. V urbanističnem programu bodo predvidene oz. upoštevane vse pripombe, ki so vezane na vodovodno omrežje, kot tudi vse pripombe, ki so vezane na elektrodistribucijske naprave (enako, kot za program). Prav tako bo upoštevana pripomba glede lokacije odvzemne postaje za plin v mestu Ptuj. Vprašanje ureditve meteornega jarka je predmet obravnave po detaljniji dokumentaciji.

19. DES TOZD ELEKTRO PTUJ

Predlogi in pripombe se v celoti upoštevajo in bodo vsebovani v tekstu in na kartah.

20. GIP GRADIS — TOZD GRADNJE

Po dogovoru s KZS bo program definiral naslednja območja za pridobivanje gromozja:

— Pridobivanje gromozja za stene: v območju Šturmovce kot dolgoročno rešitev na predvideni površini preko 100 ha kmetijsko nekvadratne zemlje ter iz deponije HE SD-1 in HE SD-2.

— Pridobivanje gromozja za nasipe: v območju Vurberga, Zavrča in Zetal.

Za navedena območja in pridobivanje agregatov v teh območjih je potrebna izdelava detaljnije študije ter elaborata, po katerem je moč definirati tudi način eksploatacije in sanacije gromoznic.

2. INTES — PEKARNA VINKO REŠ Ptuj

Prekršba prebivalstva s kruhom in pecivom spada v osnovno preskrbo, ki jo predvideva poglavje 5., 2. urbanističnega načrta mesta Ptuj. V tem poglavju je ugotovljeno, da je v mestu Ptuj ca. 33000 kv. m prodajnega prostora namenjenega za osnovno preskrbo prebivalstva. Za predvideno število 20220 prebivalcev leta 2001 bo potrebnih še dodatno ca. 1730 kv. m novih prodajnih površin za osnovno preskrbo (v tej je upoštevana tudi prodaja kruha in peciva). Lokacije novih prodajalnih površin bodo morale upoštevati razmestitev prebivalstva v novih stanovanjskih sektorjih mesta po ustreznih normativih.

22. in 23. KS BORIS ZIHERL

V karti determinante in omejitve prostora so prikazana zavarovana območja. KS Boris Zihlerl sodi v mestno območje in je z mestom tudi funkcionalno povezana. Druge pripombe KS so regulirane z upoštevanjem pripomb in predlogov Zavoda za posamešno varstvo Maribor in strokovnih služb SIS gospodarskih in družbenih dejavnosti. Pripomba skupine občanov do problema Volkmerjeve ceste se upošteva, vendar pri

(Nadaljevanje na 8. strani)

**OBDRAVSKI ZAVOD
ZA VETERINARSTVO IN ŽIVINOREJO PTUJ, Ormoška c. 28
TOZD VETERINARSTVO**

Cepljenje psov proti steklini in zdravljenje psov proti trakuljavosti

Po določilih 11. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. list SFRJ 43/76), 17. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. list SRS 18/77), 10. člena odredbe o ukrepih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline (Ur. list SRS 25/78) in 8. ter 19. člena Odredbe o preventivnih cepjenjih v letu 1979 (Ur. list SRS 1/79) razpisujemo obvezno cepljenje proti steklini in zdravljenje proti trakuljavosti vseh psov, starejših od 4 mesecev. Veterinarska služba bo cepljenje in zdravljenje opravila na naslednjih zbirnih mestih:

Ponedeljek, 12. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Hajdina in Kidričevo
ob 7.00 uri — pri Senekoviču v Sp. Hajdini
— pri Marušku v Zg. Hajdini
ob 9.00 uri — pri osemenjevalnici v Skorbi
— pri Maleku v Dražcih
ob 10.00 uri — pri Gasilskem domu v Hajdošah
ob 11.00 uri — pri strojni lopu v Slovenji vasi
— pri Podgorščaku v Njivercah
ob 12.00 uri — pri Škafarju v Strmišču
ob 13.00 uri — pri Gasilskem domu v Gerečji vasi
— pri gostilni v Kungoti

Torek, 13. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Lovrenc in Cirkovec
ob 7.00 uri — pri gostilni Kopsušar v Apačah
— pri kapeli v Starošincih
ob 9.00 uri — pri gostilni Kureš v Šikolah (tudi za Stražojncu)
ob 10.00 uri — pri kmetijski zadrugi Lovrenc
ob 11.00 uri — pri Gasilskem domu v Sp. Jablanah tudi Zg. Jablane, Pongerce.
ob 12.00 uri — pri Žunkoviču v Župečji vasi
ob 13.00 uri — pri osemenjevalnici v Pletterjah
— pri osemenjevalnici v Cirkovcah tudi Mihovce, Dragonja vas.

Sreda, 14. 3. 1979 Krajevni skupnosti: Videm in Dolena
ob 7.00 uri — pri Mercu Kondradu v Pobrežju 55
— pri osemenjevalnici v Lancovi vasi
ob 9.00 uri — pri gostilni Svenšek v Selah tudi Barislavci, Trnovec
ob 10.00 uri — pri uradu krajevne skupnosti Videm tudi Šturmovce, Dravinjski vrh.
ob 11.00 uri — pri Kmetijski zadrugi v Dolni tudi Bolečka vas
ob 12.00 uri — pri osemenjevalnici v Sovičah (tudi Dravci, Vareja)
— pri Purgovem v Zg. Pristavi (tudi Popovci)
ob 13.00 uri — pri Kastnerjevem v Majskem vrhu (tudi Ljubstava)
— pri bivši gostilni Poldek v Trzcu (tudi Jurovci)

Četrtek, 15. 3. 1979: Krajevne skupnosti Ptujška gora, Majšperk in Stoperče
ob 7.00 uri — pri Topolovec Karlu v Ptujski gori 26
— pri Lorber Leopoldu v Narapljah 9
ob 9.00 uri — pri Pislak Stefanu v Doklecah 3
— pri osemenjevalnici v Majšperku
ob 11.00 uri — pri Potočniku v Nadolah 50
— pri Žunkoviču v Sestrzah 16
ob 13.00 uri — pri Žunkoviču v Grdini 2
— pri Sagadin Amaliji v Medvedcah 17

Petek, 16. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Žetale in Podlehnik
ob 7.00 uri — pri Kmetijski zadrugi v Žetalah
— pri pošti v Podlehniku
ob 9.00 uri — pri Bedniku v Čermožišah
— pri gostilni v Zaklu
ob 11.00 uri — pri pletarni v Dobrini
— pri Žeraku na Rodnem vrhu
ob 13.00 uri — pri Šoli v Gruškovju
— pri žagi v Kozmencih

Ponedeljek, 19. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Leskovec, Cirkulane
ob 7.00 uri — pri uradu krajevne skupnosti v Leskovcu
— pri Mlakarju v Cirkulanih
ob 9.00 uri — pri Debeljaku v Medribniku
ob 11.00 uri — pri Kovaču v Vel. Varnici
— pri obratu KK v Slatini
ob 13.00 uri — pri Vidmarju v Gradiščah 146

Torek, 20. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Zavrč, Markovci in del Gorišnice
ob 7.00 uri — pri uradu Krajevne skupnosti Zavrč
— pri javni tehnični v Stojncih
ob 9.00 uri — pri Veseliču v Turškem vrhu
— pri trgovini v Bukovcih
ob 11.00 uri — pri trgovini v Drenovcu
— pri gostilni Rožmarin v Markovcih (tudi Nova vas)
ob 13.00 uri — pri trgovini v Muretincih (tudi Mala vas)
— pri mlinu Korošec v Zabovcih

Sreda, 21. 3. 1979: Krajevne skupnosti: Gorišnica, Dornava, Polenšak in del Markovec
ob 7.00 uri — pri gostilni Korošec v Moškanjcih (tudi Zagojiči, in Cunkovci)
— pri osemenjevalnici v Polenšaku
ob 9.00 uri — pri gasilskem domu v Gorišnici

ob 10.00 uri — pri gostilni Janez v Dornavi
ob 11.00 uri — pri Donaju v Placarovcih (tudi Gajevci, Formin)
ob 12.00 uri — pri gasilskem domu v Mezgovcih
ob 13.00 uri — pri gasilskem domu v Zamušanih (tudi Tivolci)
— pri domu krajanov v Prvencih (tudi Strelci, Sobotinci, Borovci)

Četrtek 22. 3. 1979: Krajevne skupnosti: Juršinci, Vitomarci in Trnovska vas
ob 7.00 uri — pri Žmavcu v Zagorcih
— pri gostilni Vurcer v Trnovski vasi
ob 9.00 uri — pri uradu krajevne skupnosti Juršinci
ob 10.00 uri — pri Šilecu v Drbetincih
ob 11.00 uri — pri Križanu v Gaberniku
ob 12.00 uri — pri Kovačecu v Novincih
ob 13.00 uri — pri Matjašiču v Grlincih
— pri kapeli v Hvaletincih

Petek 23. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Destrnik in Rogoznica
ob 7.00 uri — pri osemenjevalnici v Janežovcih
— pri Zadrudnem domu v Rogoznici
ob 9.00 uri — pri Dajčmanu v Jiršovcih
10.00 uri — pri Marinču v Destrniku
— pri osemenjevalnici v Podvincih
ob 12.00 uri — pri gostilni Tobijas v Pacinju (Sp. Velovlak)
ob 13.00 uri — pri Žampi v Levanjcih
— pri Kranjčičevi vasi v Kicarju

Sobota 24. 3. 1979: Krajevne skupnosti mesta Ptuj:
ob 7.00 uri — pri Veterinarskem zavodu, Ormoška c. 28 (vse ulice Krajevne skupnosti T. Žnidarič in Budina)
8.00 uri — pri gostilni na Zadrudnem trgu (vse ulice Krajevne skupnosti Ivan Spolenjak)
ob 9.00 uri — pri Veterinarskem zavodu, Ormoška c. 28 (vse ulice Krajevne skupnosti Franc Osojnik in Boris Zihertl)
ob 10.00 uri — na dvorišču Kmetijske šole v Turnišču (vse ulice Krajevne skupnosti Turnišče)
ob 11.00 uri — pri Veterinarskem zavodu, Ormoška c. 28 (vse ulice Krajevne skupnosti J. Potrč, Dušan Kveder)
ob 13.00 uri — pri Veterinarskem zavodu, Ormoška c. 28 (vse ulice Krajevne skupnosti O. Meglič in Bratje Reš)

Ponedeljek 26. 3. 1979: Krajevni skupnosti: Grajena in Spuhlja
ob 7.00 uri — pri osemenjevalnici v Krčevini pri Ptuj (tudi Štuki)
ob 8.00 uri — pri Gasilskem domu v Spuhlju (tudi Brstje)
ob 10.00 uri — pri uradu Krajevne skupnosti v Grajeni
ob 12.00 uri — pri osemenjevalnici v Krčevini pri Vurberku
ob 13.00 uri — pri Berlingerju v Vumpahu
Na vrvi privezane pse pripeljte lačne in z nagobčniki. Vsak pes mora po cepitvi nositi predpisano znamkico. Posesnik psa mora vsako spremembo o nabavi v 8 dneh, o pogonu, odtujitvi ali pobegu pa v treh dneh prijaviti v upravi zavoda. Psi položeni do 31. avgusta bodo cepljeni v novembru. Upotevajte navodila veterinarske službe o zdravljenju in drugih ukrepih proti trakuljavosti.
Predpisano pristojbino za registracijo, cepljenje in zdravljenje 150.00 din po psu plača lastnik živali ob cepitvi (Ur. list SRS 2/78). Neprijavljeni in necepljeni psi bodo pokončani. Proti kršilcem zakona bo uveden upravni postopek o prekršku.

Obdravski zavod za veterinarstvo
in živinorejo Ptuj
TOZD VETERINARSTVO

ZAKAJ IMAM RAD SVOJO MAMO?

Obiskali smo otroke v eni izmed ent ptujškega vrta in jim zastavili to vprašanje. Zvedeti pa smo hoteli tudi to, kaj bi radi podarili svojim mamicam ob prazniku žensk. Tako so odgovarjali:

Peter: »Mamico imam rad... ker je prijazna. Podaril bi ji rožice.«

Urška: »Ker lahko grem sama v trgovino, ker lahko grem sama k frizerju...ker mi kuha. Dala bi ji šopek, čestitko in poljubček.«

Samo: »Mamico imam rad, ker mi pere in me

pusti, da se pred blokom sam igram, ker mi kupi metke in pištolo. Podaril bi ji šopek.«

Dejan: »Mamico imam zato rad, ker je lepa in dobra. Dal bi ji eno lepo risbico.«

Mitja: »Mamico imam rad ker je prijazna, ker mi kupi obleko in ker mi da za jest. Jaz bi ji dal rožice, ker ima rada rožice!«

Tanja: »Jaz imam rada mamico ker za mene skrbi in zato, ker mi bere pravljice. Podarila bi ji lepo televizijo, najlepšo!«

N.D.

Od leve: Peter, Urška, Samo, Dejan, Mitja in Tanja

Foto: M. Ozmeč

Problem pitne vode v osnovni šoli

Osnovno šolo „Tone Žnidarič“ Ptuj — podružnico Trnovska vas poleg prostorske problematike pesti problem zdrave pitne vode. Šola v tem kraju se oskrbuje z vodo iz šolskega studenca in lokalnega krajevnega vodovoda, katerega lastnik je Kmetijski kombinat Ptuj-DE Trnovska vas.

Na osnovi analize o kvaliteti vode iz šolskega studenca, ki sta jo opravila oddelek za inšpekcijske službe SO Ptuj in zavod za zdravstveno varstvo Maribor, je ugotovljeno, da voda kemično ne ustreza pravilniku, ker je v 1 ml 660 klic in visoka vsebovanost nitritov.

Zaradi slabe kvalitete vode v šolskem vodnjaku, se je šola že pred leti priključila na krajevni vodovod, v katerem pa zadnji dve leti tudi primanjkuje vode. V septembru preteklega leta je bila v kraju komisija, ki so jo sestavljali predstavniki KK Ptuj-DE Trnovska vas, sanitarni inšpektor, skupne službe, TOZD vodovod-kanalizacija, oddelek za gospodarstvo in urbanizem SO

TRNOVSKA VAS

Ptuj, KS Trnovska vas in osnovne šole. Komisija je imela nalogo, da ugotovi zakaj primanjkuje vode iz krajevnega vodovoda. Podrobnejše raziskave so pokazale, da je voda dovolj. Če je tako, potem je napaka v vodovodnem omrežju, ki bi ga bilo nujno temeljito pregledati in napako odstraniti! S tem bi bil rešen velik problem za šolo in za številne kraje Trnovske vasi.

KK Ptuj-DE Trnovska vas je dal naročilnico za pregled vodovodnega omrežja, toda od TOZD Vodovod-kanalizacija iz Ptuja še do 9. 2. 1979 (verjetno še do danes) ni bilo uradnega mnenja o količini vode oziroma o stanju vodovodnega omrežja. Zakaj takšen odnos do tega vprašanja?

Problem pitne vode je širšega pomena, saj se po izpadu vode na vodovodnem omrežju z njo oskrbuje iz šolskega vodnjaka, ki pa ima nekalitno vodo. Zato

se v Trnovski vasi resno bojijo posledic, ki jih lahko povzročijo uživanje zdravju škodljive vode. Kdo bo odgovoren v primeru izbruha bolezni? Smo v letu, ki je posvečeno našim otrokom! Ali bomo stali ob strani in čakali, da pride do nepopravljivih posledic?

Da je zadeva resna, je razvidno iz odločbe sanitarnega inšpektorja SO Ptuj Vere Lunder, ki je med drugim zapisala: »Iz izvidov o opravljeni analizi vode (iz šolskega vodnjaka op. p) in zapisa o stanju vodnjaka je razvidno, da je voda bakteriološko in kemično higijensko oporečna, ker vsebuje koliformne bakterije, previsoko število vseh klic, klice fekalnega onesnaženja in previsoko količino nitritov, kar pa je v nasprotju z določili pravilnika o higijenskih in tehničnih ukrepih za varstvo pitnih voda (Uradni list SFRJ, št. 44/60). Voda je potrebno permanentno klorirati, vodnjak pa v celoti sanirati kot je navedeno v navodilih in strokovni oceni, ki so priloge tej odločbi.«

GF

(Nadaljevanje iz 7. strani)

izdelavi tehničnega dela zazidalnega načrta Rabelčja vas—zahod in bo posredovana izdelovalcu te naloge.

24. ODBOR ZA KMETIJSTVO, ŽIVILSKO INDUSTRIJO IN GOZDARSTVO PRI IZVRŠNEM SVETU

Predlogi in pripombe se upoštevajo ter se vskladijo v postopku sprejemanja urbanističnih dokumentov. Postopek za sprejem urb. dokumentov vodi odd. za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj, ki je v postopku sprejemanja dolžan pridobiti potrebna soglasja. Del vprašanj in predlogov, ki jih odbor predlaga je vsklajen s KZS predvsem vprašanje kategorizacije kmetijskih zemljišč. Kmetijsko zemljiške operacije ob hidrosistemu Pesnice in Polskave bodo prav tako vsklajene v KZS občine Ptuj in SIS za pospeševanje kmetijstva. Prizadetim delovnim organizacijam, katere dejavnosti odbor navaja, so neposredno podani odgovori na njihove zahteve. Prav tako je oblikovano stališče do območij za pridobivanje gramoza, kar je zapodeno v stališču št. 20.

25. KOMISIJE ZA PREGLED URBANISTIČNE DOKUMENTACIJE PRI ŠTABU CIVILNE ZAŠČITE

Predlog komisije za izdelavo coniranja območij zaklanjanja v občini Ptuj se upošteva, vendar bo za to potrebno izdelati poseben elaborat skladno s predpisano zakonodajo in dogovorno s štabom civilne zaščite.

26. MESOKOMBINAT „PERUTNINA“ PTUJ

Upošteva se pripomba MK „Perutnina“ Ptuj, zato je potrebno točko 6.1.1. 3. odstavka spremeniti tako, da bo nov tekst naslednji: Vloga KK Ptuj in MK „Perutnina“ kot nosilca napredka celotnega kmetijstva in preobrazbe vasi se iz leta v leto krepi. V točki 6. 1. 2. poglavje b) reja perutnine se spremenijo podatki v tabeli s podatki MK „Perutnina“ za leta 1976, 1985 in 2000:

	1976	1985	2000
število perutnine (000 kosov)	3000	6000	10000
perutninsko meso (tone)	15,6	31,0	50,0
Produkcija jajc (mio kosov)	28,8	145,0	230,0

V točki 7. 3. 5. so navedeni podatki iz dopisa št. VI-1034/BS/S z dne 29/10-1976 na strani 3, ki se nanašajo na prostorske zahteve do leta 1985 oz. leta 2000:

do l. 1985 135 ha, od teh 11 ha na regul. območje mesta
do l. 2000 dodatno 190 ha, od teh 9 ha na regul. območ. mesta

skupno do leta 2000: 325 ha, od teh 20 ha na regul. območje mesta in 305 ha v ruralnem delu občine Ptuj.

Glede pripombe na tekst urbanističnega programa občine Ptuj in urbanistični načrt mesta Ptuja (dopis AK „Perutnina“ Ptuj št. VI/1642/CV/S z dne 6/12-1978) ki vsebuje konkretni zahtevek za uporabo prostora do leta 2000 je ugotovljeno, da Ekonomski center Maribor nikoli ni bil obveščen o spremembi zahtevka za površine MK „Perutnina“ Ptuj po prejetih informacijah pa tudi Zavod za urbanizem Maribor ne razpolaga z nobenim zahtevkom za 65 ha površin v ind. coni Ptuja. Urbanistični program sicer definira območja, kjer je možen razvoj dejavnosti, ki jo izvaja MK „Perutnina“ Ptuj. Ugotovljeno je, da površine pri Starošincih niso odkupljene v korist MK „PERUTNINE“ Ptuj, vendar kljub temu te površine ni mogoče uporabiti za izgradnjo perutninske farme brez pristanka Vodnogospodarske inšpekcijske službe. Meja vodnega rezervoara je namreč dejstvo, ki ga ni mogoče premikati in zato predlog ni moč upoštevati. Transzitivna cesta (Cmurek—Ptuj—hitra cesta) je začrtana na predlagano traso iz tehničnih in ekonomskih razlogov. Odločitev o morebitni premaknitvi trase je v pristojnosti ustreznih občinskih služb in Republiške skupnosti za ceste.

27. KS DORNAVA

Zračni koridor letališča Moškanjci je definiran z ozirom na lokacijo

letališča. Glede navedenega se je treba dogovarjati s strokovnimi službami iz področja letalstva, v kolikor je ugotovljeno, da interesi predhodno niso bili vsklajeni. Prostorski načrtovalci so obvezni upoštevati veljavne predpise teh služb, kar je v primeru Dornave tudi narejeno. Druge pripombe, ki jih je podala KS Dornava, so predmet obdelave v detajlnějšíh urbanističnih dokumentih.

28. KS OLGA MEGLIČ — stališče 6.

29. KS JOŽE POTRČ

Otroška igrišča so definirana v zazidalnem načrtu za predmetno območje kot tudi parkirišče. Urbanistični načrt je vsklajen z obstoječim zazidalnim načrtom.

30. ZAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO MARIBOR

Pripombe zavoda se upoštevajo v celoti in bodo opredeljene v urbanističnih dokumentih.

31. KMETIJSKO ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE PTUJ — stališče št. 8.

32. OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST PTUJ

V urbanističnih dokumentih bodo pripombe upoštevane v celoti. Vsebinska, ki je opredeljena v tekstualnem delu urbanističnega programa, bo korigirana z ustreznim kartom.

33. PRIPOMBE OBČANOV

Predlogi pripombe, ki so jih podali posamezni občani, so vezane predvsem na način in pogoje zazidave v posameznem območju. Takšne pripombe in predloge obravnavajo načrtovalci ur izdelavi konkretnih zazidalnih načrtov, zato jih v urbanističnem načrtu ni moč konkretno definirati.

Interesne dejavnosti v gospodarsko upravnih šolah „Jože Lacko“

Razširiti interesnih dejavnosti in poglobljenemu delu z mladimi v interesnih dejavnostih na šoli, dajemo vse večji poudarek. Vendar bo šole usmerjeno izobraževanje dalo tem dejavnostim pravo mesto in vlogo v šoli. Danes ni namen šole, da daje samo isto znanje, ki je z določenim predmetnikom predpisano, ampak mora mlademu človeku tudi omogočiti, da raširja svoje znanje in obzorje na področjih, ki mladega človeka posebej zanimajo.

V njem moramo buditi interes za dogajanje okrog njega (marksistični krožek, OZN društvo, obrambni krožek, mladi ekonomist, mladi pravnik in podobno), poglobljati moramo njegova praktična znanja (strojepisni krožek, knjigovodski krožek, prva pomoč in podobno), razvijati moramo športno aktivnost mladih v sekcijah športnega društva ter njihovo kulturno-umetniško nagnjenje.

Interesne dejavnosti ali po domače krožki, sekcije, društva na naši šoli že dlje časa postopoma razvijamo in razširjamo. Velika problema, s katerima se srečujemo sta prostor in mentor. Problem prostora bomo v tekočem šolskem letu po vseh predvidevanjih rešili. Tudi enozmenny pouk bo pripomogel, da bo mladina našla več časa za te dejavnosti.

Problem mentorstva pa je večji. To delo zahteva dodaten psihični in fizični napor, veliko znanja in veselja do dela na posameznih področjih in seveda do dela z mladimi. Je pa obenem delo, ki ni posebej ovrednoteno in ni deležno posebnih priznanj.

Ze v začetku leta so si

posamezna društva na šoli zadala svoje idejne programe dela in sprejela konkretne plane dela, ustanovila tudi odbore, ki vodijo delo krožkov ter izvolila vodje iz lastnih sredin. Kratek pregled dela teh interesnih dejavnosti nam pokaže naslednje:

Marksistični krožek: Zaradi velikega zanimanja za delo v tem krožku, smo delo razdelili v dve skupini: prvi in drugi letniki imajo v svojem programu predmet samoupravljanja s temelji marksizma in tretji in četrti letniki, ki tega predmeta nimajo več. Njihov cilj je, da vzgajajo v marksističnem duhu, da pridobljeno znanje uporabljajo v praksi, v osnovni organizaciji zveze socialistične mladine, v aktivu mladih komunistov. Poleg začetnih programov, v okviru krožka razpravljajo še o aktualnih temah v svetu in doma. Povezali so se tudi z drugimi krožki na sorodnih šolah.

Klub OZN na šoli je tista dejavnost, kjer so pretekle generacije pri svojem delu dosegle največje uspehe. Tako smo v šolskem letu 76/77 dosegli v okviru republiškega tekmovanja klubov OZN drugo mesto, v preteklem letu pa prvo mesto. Vsekakor je to velik uspeh; priznanje zasluži tudi mentor kluba. Uspeh pa seveda zadolžuje naslednike, da še bolje delajo kot doslej. Člani kluba OZN stalno spremljajo politične dogodke v svetu, o njih razpravljajo. Ob proslavi dneva OZN so člani krožka organizirali kviz in proslavo, srečujejo se tudi s kluboma OZN ekonomske šole Murska Sobota in gimnaziju Ljutomer; načrtujejo pa strokovni izlet na mešano etnično ozemlje na sloven-

sko Primorsko in tržaški kras v Italijo.

Obrambni krožek: delo krožka sestoji iz teoretičnega dela o spoznavanju naše revolucije in ciljev obrambe naše domovine do popolnoma praktičnega dela, kot so orientacija v prostoru oziroma v naravi s pomočjo sonca, severnice in kart, daljnogleda, kompasa, spoznavanja orožja in rokovanja z orožjem ter streljanja s puško in pištolo.

V okviru obrambnega krožka smo nameravali ustanoviti strelsko sekcijo, kjer so mladi izrazili željo po streljanju z zračno puško, vendar smo naleteli na težave pri pridobitvi dovoljenja za nakup pušk, ko smo pa to razrešili, nismo dobili zračnih pušk ustreznih kakovosti.

Aktiv Rdečega križa pripravlja predavanja o higieni in negi telesa, o skrbi za lepše in boljše okolje, govorijo o kajenju in škodljivosti kajenja, organizirajo strokovna zdravstvena predavanja v sodelovanju z občinskim odborom RK o kontracepciji, o odnosih med moškim in žensko; skrbijo za higieno v razredih.

Prva pomoč. V tem krožku dobijo člani splošne napotke za prvo pomoč, se učijo obvezovati, dvigati, prenašati in prevažati ponesrečence. S svojim znanjem se pokažejo tudi pri organizaciji obrambnih dni.

Mladi ekonomisti: Člani spremljajo razvoj gospodarstva v svetu, doma, v občini; obiskujejo delovne organizacije in se seznanjajo s proizvodnjo in uspehi poslovanja delovnih organizacij, prav tako tudi s strokovno literaturo in pripravljajo seminarne naloge s področja politične

ekonomije, raziskave tržišča, ekonomske propagande in podobno.

Mladi pravniki: Obravnavajo pravne predpise, samoupravne splošne akte, akte in pravilnike naše temeljne organizacije in zakon o združenem delu.

Strojepisni krožek. V okviru dejavnosti člani krožka poglobljajo svoje znanje iz strojepisja, sistematično urijo spretnost in pravilnost desetprstnega slepega tipkanja, utrjujejo korespondenčno znanje in oblikovanje ter vadijo hitrostne prepise, da bi dosegli čim večjo hitrost in čim manjši odstotek napak.

Stenografski krožek. Člani izpolnjujejo svojo stenografsko spretnost prek predpisanih norm.

Zgodovinski krožek. V okviru krožka se spoznavajo s kulturno-zgodovinskimi znamenitostmi. Program obsega še ogled teh znamenitosti, spoznavanje razvoja Ptujaja; vsa prizadevanja pa usmerjajo v pripravo razstave s tega področja. Proučujejo tudi zgodovino NOB v Ptujju in okolici, obiskujejo preživele borce in se tako neposredno in v živim pričevanjem seznanjajo z narodnoosvobodilno borbo.

Geografski krožek. Člani podrobno spoznavajo našo domovino, obdelujejo pokrajinske enote in njihove kompleksne slike, ne zanemarjajo pa tudi tujске občine, njeno fizično in družbeno geografsko podobo ter jo primerjajo z ostalimi občinami naše republike.

Knjigovodski krožek obravnava področje knjigovodstva, zlasti tista vprašanja, ki niso zajeta v učnem programu, predpise in pojasnila za

delo v knjigovodstvu, zakon in informacije v knjigovodstvu, sodobne metode v računovodstvu in poslovnih financah, mehanografsko knjigovodstvo ter tudi obiskujejo organizacije združenega dela, da se pogloblje seznanjajo z mehanografskim delom.

Prometni krožek. V teoretičnem delu krožka se člani seznanjajo prek predavanj s področja cestno-prometnih predpisov, z obnašanjem v prometu analizirajo tudi prometne prekrške; praktični del pa je usmerjen v pripravo in organizacijo spretnostnih voženj na poligonu in praktične vožnje po cestnih križiščih mesta Ptujaja.

Mladinska hranilnica. Njena glavna skrb je vzgoja mladega varčevalca. Vsaka razredna skupnost ima svojo knjižico in celotna skupnost varčuje za izlete, maturantski izlet, za nakup šolskih potrebščin in podobno. Člani hranilnice lahko zaprosijo tudi za kredit, da premostijo težave za čas, ko še nimajo štipendij ali na voljo zadostnih denarnih sredstev.

Šahovski krožek. Člani bogatijo osnovno šahovsko znanje z obravnavo šahovske teorije, pripravljajo se na šolska, medšolska tekmovanja.

Planinska skupina. Udeležuje se predavanj v okviru PD Ptuj, njeni člani se spoznavajo z življenjem v gorah in v letnem času, času počitnic organizirajo izlete v planine. Letos bodo šli v Kamniške alpe.

Kulturno-umetniško društvo. Dramska sekcija pripravlja proslave in kulturne prireditve ob državnih in kulturnih praznikih. Lutkarski krožek ima naštudirani dve igrici: kam so izginili redi 3, 4, 5 in Dedek Mraz prihaja, s katerimi gostujejo po vrticih in šolah.

Novinarski krožek skrbi za izdajo dijaškega glasila, ki vsebuje literarne spise, poročila o delu naših učencev izven šole, v krajevnih skupnostih, v drugih organizacijah; poleg tega seznanja učence z delom in življenjem na šoli, beleži tudi priredbe o problemih mladih, ki jih najbolj zanimajo.

Solsko športno društvo. V njem delajo naslednje sekcije: košarka, rokomet, atletika, namizni tenis, nogomet in športna gimnastika. Ženske in moške ekipe imajo redno tedensko vadbo. Nekateri ekipe vodijo zunanji sodelavci, nekateri pa naši učitelji telesne vzgoje neposredno ali pa učenci pod strokovnim vodstvom. Največ učencev se udeležuje prav v raznih sekcijah športnega društva, saj daje šport mladim ljudem nove moči za nove naloge.

To je kratek povzetek dejavnosti krožkov, sekcij in društev na šoli. Kljub temu, da delo le-teh motijo nekateri problemi, med njimi tudi dvozmenny pouk, je delo bolj ali manj uspešno. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da bomo potem, ko se preselimo v novo šolsko zgradbo, vsi ti problemi odpadli. Tako bomo lahko interesne dejavnosti še širili in zadovoljili vse učence, da se bodo vključevali v delo na tistih področjih, ki jih najbolj veselijo. Prepričani smo, da bomo z delom, ki smo si ga zadali, tako v šoli, kot v interesnih dejavnostih, dokazali, da smo vredni zaupanja, ki so nam ga izkazali delovni ljudje in občani občine Ptuj, ko so dali svoja sredstva za izgradnjo novega šolskega prostora.

Marjan Gojkovič

Gostovanje mariborske drame v Ptujju

V sredo, 14. marca 1979 bo gostovala v ptujjskem gledališču mariborska drama z zanimivim delom znanega poljskega dramatika Slavomira Mrožeka „Klavnicar“, ki je doživela velike uspehe že na mnogih evropskih odrih. Nedvomno se obeta zanimiv večer.

Predstavi bosta popoldne ob 16 uri za dijaštvo in ob 19.30 uri za ostalo udeležbo. Predprodaja vstopnic bo dve uri pred predstavo.

Razstava „Josip Murn-Aleksandrov (1878—1979)“

Ob stoletnici rojstva pesnika slovenske Moderne Josipa Murna je pripravila Ljudska in študijska knjižnica razstavo „Josip Murn — Aleksandrov (1879—1979)“, ki bo odprta od 8. do 31. marca vsak dan od 7. do 19. ure, v soboto od 7. do 12. ure. Vstop prost.

Uprava knjižnice

Izredni občni zbor prosvetnega društva Vitomarci

V krajevni skupnosti Vitomarci je z začetkom letošnjega leta potekel krajevni samoprispevek in že lep čas tečejo intenzivne priprave na uvedbo novega, za dobo sedmih let. Pri programiranju najnujnejših nalog v tem obdobju se je zataknilo pri predvideni gradnji večnamenskega prostora. Nekateri v krajevni skupnosti so se prav angažirali, da bi občane prepričali, da tak prostor ni potreben, drugi pa si spet po svojih močeh prizadevajo, da bi pa vendarle ljudi prepričali, da v celoti ni tako in da v svoji akciji želijo le dobro predvsem mlajšemu rodu Vitomarčanov, oziroma vsem tistim, ki jim bo namenjen. In če smo še nekoliko konkretnjeji — služil bi naj predvsem za delo prosvetnega društva, ki sedaj gostuje v stari šoli in nekdanji cerkveni preši, učencem domače podružnične šole za telovadnico ter krajanom za druge prireditve in srečanja.

Pred nedavnim so v Vitomarcih sklicali tudi izredni občni zbor domačega prosvetnega društva ter nanj poleg krajevnih družbenopolitičnih organizacij in predstavnikov krajevnih skupnosti povabili tudi predstavnike samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij občine. Vabilu so se odzvali le domačini in

predstavnik občinske zveze kulturnih organizacij čemur je nekoliko pripomogel tudi neprimerni čas — pustna sobota.

Vida Toševa, — predsednica PD Vitomarci in aktivna kulturna de-

Vida Toševa — predsednica PD Vitomarci.

lavka v tej krajevni skupnosti nam je v zvezi s tem povedala:

„Naša osnovna naloga bo ureditev cest, ki so pravzaprav življenjskega pomena za vse naše krajanje. Pomembna naloga je tudi

razširitev telefonskega omrežja, dokončna ureditev gasilskega doma... in nenazadnje tudi ta naš večnamenny prostor za katerega si prizadevamo v prosvetnem društvu in v šoli in bi stal poleg nove šole.

Anica Vršičeva — vodja podružnične šole.

Moram poudariti, da je naše društvo zelo aktivno s svojimi štirimi sekcijami, nimamo pa svojnega prostora. Mrzli razred v stari šoli je neprimeren, ravno tako „dvorana“ v kateri igramo oziroma nastopa-

mo. Ni pa v krajevni skupnosti prireditvi na kateri ne bi sodelovali ali člani PD ali učenci naše šole.

Na tem izrednem občnem zboru smo hoteli nekoliko širše seznaniti našo javnost s svojimi problemi. V velikem številu so bili prisotni naši delegati, člani sveta KS in drugi zainteresirani. Razprava je bila seveda v glavnem okrog tega večnamenskega objekta in člani skupščine so poudarjali potrebo po ureditvi cest s čimer se tudi mi strinjamo vendar pa menimo, da je tudi ta gradnja za vse izrednega pomena in zadnji trenutek, ki ga ne smemo zamuditi.

Res je, da so se nekateri prav angažirali, da občane prepričajo nasprotno. Delati proti napredni ideji je mnogo lažje kot zanjo in nam tako škodovati v prizadevanjih za kulturni napredek kraja.

In kaj pravi tovarišica Anica Vršičeva, ki je vodja podružnične šole v Vitomarcih:

„Tudi mi si na veliko prizadevamo, da bi pridobili prostor za telovadnico. V letu 1976 smo dobili novo šolo brez telovadnice, nameravamo pa imeti podaljšano bivanje in v perspektivi seveda tudi celodnevno osnovno šolo. Temu bi lahko v veliki meri služil ta večnamenny prostor, ki ga ne bi

uprabljali za telovadbo le šolski otroci temveč tudi mladi in ostali krajanji v naši krajevni skupnosti.

Naši starši pogosto mislijo, da se otroci dovolj natelovadijo že na poti v šolo kar so tudi na zborih občanov poudarjali. Vendar pa menim, da moramo vprašanje telesne vzgoje le nekoliko širše jemati. Ko naši otroci pridejo na centralno šolo pogosto nimajo pojma o telovadnem orodju, so nerodni in počutijo prav zastopavljeno. Otroci bi se že od prvega razreda moral primerno telesnovzgojno razvijati. Menijo tudi, da je primerna gasilska dvorana kar seveda ne drži. Ni ustrezno grajena in tudi preveč oddaljena od šole, da drugih objektivnih vzrokov ne naštevam.“

Člani prosvetnega društva so na tem izrednem občnem zboru najprej postavili vprašanje, če so v krajevni skupnosti sploh potrebni in če naj še delajo. Kljub vsemu so sklenili, da bodo aktivni še naprej in pričakujejo, da bodo krajanji le razumeli to skupno potrebo in spoznali, da si prizadevajo za dobro in napredek vseh in kraja v celoti. Ob pomoči, ki so jo že obljubili izobraževalna skupnost, kulturna skupnost in telesnokulturna skupnost, gotovo ne smeli ostali neprizadeti.

mš

VIDA ROJIC
UPORNE
SLOVENSKE GORICE

(87. nadaljevanje)

POVERJENIŠTVO POOF ZA VZHOD

Po sklepih plenarne seje POOF za Štajersko, ki je bila od 13. do 15. julija 1944, so ustanovili pri Pokrajinskem odboru OF dve poverjeništvu: za vzhodno in jugovzhodno Štajersko. Zanju sta se udomačili imeni »Poverjeništvu POOF za vzhod« in Poverjeništvu POOF za jugovzhod.

Poverjeništvu za vzhod je zajelo ptujsko in ljutomersko okrožje, vzhodni del mariborskega okrožja, Prekmurje in Medžimurje, poverjeništvu za jugovzhod pa ozemlje južno od ptujskega okrožja do Save.

Sklep plenarne seje je bil tudi, da se veliko mariborsko okrožje razdeli na tri okrožja: Pohorje, Maribor in Slovenske gorice.

Poverjeništvu sta prevzeli skrb za pogoste stike z aktivisti svojih območij, zato je bilo nujno, da se čim pogosteje zadržujejo na svojih območjih osvobodilni boj. Da bi to svojo nalogo dobro izpolnili, so imenovali za člane poverjeništev najbolj izkušene in najsposobnejše tovarise.

Za sekretarke poverjeništvu za vzhod so izbrali članico oblastnega komiteja KP Štefko (Cvetko Praprotnikovo), za člane pa Ateno (Elo Letonja) kot referentko za SPZZ, Mohorja (Jakoba Molka) kot referenta za vojaške zadeve in Olgo Červanovo, poverjenico za Zvezo slovenske mladine (ZMS) in Skoj. Poverjeništvu za vzhod so kmalu razširili z novimi

člani: študentom Frančekom Majcnom, duhovnikom Jožetom Lampretom, Katjo Rupeno kot mladinsko aktivistko in še nekaterimi.

V Poverjeništvu za jugovzhod je bil imenovan za sekretarja Rafael (Vladko Majhen), za člane pa Sergej (Boris Kraigher), Mica (Mica Slander) in Danica.

V tem času je štel oblastni komitej KP za Štajersko pet članov: Primoža (Aleša Beblerja) kot sekretarja in Strgarja (Albina Vipotnika), Vojka (Ivana Nemca), Dušana Boleta in Štefko (Cvetko Praprotnikovo). Vojko je bil tudi sekretar PO OF. (Pokrajinski KP se je junija 1944 preimenoval v Oblastni komitej KP.)

ČLANI POVERJENIŠTVA POOF ZA VZHOD PRIDEJO SLOVENSKE GORICE

Pokrajinski odbor OF za Štajersko je poslal po ustanovitvi poverjeništev njihove člane v svoja območja. Člani poverjeništvu za vzhod so se mudili v Slovenskih goricah avgusta in lahko bi rekli, da so tu delovali z malimi presledki do konca vojne. Delali so seveda na vseh svojih območjih. V Slovenskih goricah so priredili skupaj z aktivisti številne mitinge, ustanavljali odbore OF, od krajevnih in okrožnih, ustanavljali odbore ZMS in skojevske komiteje. Redno so razširjali osvobodilni tisk skrbeli za mobilizacijo, prirejali konference z aktivisti, okrožnimi in okrajnimi komiteji KP in odbori OF. Navadno so po mitingih, na katerih so pojasnjevali pomen osvobodilnega boja, takoj ustanovili krajevni odbor OF.

S prvega potovanja poverjeništvu za vzhod je poslal poročilo član poverjeništvu Franček Majcen 20. avgusta 1944. V njem navaja za Slovenske gorice, da je opaziti zarodke bele garde pri Tomažu, kjer zaupniki tega gibanja širijo glasilo Zemlja in kri. Vendar je zaupnike bele garde zmedel sporazum Tito—Šubašič. Povsem jasne predstave o beli gardi v ptujskem okrožju si poverjeništvu še ni ustvarilo. Poročilo omenja, da je Tone (Franc Belšak) sekretar ptujskega okrožnega odbora OF in Jožko (Milko Golob) sekretar ptujskega okrožnega komiteja KP.

V Poročilu oblastnega komiteja Centralnem komiteju KPS z dne 20. septembra 1944 (dok. VII/44-1-4161), ki ga je napisal Primož (Aleš Bebler) beremo, da so ukinili poverjeništvu za jugovzhod, ne pa še

vzhodnega, ker je v vzhodnem predelu ponekod še zaostanek v organizaciji OF. Iz poročila vzemo še, da je bil pritegnjen iz NOV v poverjeništvu za vzhod Tone Znidarič—Štefan. Toda že čez kak dan je bil znova pritegnjen v vojsko, kjer so primanjkovali izkušeni poveljniki. Postal je načelnik Štaba 18. divizije, zato je takoj odpotoval na Dolenjsko.

Po dvajsetem septembru naj bi odšla znova skupina članov poverjeništvu POOF za vzhod v svoje območje. Vodil naj bi jo Štefan (Tone Znidarič) kot piše v dokumentu. Vemo pa, da je že dobil novo nalogo. Zato je vodila skupino spet sekretarka poverjeništvu Štefka. S poti je poslala pismo oblastnemu komiteju 25. oktobra 1944. V njem omenja, da je z njo Franček Majcen. Za Slovenske gorice ni v pismu podatkov.

Ko je pisala Štefka svoje poročilo, je bilo ptujsko okrožje že pridruženo kot okraj mariborskemu okrožju.

Viri: Izjava dr. Cvete Mlakarjeve, Ljubljana in Slavka Ivajnsiča, Radomerje ter dokumenti z navedenimi številkami v zgodovinskem arhivu CK ZKS v Ljubljani).

OLGA ČERVAN V SLOVENSkih GORICAH

Olga Červan, ki je v Poverjeništvu PO OF za vzhod odgovarjala za ZSM in SKOJ, je v svojih spominih o prvem obisku poverjeništvu v Slovenskih goricah julija 1944 napisala med drugim tole:

»Na pot na vzhodno Štajersko in v Prekmurje smo odšli sekretarka Štefka in člani poverjeništvu Franček (Franček Majcen), Atene (Ela Letonja), Jože Lampret, Vojko (Ivan Nemec), jaz in še nekateri. Na Ptujskem okrožnem komiteju SKOJ so bili tedaj Boža, Nada (Ida Zadravec) in Danica (Helena Praprotnik). Iz Muretnece, kjer je bila konferenca z aktivisti OF in mladine, smo šli mimo Ormoža in Jeruzalema do Miklavža. Po poti smo v raznih vaseh izvajali akcije. Pobirali smo vermanske obleke, demolarili občinske urade, zaplenili v trgovinah potrebno hrano, grozili Nemcem in nemškutarjem, naj zapustijo slovensko zemljo, pisali smo naša gesla po občinah in drugod... Pozneje smo obiskali Juršinci, Cezanjevce. Pred odhodom v Prekmurje je bil sestanek aktivistov ljutomerskega in prekmurskega okrožja, ki ga je vodila Štefka. Predanli smo blizu Kamenščaka...«

Nadaljevanje prihodnjic

krvodajalci

Desternik, 6. februarja 1979:
Srečko Potrč, Jiršovci 32; Marjan Mušič, Dolič 38; Janko Fridl, Ločki vrh 23; Kristina Caf, Vintarovi 72; Marija Oman, Levanci 23; Barbara Zadavec, Janežovi 9; Stanko Perkovič, Destrnik 47; Franc Polič, Zasadi 15; Franc Zmauc, Zasadi 14; Rudi Polič, Svetinci 27; Vinko Salamun, Destrnik 48; Alojz Fladung, Destrnik 56; Franc Kovačič, Zg. Velovlak 12; Gera Dolinar, Levanci 18; Terezija Potočnik, Jiršovci 47; Marija Voda, Janežovi 21; Ema Čuš, Dolič 35; Antonija Zelenik, Vintarovi 36;

AGIS Ptuj, 16. februarja 1979:
Jože Arnuš, Kicar 51, Franc Slatič, Sp. Velovlak 1, Franc Vindiš, Žetalskega Jožeta, Martin Potočnik, Slovenjgoriška 10, Franc Karo, Vintarovi 19, Alojz Reberc, Kajuhova 5, Ivan Meško, Mezgovci 56a, Milan Bogdanovič, Čvetkov trg 2, Avgust Kumer, Mestni vrh 31, Branko Mlinarič, Prešernova 21, Ivan Kozel, Hrvatski trg 1, Angela Meško, Mezgovci 49a, Milan Vodusek, Pobrežje 121a, Andrej Belšak, Tomiščeva 41, Branko Kostanjevec, Trstenjakova 7, Martin Golob, Dornavska 18, Emin Muratovič, Zihlerlova 4, Milan Munda, Zabavci 63, Vlado Voda, Podvinci 138, Jože Merc, Zelenikova 1, Jože Šlamberger, Slov. vas 9, Zlatko Rajh, Markovci 77, Stanko Petek, Moškanjci 63, Jože Pihler, Bežjakova 8, Leopold Paher, Strafelova 14, Ivan Lesjak, Nova vas 17, Ivan Vidmar, Pobrežje 23a, Alojz Zorec, Potrčeva 50a, Oto Mesarič, Aškerčeva 4, Emil Učakar, Potrčeva 50a, Stefan Zadavec, Bežjakova 3, Jože Skok, V. Varnica 69, Andrej Kozel, V. Varnica 6, Jakob Janžekovič Strjaci 7, Štefka Matjašič, Mestni vrh 34a, Marija Škec, V. vrh 5 Cirkulane, Justina Forstnerič, Prešernova 38, Terezija Kolar, Rabelčja vas 6, Janez Lačen, Podvinci 83, Željko Derbuc, Jadranska 4, Stanko Koren, Ormoška 28, Janez Zamuda, Formin 48, Rado Kaisersberger, Potrčeva 22, Marjan Huzjak, Cankarjeva 8, Danilo Masten, Vrazova 1, Jože Krajncič, Gajevci 28, Mira Janžekovič in Mirko Sluga.

JURŠINCI, 22. februarja 1979:
Gera Rep, Dragovič 52, Alojz Šoštar, Gradišče, 8, Anton Kokol, Kukava 31, Janko Brumen, Sakušak 75, Alojz Janžekovič, Juršinci 38, Karel Cigula, Kukava 40, Mihael Vočanec, Zagorci 13, Matilda Janžekovič, Juršinci 38, Katarina Lajh, Grlinci 27, Alojz Čeh, Dragovič 54, Jože Kolar, Senčak 4, Marija

Muršič, Rotman 14, Klara Horvat, Dragovič, 51, Ana Novak, Gradišak 2, Rozika Čeh, Dragovič 54, Justika Štebih, Sakušak 72, Janez Vrabl, Sakušak 82, Terezija Gregorin, Sakušak 6, Anton Čeh, Juršinci 77, Alojz Kosec, Gradišak 19, Franc Toš, Grlinci 14, Angela Toš, Grlinci 37, Frančka Mikša, Hlaponci 17, Elizabeta Čeh, Grlinci 10.

HAJDINA, 26. februarja 1979:
Mirko Žagar, Zg. Hajdina n. h., Ivan Ladinek, Hajdoše n. h., Alojz Repič, Zg. Hajdina 79, Jože Galun, Hajdoše 73, Anton Šišek, Jadranska 17, Ivan Auer, Sp. Hajdina 43, Rozalija Mohorko, Skorba 39a, Marija Šišek, Jadranska 17, Rudi Nehberger, Zg. Hajdina 87, Marija Kosec, Draženci 22, Kristina Koselak, Gerečja vas 71, Marija Čebek, Draženci 76, Slavica Rajh, Draženci 53, Repič Matilda prej Šišek, Skorba 65, Ivan Drevenšek, Gerečja vas 14, Jože Novak, Gerečja vas 22, Roza Bračun, Gerečja vas 60, Anica Korotnik, Draženci 91, Veronika Panikvar, Gerečja vas 50.

Posamezni krvodajalci, februar 1979:

Ignac Rašl, Žabjak 26, Jože Kolarič, Ketejeva 3, Peter Kirbiš, Ulica B. Kraigherja, 12., Alojz Gregorec, Žabjak 5, Anton Rajko, Mestni vrh 22, Milan Žizek, Mestni vrh 22, Ivan Lah, Mihovci 90, Marčič Zvonko, Majšperk 94, Rado Majcenovič, Prešernova 47, Janko Tomažič, Cvetkovi 24, Čemila Ivan, Pobrežje 68, Marjana Šišek, Budina 29, Viktor Zampa, Levanci 20, Katica Svenšek, Zagrebška 93, Rafaela Svenšek, Zagrebška 93, Vlado Kraner, Brunšvik 47, Jože Emeršič, Brunšvik 36, Franc Koradžija, Brunšvik 49, Franc Živič, Zihlerlova pl. 18, Ivan Gobec, Mejna cesta 7, Murko Ciril, MAJŠPERK 20a, Milan Herga, Drstelja 29, Vinko Toš, Vitomarci 45, Silvo Voda, Cankarjeva 6, Jože Lovrenčič, Rogoznica 60a, Alojz Geč, Pobrežje 61, Kmetec Jože, Varea 52, Danijel Gojkovič, Zihlerlova pl. 7, Milan Furek, Videm 59, Kokol Stanko, Potrčeva 38, Marjan Frangež, Panonska 2 Mb, O gr., Stanko Peršuh, Pleterje 57 O gr., Vlado Kmetec, Varea 50, Rodošek Zvonko, Muršičeva 2, Janko Hentak, Podvinci 106, Kondrad Letič, Mejna 18, Milan Šoštar, Prešernova 25, Anton Klinc, Spuhlja 19, Vili Strmšek, Pobrežje 41, Mirko Lukner, Flegeričeva 6, Veseljko Rimele, Potrčeva 50a, Flajsinger Blaž, Čučkova 7, Dušan Ninkov, V. P. Ptuj, Janez Holc, Lovrenc 100 b;

SLOVENSKA BISTRICA

Sodelovanje šole z delovnimi organizacijami

Kolektiv osnovne šole Pohorski odred iz Slovenske Bistrice je v januarju poslal vsem delovnim organizacijam, ki imajo svoj sedež v občinskem središču, program dela šole. V njem kolektiv predstavlja življenje in delo, obveznosti in izvenšolske aktivnosti tako učiteljev kot učencev. Namen tega je, da bi šola čimbolj zblizala z delovnimi organizacijami, kjer so zaposleni starši otrok, da bi tako dosegli čimboljše sodelovanje tako na področju svobodne menjava dela kot pri pripravi kulturnih programov ob raznih svečanostih. Skratka gre za večje vključevanje šole v dogajanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela.

Viktor Horvat

Na ptujskem gradu

Poglejte, še višja sva od mestnega stolpa

Foto: K. Zorec

Ptujja si ne moremo zamišljati brez gradu, od koderkoli se ozreš proti temu očaku ob Dravi, vedno nad njim kraljuje grad. Prav zato si vsak obiskovalec Ptujja želi ogledati tudi grad in Ptuj iz grajske perspektive. Tako smo zadnjič srečali na ptujskem gradu tudi brata in sestrico — dvojčka, ki sta si z zanimanjem ogledovala okolje in plezala po starih grajskih zidanih.

France Meško

ČE BI BIL JAZ MOJA MAMA

Sebe in otroke bi oblačila lepo. Ni lepo, če si mati in svojih otrok ne maraš.

Simona Cvetko

Otrokom bi kupoval le tiste stvari, ki bi jih nujno potrebovali. Vodil bi jih na izlete, na tekme in v gledališče. Obiskovali bi znane kraje, da bi spoznali svet.

Franci Širovnik

Skrbela bi za vso družino. Hodila bi na roditeljske sestanke. V prostem času bi hodila z otroci na sprehod ali pa bi se z njimi igrala.

Irena Malek

Bil bi zelo strog. Televizijski program bi otroci lahko gledali le do osme ure. Delo bi razdelil na očeta, sebe in otroke. Otroci bi pospravljali in se pridno učili.

Robert Napast

Vzgledovala bi se po svoji mami. Otroke bi imela rada. Ne bi jih razvajala in dajala bi jim dober zgled.

Aleksandra Pal

Imela bi samo dva otroke. Vzajala bi jih brez tele-sne kazni. Vedno bi jim pregledovala naloge in pridno bi se morali učiti.

Alenka Horvat

Otroke bi vzajala tako, da bi odrasli v marljive poštene in dobre državljane. Bila bi stroga, a bi jim vedno pomagala. Imeli bi prosti čas, ki bi ga morali koristno izkoristiti. Vem, da je težko biti mama, vendar je to nekaj lepega.

Sonja Brlek

Kuhal bi jim najboljše jedi. Lahko bi šli v kino in gledališče.

Franci Bigec

Pospravjal bi stanovanje, likal in tudi kaj sešil. Pletel bi rokavice. Krmil bi prašiče, da bi pozimi imeli kolino. Ob nedeljah bi šel na izlet.

Karel Pajnkhiher

Otroke bi naučil, kako se kuha, da bi si večkrat sami pripravili hrano. Pri pospravljanju bi mi pomagala otroka.

Martin Kele

Otroke bi vzgojila v dobre in poštene ljudi. Otroke bi oblačila po modi le, če bi imela dovolj denarja.

Martina Soršak

Vsi učenci 5. b raz. osn. š. I. Spolenjak

MOJA MAMICA

Moja mamica dela od jutra do večera. Zjutraj ob 6. uri gre v službo. Med malico pride domov. Popoldan ob dveh pride iz službe. Hitro skuha kosilo. Ob štirih popoldan gre v šolo. Iz šole pride zvečer ob 7. uri. Doma se pospravlja, lika, pomiva, pere. Ob 8. uri zvečer sleče brata in ga nese spat. Moja mamica se zvečer, ko mi spimo, uči. Včasih gre spat polnoči. Doma ji radi priskočimo na pomoč. Mojo mamico imam zelo rada.

Valerija Zupanič

3. c

OŠ Tone Žnidarič

MAMA POTREBUJE POMOČ VSAK DAN

Dandanes posvečujemo veliko pozornost 8. marcu — dnevu žena. V vseh delovnih organizacijah pri-

Maškarada v domu upokojencev

Pust in norčavi dnevi so za nami. Pusta se vse veseli, posebno mladina pa tudi starejši in celo ostareli se radi sprostijo v dneh pustne razposajenosti. Ni čuda torej, da so tudi v Domu upokojencev v Ptujju priredili letos prvič nekakšno pustno maškarado. Par navdušenih maškarjev se je v nedeljo pri kosilu predstavilo. Glavni nastop pa je bil v ponedeljek zvečer. Takrat je nastopil poleg domačih stanovalcev še več izven domskih mask, s svojimi burkami. Otožni zaskrblijujoči obrazi so se spremenili v vesele in življenja polne. Tako je bilo veselje še polnože in s svojimi originalnimi figurami so popestrili spored in podkrepili razpoloženje. Pri tem se je lahko vsak dober razveselil in nasmejati. Se solze veselja so se prikazale na nekaterih licih.

Da je pustno rajanje med ostarelimi tako lepo poteklo v prisrčnem razpoloženju, je pač pripisati največ zaslug naši, vedno nasmejani, s humorjem prežeti Anici Svegl.

Na pustni terek so prišli v Dom maskirani domski obiskovalci in sosedje iz Vzgojno varstvenega zavoda, tako da smo skupno proslavili in dali pomen spomlad zbujajočemu prazniku najstarejši in najmlajši, da ne bi zamrla tradicija Ptujja njegove okolice. Z markacijo lukaric pa so vzgojiteljice otroškega vrta dale pomen našemu tipičnemu kmetijskemu pridelku — luku.

19. karnivalsko povorko si je v nedeljo, 25. februarja ogledalo lepo število oskrbovancev Doma upokojencev, da kolikor se da, vzporedno korakamo z duhom časa.

J. M.

OSMI MAREC — DAN ŽENA

Sorodnica me je povabila na obisk v svojo novo hišico. Njen mož je bil ta dan dežuren in tako smo ženske same praznovali naš ljubi praznik 8. marec. Pripravila je nekaj dobrot pa smo malo poklepetale in se v glavnem vse veselile njenega malega novega domka, katerega si je s svojo družino več ali manj s trudom zgradila, zato so ga sedaj tem bolj vsi zelo veseli. Ko se tako pogovarjamo potrkna na vrata zgarana starejša ženička. Pa nam je začela takole pripovedovati zgodbo svojega življenja:

»Naš praznik je danes in vsaka izmed nas ta dan še posebno rada obudi, nekatere lepe, druge slabe spomine na dni svojega zakonskega življenja. Jaz sem bila hčerka revnih staršev, zato sem morala zgodaj od doma s trebuhom za kruhom. Služila sem za dekle pri premožnem vsakem trgovcu. Bilo mi je lepo. Dela mi res ni manjkalo, vendar sem bila tudi z vsem drugim dobro preskrbljena in zadovoljna. Tudi trgovčeva družina me je imela rada. Med delom sem si prepevala in bila vedno dobre volje. Nekoč sem slišala, da je rekel brat trgovčeve žene, ko je bil tam na obisku: »Imate pa res dobro služkinjo, kako z veseljem opravlja vsako delo in pridna je. To si pa le držite pri hiši.«

Pa pride nekega dne iz oddaljene vasi možakar star okrog 40 let, vdovec s šestimi majhnimi otroki, mene snubit. Znal je lepo govoriti kakšen siromak je ostal z otroci, naj se ga usmilim in grem k otrokom za drugo mamo in njemu za ženo. Še moji dobri gospodinjci se je zasmilil čes: »Pa res ni slab človek, ko tako pametno govori in revež s tolikimi otroki, kaj hoče

(PREBEREJO NAJ PREDVSEM MOŽJE)

sam.« Pa sem se res poročila z njim. Ali drage ženske, sedaj sem šele zvedela kam sem zabredla. Da je prvo ženo s pretepanjem in grdim ravnanjem spravil s sveta. Sosedje so mi potem povedali, kako je bilo in da mi niso upali tega prej povedati, saj jim je zagrozil, da vse pobije, če mi bo kdorkoli o njem kaj slabega povedal.

Njegovo surovo ravnanje se je seveda kmalu po moji poroki z njim, nadaljevalo, le s to razliko, da sem nju jaz večkrat pobegnila in me vsaj tolikokrat ni mogel pretepati kot prvo ženo. Po tri dni sem se včasih skrivala pri znancih in po hlevih. Vsakokrat pa me je spet našel in seveda, kaj sem hotela, otroci so se mi smilili, saj se nam je družina tudi zelo naglo množila in bili so tudi moji otroci s katerimi nisem vedela kam. Kdo bi me vzel pod streho z otroki vred in kako naj jih preživljam.

Pa sem jo vprašala: Koliko pa ste imeli še potem svojih otrok? »Joj ne vprašajte me,« je rekla in čez čas skoraj sramežljivo rekla: »Devet veste! Vsako leto sem mu rodila in zraven tega bila še vedno samo k.... Prenekatero noč sem z otroki spala na hlevu, ali kamor sem pač imela priliko in čas pobegniti. Spominjam se, kako sem nekoč ponoči bežala menda je bilo 10 km daleč do družine kjer sem se skrila pred podivjanim možem.

Veste z nobenim moškim se nisem smela pogovarjati in že sem bila k.... Samo enkrat sem šla z njim na neko gostijo in nikoli več. Ne bom vam pravila kako je bilo doma, ko sem bila tam dobre volje.

Ne, rajši sem doma, sem rekla, saj mi potem ljudje rečejo, kaj se držiš ko mila Jera, na gostiji naj bo vsak dobre volje. Jaz pa to nisem smela biti, pa sem se rajši jokala doma. »Kaj pa nazadnje se je kaj boljše, menda mu je bilo vendarle žal, ko je bil v življenju tak surovež?«

»Oh, kaj,« je rekla, nič se ne ni spremenil. Samo nazadnje ga je pošteno šraufalo. Štirinajst dni je umiral, klical na pomoč mamo, pa ne vem je mislil mene, ali pokojno prvo ženo, ali svojo mater, čes, da ga napadajo hudiči, naj ga reši. Strašno je kričal. Rečem vam, bala sem se ga tako, da bliže od 2 metra nisem upala do njega, jed sem v naglici postavila k njemu in zbežala. Le ko je bil toliko slaboten, da ni mogel sam jesti, sem ga krmila. Bil je star 82 let, jaz pa 62, ko je umrl, od tega je sedaj štiri leta. Sedaj mi je lepo. Imam manjšo pokojnino po njem, ni veliko, vendar mirno življenje je zlata vredno. Imam pri sebi najmlajšega sina, zelo priden je in hčerka invalidka, kar je posledica zverinskega ravnanja moža z menoj in otroki. Malo težko govori in slabo sliši, vendar je tudi ona pridna za delo. Imamo svojo hišico in malo zemlje, res lepo nam je. Končala je svojo zgodbo.

Ves čas je govorila brez jeze ali izmišljanja, kar videlo se ji je, da je mnogo moževih slabosti zamolčala, ker nam je pozneje povedala tudi naša gostiteljica.

Na žalost se tudi takih dogodkov spominjajo žene za 8. marec!

OPEKARNA PTUJ

pri nas boste našli na enem mestu:

- vse vrste opečnih izdelkov
- montažne stropne nosilce
- montažne okenske in vratne preklade
- betonske sohe za ograje in vinograde

Za obisk se toplo priporočamo!

Vsem delovnim ženam ob njihovem prazniku — 8. marcu! naše iskrene čestitke!

Komisija za delovna razmerja KOMUNALNEGA PODJETJA PTUJ TOZD KOMUNALNI SERVISI

OBJAVLJA

Naslednja dela in naloge:

- 15 delavcev za razna NK vrtnarska in komunalna dela — za določen čas, in to od 15. marca naprej.
- prodajalka v cvetličarni in opravljanje ostalih vrtnarskih del. Pogoj: KV cvetličarka
- Avtomehanik za vzdrževanje strojnega parka Pogoj: KV mehanik

Komisija za delovna razmerja KOMUNALNEGA PODJETJA PTUJ TOZD VODOVOD IN KANALIZACIJA

OBJAVLJA naslednja dela in naloge:

- Tehnolog za upravljanje čistilne naprave Pogoj: kemijski tehnik in 3 leta delovnih izkušenj
- 2 gradbena delovodja Pogoj: delovodja gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj
- KV zidar
- 15 gradbenih delavcev

Kandidati za objavljena dela oz. naloge naj pošljejo pismene vloge z usreznimi dokazili na naslov:

KOMUNALNO PODJETJE PTUJ, ŽNIDARIČEVO NABREŽJE 3
Rok za prijave je 15 dni po objavi. Prijavljeni kandidati bodo o izidu izbire obveščeni najpozneje v roku 30 dni.

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi ljube mame, stare mame in sestri

Neže Feguš

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom in znancom, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti na pokopališče v Gorišnici. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za spremstvo in poslovilne besede in govorniku KS. Nadalje pevskega zboru, ter vsem sosedom in prijateljem, kot tudi članom TOZD Gradbeništvo »Drava« Ptuj za darovano cvetje in vence ter tolažbo, ki ste nam jo nudili v najtežjih urah.

Žaljuči: hčerka Marija z družino, sestri Roza in Liza

S srečanja Drava—Varteks 0:0 — Foto B. Rode

Marjan Lenartič — foto B. Rode

V nedeljo nadaljevanje tekmovanja

Po začetku nadaljevanja tekmovanja v prvi zvezni in drugi ligi bodo tekmovanje nadaljevale tudi selekcije v republiški nogometni ligi. Peta selekcija Drave iz Ptuja bo prvo srečanje nadaljevanja odigrala v nedeljo v Lendavi. Zadržaj preskušnja pred nedeljskim srečanjem je bila nedeljska tekma med Dravo in Varteksom v Ptujju. Po dokaj borbeni igri se je končala brez zadetkov, kar je vsekakor uspeh za domačine, saj je Varteks objektivno močnejša ekipa.

V tem srečanju je trener Lenartič preskusil vse igralce, zlasti pa tiste, ki bodo začeli nedeljsko srečanje v Lendavi. Vsi so se odlikovali z borbenostjo, največ pozornosti pa so posvetili

SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA — VZHOD

nalogam v obrambi in zato boljših napadalnih akcij ni bilo. Po srečanju nam je trener 5. selekcije Drave Marjan Lenartič o poteku priprav in prihodnjih srečanj povedal naslednje:

„S pripravami za nadaljevanje tekmovanja smo pričeli 23. januarja in uspešno izvedli vse tri faze, to je splošno telesno pripravo, tehnično taktični del in uigravanje linij. S pripravami sem zadovoljen, manj pa s prijateljskimi srečanji. Proti Varteksu so fantje igrali dobro, pokazali so dobro telesno pripravljenost in zato v prihodnje lahko

pričakujemo tudi uspešne igre. Moram povedati, da so vsi igralci delali zelo zavzeto, vendar ta prizadevanost še ni dala ustreznih rezultatov.

V pripravljalnem obdobju smo odigrali sedem srečanj, pred Lendavo pa nas čaka še povratno srečanje z Varteksom v Varaždinu (včera). Med tekmovanjem bomo še naprej vadili štirikrat na teden, enkrat na teden pa odigrali tudi prijateljska srečanja. Kljub temu, da je starostna meja nastopanja 24 let in lahko nastopijo trije igralci prek te meje, smo v poprečju zelo mlado moštvo, saj je poprečna

starost le okrog 20 let.

Zaradi službenih in šolskih obveznosti so nekateri igralci vadili tudi dopoldan in takrat mi je uspešno pomagal Franc Kranjc. Večina igralcev je iz ptujске občine, razen iz Kidričevega od koder nismo uspeli pridobiti nobenega igralca. Največ težav s prihodi na trening in na srečanja pa ima pravgotovo Trlep, ki je doma v Zgornji Polskavi v občini Slovenska Bistrica. Kljub temu pa sem pred začetkom nadaljevanja zadovoljen in pričakujem dobro igro.

Po nedeljskem srečanju z Lendavo se bo Drava v naslednjem kolu (18. marca) v v Ptujju pomerila z Rudarjem iz Trbovelj. I. kotar

ZIMSKO PRVENSTVO V ROKOMETU ZA PIONIRJE

Prepričljivo — OŠ Tone Žnidarič

Po pred kratkim izvedenem zimskem prvenstvu za pionirke (zmagala je ekipa osnovne šole Toneta Žnidariča) so se prejšnji četrtek v športni dvorani Mladika pomerili pionirji. Nastopilo je osem ekip, ki so bile razdeljene v dve četrtfinalni skupini. V prvi skupini so bile ekipe iz Cirkovce, Majšperka, OŠ Tone Žnidarič in Hajdina, v drugi pa Dornava, Podlehnik, Cirkulane in OŠ Franc Osojnik.

S tekmovanja pionirjev

— foto B. Rode

Rezultati v prvi skupini: Cirkovce — Hajdina 13:10 in Majšperk — Tone Žnidarič 4:10 in v drugi skupini: Dornava — Franc Osojnik 7:10 in Podlehnik — Cirkulane 9:6. Rezultati polfinala: Tone Žnidarič — Cirkovce 15:9 in Franc Osojnik — Podlehnik 13:4.

V tretje mesto je osnovna šola Cirkovce premagala Podlehnik s 13:5 (5:4), v finalnem srečanju pa Tone Žnidarič tradicionalne nasprotnike iz OŠ Franc Osojnik, prepričljivo z 20:7 (10:5). Ekipa Tone Žnidarič je v finalnem srečanju nastopila v postavi: K Kramberger, Pušenjak, Širovnik, Jakulič Simonič, Vičnik, Klajderič, Sukič, Kos, Črešnik, Štebih in Jurgec, ekipo pa je vodil Branko Turkuš.

Rokomet, ki smo ga videli, je bil na sila poprečni ravni z izjemo zmagovalne ekipe. Očitno je bilo, da le na OŠ Toneta Žnidariča posvečajo rokometu potrebno pozornost. Prav gotovo pa tekmovanje v dvoranah ni odraz realne moči ekip in bodo pravo vrednost lahko pokazale na zunanjem tekmovanju. Upajmo, da bo temu res tako.

Aluminij—Steklar 0:1 (0:1)

V uvodni tekmi so nogometaši Aluminija iz Kidričevega izgubili prijateljsko nogometno srečanje s Steklarjem iz Rogaske Slatine. Domačim igralcem se je poznalo, da še ne delajo toliko z žogo. Ves čas so imeli pobudo, vendar niso uspeli realizirati lepih priložnosti za zadetek. Gostje pa so po hitrem protinapadu premagali domačega vratarja, po predhodni offside poziciji, ki pa je sodnik ni videl. Tudi v drugem polčasu so bili domačini nekoliko boljše nasprotnik, vendar Bek, Verdenik in ošali niso uspeli premagati gostujočega vratarja, imeli pa so tudi nekaj smole. Z prikazano igro so bili gledalci zadovoljni, kakor tudi trenerji obeh ekip.

Danilo Klajnsjek

SLOVENSKA BISTRICA

YU3FOP med prijatelji vsega sveta

Preteklo je že leto dni odkar so člani radiokluba YU3FOP iz Slov. Bistrice rešili problem prostorov, s tem pa tudi stalnega preseljevanja, ker ja neugodno vplivalo na delo samega kluba. Trenutno je v njem vključenih prek 60 članov, mladincev in pionirjev. Svojo sekcijo imajo tudi v Poljčanah. Ta je bila ustanovljena pred enim letom, ko jim je uspelo pridobiti prostor, ga opremiti in skupno s TVD Partizan Poljčane vgraditi centralno kurjavo. Tako urejen klub je postal vzpodbuda hitrejšemu razvoju radioamaterske dejavnosti v Poljčanah kjer imajo podporo tudi v mnogih krajanah, ki so s finančnimi prispevki omogočili hitrejši razvoj sekcije.

Številne plakete, priznanja, pokali in druga odličja potrjujejo, da je radioklub YU3FOP Slov. Bistrica, s sekcijo v Poljčanah, med najaktivnejšimi v slovenskem in tudi jugoslovanskem prostoru. Težko bi našli v vse vzpostavljene radijske zveze članov tega kluba, saj postaje od zgodnjega jutra do poznega večera nimajo počitka, ob njih se vrstijo tako starejši, že prekaljeni radioamaterji kot tudi mnogi mladi ljubitelji te dejavnosti, prav v pridobivanju novih, predvsem mladih članov je bistriški radioklub med najuspešnejšimi v Sloveniji.

Njihove vzpostavljene zveze segajo v vse evropske in tudi izven evropske države. Mnogi so si prav po teh zvezah pridobili številne nove prijatelje. Čeprav prenovljen in večji radioklub v Slov. Bistrici je postal že sedaj pretesen za vse, ki bi v njem želeli uresničevati svoje želje v vzpostavljanju zvez z novimi prijatelji širom sveta in si tako izpopolniti svoja znanja.

Pobuda, ki jo je dala osnovna šola Pohorski odred Slov. Bistrica, da bi pri obnovi in razširitvi šolskih prostorov pridobili tudi prostor za mlade radioamaterje ima tako večkratno pomen. Z razširitvijo dejavnosti radiokluba bi se povečalo tudi število aktivnosti na šoli. Večje število mladih pa bi prav v tej dejavnosti lahko našlo svoj življenjski cilj in poklic.

Ker ima razvoj radioamaterstva velik pomen tudi na področju SLO in družbene samozaščite imajo v bistriški občini veliko moralno in materialno podporo v oddelku za ljudsko obrambo pri skupščini občine ter pri družbenopolitičnih organizacijah in društvih.

Med trenutno najpomembnejšimi nalogami radioamaterjev občine Slov. Bistrica so ureditev lastne delavnice v kateri bodo razen popravil razvijali tudi inovatorske dejavnosti, ki imajo ob velikem številu mladih, združenih v klubu, vse možnosti. Pri klubu želijo izpopolniti tudi opremljenost, nabaviti nove antene in ustanoviti konstrukcijsko sekcijo. Na osnovi podatkov obstojajo možnosti o ustanovitvi novih primopredajnih sekcij v Polskavi, na Pragerskem in v Oplotnici. Od razpoložljivih finančnih sredstev pa je odvisno ali jim bo uspelo uresničiti zastavljene program akcij in aktivnosti v celoti ali samo delno.

Ob vseh načrtanih nalogah pa bo njihova osnovna dejavnost ostala tudi v prihodnje vzpostavljane kar največjega števila radijskih zvez, ob tem pa utrjevanje že sklenjenih prijateljstev med sosednimi društvii in posamezniki po domovini in tudi izven nje. Posebno skrb bo društvo posvečalo nadaljnjemu izobraževanju članov in pridobivanju novih kadrov. Viktor Horvat

OBČINSKO OSNOVNO-ŠOLSKO KOŠARKARSKO TEKMOVANJE

Rezultati 4. kola — mlajši pionirji

Podlehnik—Cirkovce43:9
Tone Žnidarič—Dornava 45:14

Lestvica po 4. kolu	
	točke
1. Tone Žnidarič	8
2. Podlehnik	4
3. Dornava	4
4. Franc Osojnik	4
5. Cirkovce	2
6. Kidričevo	0
7. Ivan Spoljenjak	0

Rezultati 4. kola — mlajše pionirke

Podlehnik—Cirkovce53:12
Tone Žnidarič—Majšperk 29:13

Lestvica po 4. kolu	
	točke
1. Podlehnik	6
2. Tone Žnidarič	6
3. Franc Osojnik	4
4. Majšperk	4
5. Cirkovce	2
6. Kidričevo	0
7. Ivan Spoljenjak	0

Rezultati 4. kola — starejši pionirji

Tone Žnidarič—Majšperk 57:41
Kidričevo—Franc Osojnik 63:43
Podlehnik—Dornava 32:25

Lestvica po 4. kolu	
	točke
1. Podlehnik	6
2. Tone Žnidarič	6
3. Franc Osojnik	4
4. Majšperk	4
5. Cirkovce	2
6. Kidričevo	0
7. Ivan Spoljenjak	0

Telesnokulturna skupnost občine Ptuj je program, opredeljen v srednjeročnem programu, v letu 1978 izvajala po sprejetih smernicah in načelih razvoja telesne kulture v občini in naši republiki.

Množičnost in rekreacija sta bila zelo pestra, vendar smo se v prvi fazi uresničevanja. Vsi izvajalci množične telesnokulturne dejavnosti so izvajali predvsem vrvine »telesnokulturnega minimuma«, ki razvija osnovno znanje in psihofizične sposobnosti za vsakodnevno življenje, te pa tvorijo podlago za nadaljno aktivnost. Programi množičnosti, ki so jih izvajale osnovne telesnokulturne organizacije, niso bili v celoti izvedeni. To potrjuje udeležba članov osnovnih organizacij na raznih akcijah v okviru občine. Dejstvo pa je, da je v OTKO najbolj priljubljena in razširjena športna panoga nogomet, organiziran v okviru medobčinske nogometne zveze. V tej panogi sodelujejo skoraj vsa športna društva in TVD Partizan.

Ugotovljamo lahko, da je aktivnost na področju množičnosti zadovoljiva, vendar ne moremo biti zadovoljni, saj osnovni namen prek telesnokulturnega minimuma ni bil dosežen. Osnovne organizacije tega v programe svojega dela niso zajele, po drugi strani pa tudi ni enotnega programa za to dejavnost v občinskem merilu. Ta program bo potrebno izdelati in ga posredovati osnov-

PREGLED DELA TABORNIKOV

Na delovni konferenci občinske zveze tabornikov občine Ptuj so kritično ocenili delo in uspehe v preteklem letu. Ugotovljeno je bilo, da odrediti kljub nenehnemu izvrševanju letnih programov premalo nastopajo v javnosti, zato je tudi delo manj opazno. V občini delujejo trije odredi: Laekov in Kvedrov odred in odred Borisa Kidričiča v katerih je vključeno okrog 570 otrok — aktivnih pripadnikov.

Najbolj aktiven je Laekov odred, saj je edini nastopil na medobčinskih in republiških tekmovanjih ter dosegel lepe rezultate pri MC in TT. Ta odred je pripravil zimovanje in taborjenje ob morju za svoje člane. Manj uspeha imata ostala dva odreda predvsem ker jima primanjkuje vodniškega kadra za kar bo morala biti večja skrb s strani vodstva, samo tako bo lahko aktivnost odreda večja.

Program dela, ki je bil preteklo leto sprejet je bil izpolnjen, taborniki so sodelovali v zvezni akciji »Tabor zbor—naš poždrav Titu«, sodelovali v pohodu po poteh revolucije v Kidričevo, v pohodu ob žici okupirane Ljubljane in se udeležili shoda slovenskih tabornikov Prežihovina 78. Kritično je bilo ocenjeno tudi delo vodstva ZTO Ptuj, zato ga je treba organizacijsko utrditi in v vodstvo vključiti delavne pripadnike in predvsem izboljšati sodelovanje med odredi. Sprejet je bil tudi program dela za leto 1979, ki nalaga tabornikom obilo dela in prizadevanosti.

Med poglavitnimi točkami naslednje organizacije tečaja za vodnike, sodelovanje v tekmovanju za značko Živka Lovšeta, udeležba na pohodu v Mostje, pohodu po poteh tovarištva in spominov Ljubljana, sodelovanje na zvezni akciji, udeležba gozdne šole v Bohinju, sodelovanje v mladinski delovni akciji, organizaciji izlete v kraje z obeležji NOB; odredi bodo pripravili zimska in letna taborjenja, ob letošnjem letu otroka pa bodo posvetili več pozornosti in v vrtcih organizirali delo z mumi.

Zastavljeni program bo dal možnosti odredom, da v skupnih akcijah aktivno vključijo čim več mladih v svoje vrste. Ob koncu pa so tudi izvolili delegate za skupščino Zveze tabornikov Slovenije, ki bo v Murski Soboti. Lidija Letonja, Irena Travnikar, Vlado Simonič in Sonja Purgaj bodo na tej skupščini zastopali tabornike občine Ptuj.

OBVESTILO

V soboto in nedeljo, 10. in 11. 3., bo v Ptujskih toplicah finale jugoslovanskega plavalnega pokala. Zato bo pokriti bazen zaprt za kopalce in sicer v petek po 17. uri, v soboto in nedeljo. Odprt bo ponovno v ponedeljek zjutraj. Prosijo za razumevanje!

Šahovsko srečanje v Destniku

V nedeljo 4. marca je šahovska sekcija, ki deluje pri OO ZSMS Destnik pripravila zanimivo šahovsko srečanje med mladinci in starejšimi občani, ki so ali pa še igrajo šah za razvedrilo. Vabilu se je odzvalo lepo število občanov, ki so se pomerili na devetih deskah. S svojo igro so dokazali, da še znajo igrati šah, saj so visoko premagali z 14,5 proti 3,5 izbrano ekipo mladincev. Bolj pomembno kot rezultat je razveseljivo to, da so bili mladinci zadovoljni z odzivom starejših, ti pa so izrazili željo, da bi podobna srečanja bila organizirana še večkrat. mf

DELO V PRETEKLEM LETU

TELESNOKULTURNA SKUPNOST OBČINE PTUJ

nam organizacijam, ki ga bodo morale vnesti v svoje letne programe.

V preteklem letu je na področju množičnosti in vključevanja vseh starostnih kategorij občanov sodelovalo okrog 11 tisoč občanov, vendar je dejansko število nekoliko nižje, saj se isti občani udeležujejo različnih akcij.

Na področju tekmovalnega in vrhunskega športa beležimo rezultate, ki pa v večini niso plod načrtnega dela temveč dosežkov starejših izkušenih tekmovalcev. S planskim delom smo pričeli, vendar ta za zahteva določen čas, vsklajeno delo, prizadevanja ter seveda usmeritve. Precej krivde je tudi na strani republiških strokovnih zvez. Ob tekmovalcih aerokluba in avtomoto društva se je v vrhunski šport uvrstila tudi ženska ekipa rokometnega kluba Drava. Delo na področju selekcioniranja tako v prvi kot drugi prioriteti ter panogah selektivnega športa izven prioritet je steklo čeprav ne brez težav. Med njimi po našem mnenju so zlasti kadrovske in materialne.

Na področju izobraževanja kadrov je skupnost financirala izobraževanje plavalnih trenerjev in košarkarskih vodnikov ter nogometnih sodnikov za potrebe medobčinske nogometne zveze. Pri zagotovitvi materialnih

pogojev smo v preteklem letu izvedli vse zastavljene naloge pri ureditvi naprav in objektov ter planiranih izgradnja objektov v skupnostih. Tudi vzdrževanje objektov je teklo po načrtani poti.

S spoznavanjem pomena telesnokulturne dejavnosti se je v preteklem letu število članov osnovnih organizacij povečalo za tri odstotke in za eno organizacijo. Z upoštevanjem vseh aktivnosti, tudi tistih izven programov in občinskih akcij, lahko ugotovimo, da se je s telesnokulturno dejavnostjo v preteklem letu ukvarjalo prek 12 tisoč naših občanov.

Pri izvajanju skupnega programa na ravni republike smo se po dveh letih uspeli uskladiti za združevanje in navedeno nalogo izvesti s podpisom pogodbe o brezobrestnem posojilu za nastalo razliko.

Na podlagi izvajanja programa dela v preteklem letu lahko podamo tudi osnovne naloge za leto. Te so predvsem izobraževanje kadrov za rekreacijo v osnovnih telesnokulturnih organizacijah, pristop k financiranju dejavnosti in ne več klubov, gospodarno koriščenje sredstev za vzdrževanje objektov, izvesti več množičnih akcij, ustanavljanje osnovnih organizacij in vključevanje občanov tam, kjer tega še ni, zagotoviti poročila o delovanju organizacij,

I. kotar

HUMOR

Vsaj kavo ti naj danes za praznik nalijem draga

Ali imate mogoče kaki taki sprej, ki bi dedca ponoči odvrčal...

v z n a m e n j u

OD 8. DO 15. 3. 1979

od 21. 3. do 20. 4.

Kar naprej živite v nekakšnem napetem življenju in v napetem pričakovanju neljubega dogodka. Kar se bo zgodilo, se pač bo. Ob vseh razmišljanjih boste povsem pozabili na priložnosti, ki se vam bodo ponujale ves prihodnji teden. Z ljubosumjem boste uničili še tiste lepe trenutke življenja. Stopite v ambulanto.

od 22. 6. do 22. 7.

Potreben vam je daljši počitek. Skrajni čas je, da uredite misli in si razporedite delo. V ponedeljek se vam obeta prijeten in zabaven obisk. Nikar ne bodite tako stremuški, zamerili vam bodo. Nikar ne izgublajte časa za reševanje manjših problemov, te prepustite njej. Lotite se pomembnega dela, uspeli boste.

od 24. 9. do 23. 10.

Pravijo, da je zdravje brez denarja bolezen. Torej pazite in ne zapravljajte tistega, kar ste si s težavo zaslužili. Nekega dne boste potrebovali večjo vsoto denarja, če ga ne bo, vam bo pretila nevarnost. Od obljub ne morete več živeti, povejte mu to. Če ne bo zalegla lepa beseda, ne bo tudi grda. Ločite se. Pismo iz tujine.

od 22. 12. do 20. 1.

Misel na poroko vas utruja, povejte mu to. Če je mož v pravem smislu besede, vas bo razumel. V soboto bo v tovarni precej nivoze. Bodite mirni in delajte tako kot je treba. Čez nedeljo pa si odpočijte. Nobenega ne bo, ki vas bi motil v prijeten sanjarjenju. Nujno je potrebno, da z ženo in otroki greste na sprehod.

od 20. 4. do 20. 5.

Nekdo misli, da ste pravi modrijan, če znate napovedati človekovo usodo. Nekega dne mu kar povejte, da niste čarodej, niti modrijan, temveč človek kot vsi ljudje na tem svetu. Razumel vas bo in v vaš dom se bo spet naselila sreča. V četrtek ne bodite lahkoverni. Tokrat ne dovolite razumu, da vas vodi.

od 23. 7. do 23. 8.

S prijateljem se bosta spričkala. Vsaj vi bodite razumni in prvi odnehajte. Zaradi nje ni treba, da si skačeta v lase. Ona je pravzaprav že oddana. Zaman iščete srečo, na ulici in v pijači je ne boste našli. Ze dolgo vas opazuje, stopite k njej in ji recite besedo ali dve. Prijateljstvo je nalezljivo in nevarno. Samo v vašem primeru.

od 24. 10. do 22. 11.

Jutri bo napočil pravi trenutek za nakup nekaterih stvari. Napočil je tudi trenutek odločitve: popustiti bo treba. Ze od nekdaj vas boljijo sklepi, skrajni čas je, da stopite k zdravniku. Pomagal vam bo. Najhujšo bolečino vam bo prizadel prav on. Pripravite se na ta trenutek. Ne bo bolelo samo vas, ampak tudi njega.

od 21. 1. do 19. 2.

Spet so vas zamikale igre na srečo. Ne vdajte se jim. Izgubili boste prepričanje vase, ugled in denar. Zaradi prepira boste nekoliko nervozni, seveda pa ne toliko, da ne bi delali. Z užitkom ga boste sprejeli. Povedal vam bo nekaj neprijetnih zgodb iz njegovega življenja. Bodite strpni in poslušajte ga do konca.

od 21. 5. do 21. 6.

Najbolje bi bilo, če bi čez vse potegnili črto in začeli znova. Nihče vam ne brani ljubezni in prijateljstva. Branijo vam razkošnost in razuzdanost. Po praznikih se morate urediti, toda ne samo pričesko, tudi pamet. Zaman je tuhtanje o denarju, ne bo prišel skozi vaša vrata. Samo z delom si ga prislužite. V nedeljo obisk.

od 24. 8. do 23. 9.

Ko se bosta razšla ne iščite vzrokov za nesoglasja. Oba sta kriva in zato ne iščite dlake v jajcu. S trudom in prizadevanjem si boste izboljšali položaj. Ne pričakujte uspeha že jutri. V tovarni bodite strpni, predvsem pa delavni. Delo je namreč ključ do uspeha. Na ljubezenskem področju nekaj presenetljivega.

od 23. 11. do 21. 12.

Njegova ljubezen je krhka, vendar še vedno toliko močna, da je zanesljiva. Nekega dne se morate spremeniti. Z moškostjo ženska ne doseže uspeha, čeprav vi zatrjujete nasprotno. Nežnosti potrebujete predvsem zato, ker sami niste nežni. V njegovih očeh spoznate resnico, toda kaj kmalu spet pozabite nanjo. Privoščite si počitek.

od 20. 2. do 20. 3.

Z medom boste odpravili težave z dihanjem, tudi vroče mleko pijte. Zima vam je spet pokazala zobe. Bili ste nepripravljeni. Kar prav imajo tisti, ki pravijo, da ste venomer nepripravljeni. Zato se pazite, da vas nekega dne ne povozijo življenje. Prihodnji teden razširite krog prijateljev. Potrebovali jih boste. Pismo.

No tovariš šef, za naš praznik boste pa ja pokadili eno...

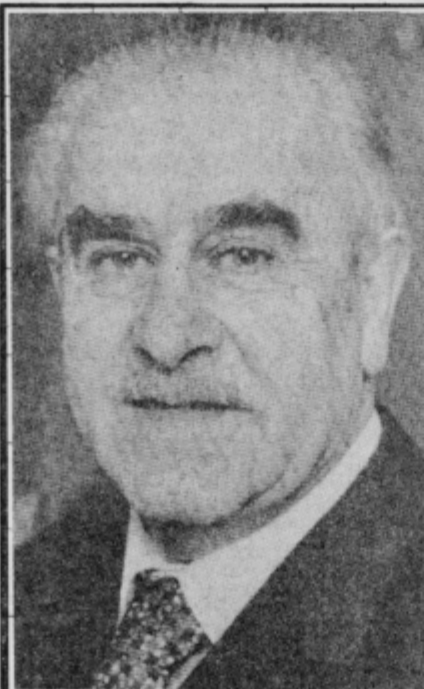
Medtem ko boš tole pomila in pospravila, stopim na dva deci

UGANKARSKI SLOVARČEK

ANTENOR = moder trojanski junak, bajeslovni utemeljitelj Padove
 ARANCINI = usladkorjeni pomarančni olupki
 DARC = francoska filmska igralka (Mireille, „Ledene prsi“)
 DINGA = mesto v Leopoldvillu
 LARK = morski preliv ob Novi Gvineji
 LIECK = za Schölerjem najboljši zahodnonemški namiznoteniški igralec
 VAPITI = severnoameriški jelen z mogočnim rogovjem, ki se v ruku oglašča s svojevrstnim cvilečim, vreščočim in hropečim glasom
 vreščočim in hropečim glasom

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Skorba, talon, Arij, travar, kremenik, Motovun, era, Abetone, Isadora, La, kropitev, Sarajevo, konopnina, ST, analogizem, ar, mošt, Ivanov, spaka, obisti, vileda, ričet, Karev, sir, melancana, oralo, Una, AR, PAA, TL.

109	MUZEJ V MADRIDU	ZDRAVSTVENA SLUŽBA	ISRAEL POLITIK (ABA)	MADŽ. NOGO-METAJ (ZOLTAN)	SODRGA, SODJAT	PAS PRI KIMONU	PREBI-VALEC NAŽA-RETA	NAPONE-DOVALKA STRUNA	LJUBK NAZIV ZA MATEJ
	IZMIŠ-LJENO IME	ZDRA-VILNA RAST-LINA	TEŽNJA K BREZ-VADJU	MESTO V LEOPOLD-VILLU	GORA V SVICI (PIC D)	EMIL SMÁSEK NALEPKA	EROL FLYNN	LETUVI-ŠEJE PRI OPATIZI	VODARŠKA PIVNICA
	SESTAVIL EDI KLASINO	SAMO-GLASNIK	SREDO-ZEMSKA RAST-LINA	AERO-DROM OKRASNA PTICA	DOPISU V "TEDNIK"	FRANC FILMSKA IGRALKA POLT	USLADKOR-JENI POMARANČNI GLUPKI	RAK	ROMUNJA
	SEVERNO-AMERISKI JELEN	VOSEK KI SE NAKA-PILJA OD SVETICE	PREPROSTE VODARŠKE POSTELJE	ALFRED NOBEL	LANA TURNER	DEBE-LEŽEJI KONEC HLODA	DOPISU V "TEDNIK"	ZOLAVEN ROMAN	PRANE TROPSKE PAPIGE

LETUVI-ŠEJE PRI OPATIZI	VODARŠKA PIVNICA	HOMERJEV JUNAK	ŽELEZOV OKSID
TULLIO ERBER CHESTER IDE	RAK	ROMUNJA	NAZIV

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 9. MARCA:

9.00 TV v šoli: Makedonščina, Ruščina, Od petka do petka, Železniška postaja; 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Zgodovina; 15.00 TV v šoli — ponovitev; 17.10 Poročila; 17.20 Doživljaji mačka Toše; 17.35 Poletje s Katko; 18.03 Rock koncert: Manfred Manns Earth Band; 18.35 Obzornik; 18.45 Družina — skupnost staršev in otrok, iz cikla Sociologija družine; 19.15 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Zabavnoglasbena oddaja; 21.00 Šerif v New Yorku — serijski film; 22.30 TV dnevnik; 22.45 625; 23.05 Jazz na ekranu: Trio J. Griffina in A. Taylorja.

SOBOTA, 10. MARCA:

8.00 Poročila; 8.05 Krokodil Ham — otroška serija; 8.15 Z besedo in sliko; 8.30 Vrtec na obisku; Nekaj za deževne dni; 8.50 Babičin vnuček — TV Beograd; 9.20 Pisanje svet; 9.55 Po sledih napredka; 10.25 Dokumentarna oddaja; ... Televizija brez trebuha; ... F. Cialente: Camilla — nadaljevanje; ... 625; 15.05 Poročila; 15.10 Nogomet: Sloboda—Hajduk — prenos; 17.10 Državno košarkarsko prvenstvo; 18.45 Naš kraj; 18.55 Očka, dragi očka, humoristična oddaja; 19.20 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 H. Claus: Rubens — nadaljevanje; 20.55 Moda za vas; 21.05 Elmer Gantry — celovečerni film; 23.20 TV dnevnik.

NEDELJA, 11. MARCA:

8.40 Poročila; 8.45 Za dobro jutro: Naša pesem 78; 9.10 A. Marodič: Marija; 10.25 Sezamova ulica; 11.25 Mozaik; 11.30 Ljudje in zemlja; 12.30 Smučarska tekmovalnja za pokal Jahorine; 13.00 Poročila; Kaj vemo o...; Veseli tobogan: Brestanica; Športna poročila; Dosje našega časa: leto 1967; Retrospektiva TV drame: S. Grum: Juspina; Poročila; V starem Chicagu, film; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 B. Copić—A. Diklić: Osmo ofenziva; 21.05 Smučarska tekmovalnja za pokal Jahorine — TV Sarajevo; 21.50 TV dnevnik; 22.05 Nogomet Sarajevo:Dinamo; 22.35 Športni pregled.

PONEDELJEK, 12. MARCA:

9.00 TV v šoli: Pravopis, Izobraževalna oddaja. Za prosti čas, Življenje; 10.00 TV v šoli: Mate-

riščina, Risanka, Fizika; 11.10 TV v šoli: Za najmlajše; 15.00 TV v šoli — ponovitev; 16.10 Kmetijska oddaja TV Beograd; 17.10 Poročila; 18.05 Clovek za cloveka, razmišljanja o etiki in zdravstvu; 18.35 Obzornik; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 E. Szanto—L. Nemere: Na pomoč — TV drama; 21.00 Kulturne diagonale; 21.40 Mozaik kratkega filma; 22.00 TV dnevnik.

TOREK, 13. MARCA:

8.45 TV v šoli: Zagreb, Ali ste vedeli, Pesem, TV vrtec, Dnevnik 10; 10.00 TV v šoli: Kemija, Risanka, Glasbeni pouk; 14.45 TV v šoli, ponovitev; 16.30 Solska TV: Pomorsko gospodarstvo in pristanišča SFRJ, Ljudsko zdravstvo, Onesnaževanje celinskih voda; 17.35 Poročila; 17.40 Zapisi za mlade: Matija Tomc; 18.10 Mali svet; 18.40 Obzornik; 18.50 Sodobniki: Kajetan Kovič; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Aktualna oddaja; 20.55 J. Janicki: Pota Poljske; 22.15 TV dnevnik; 22.30 Iz koncertnih dvoran: Alfred Brendl: igra Schuberta.

SREDA, 14. MARCA:

9.00 TV v šoli: Matematika, Samoupravna družba, Fizika; 10.00 TV v šoli: Predšolska vzgoja, Risanka, film; 16.15 Smučarski poleti, iz Planice; 17.15 Poročila; 17.20 Z besedo in sliko: Pestma; 17.55 Severnoameriški Indijanci; 18.20 Ne prezrite; 18.35 Obzornik; 18.45 Od vsakega jutra raste dan: Kud študent Maribor; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Drugi breg; 21.50 TV dnevnik; 22.05 Dunaj: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju, tekmovalnja športnih parov.

ČETRTEK, 15. MARCA:

9.55 Smučarski poleti — prenos iz Planice; 16.20 Solska TV: Pomorsko gospodarstvo in pristanišča SFRJ; Ljudsko zdravstvo, Onesnaževanje celinskih voda; 17.20 Poročila; 17.25 Krokodil Ham; 17.35 Babičin vnuček — TV Beograd; 18.05 Obzornik; 18.15 Smučarski poleti — Planica; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Tretja razsežnost; 20.00 TV dnevnik; 22.15 Dunaj: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — tekmovalnje moških.

RADIO PTUJ

ČETRTEK, 8. marca: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Pionirji zdravo v OŠ Lovrenc na Dr. polju, 16.45 Pesmi iz Dalmacije, 17.00 Novice, 17.05 Kulturna panorama, 17.20 Čestitke poslušalcev in delovnih kolektivov za 8. marec.

PETEK, 9. marca: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Krajevna skupnost Dolena, 16.45 Koroški akademski oktet, 17.00 Novice, 17.05 Mladi danes v Dolni, 17.35 Igramo za razvedrilo.

SOBOTA, 10. marca: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 V soboto popoldne (med zabavno glasbo magnetofonski zapisi, nasveti, gost oddaje...)

NEDELJA, 11. marca: 11.00 Tedenski pregled dogajanj in obvestila, 11.25 Zabavna glasba, vmes EPP, 11.30 Aktualnost tedna — delitev po delu in rezultatih dela, 11.40 Narečne popevke Vesele jeseni, 12.00 Cicibani, dober dan, 12.10 Tamburaški orkester DPD Svoboda Ptuj, 12.30 Čestitke poslušalcev, 13.00 Kmetijska oddaja, 13.15 Čestitke poslušalcev II. del.

PONEDELJEK, 12. marca: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Šport in društva, 16.45 Zabaval vas bo ansambel Chicago, 17.00 Novice in EPP, 17.10 Iz stare diskoteke, 17.30 Delegacije obravnavajo, 17.40 Melodije iz operet.

TOREK, 13. marca: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Naš komentar o gramoznicah, 16.35 Domači ansambli: Boris Frank, Miha Dovžan, Jože Burnik, 17.00 Novice in EPP, 17.10 Delavec v kolektivu separacijske Stavbar—Drava Ptuj, 17.20 Poje vam Olivia Newton—John, 17.35 Pogovor o veterinarstvu, 17.45 Plesni orkester RTV Ljubljana.

SREDA, 14. marca: 8.05 Dobro jutro, magnetofonski zapisi in pogovori v živo, 8.30 Poročila, obvestila in EPP, 8.45 Cicibani, dober dan, 8.58 Povzetek in odpoved oddaje.

V ostalem času prenašamo prvi radijski program RTV Ljubljana.

Kreditna banka Maribor

POSLOVNA ENOTA PTUJ

opravlja za občane vse bančne posle — tudi v popoldanskem času in ob sobotah.

Z našimi storitvami boste vselej zadovoljni!

VSEM ŽENAM, DEKLETOM IN MATERAM, POSEBNO SVOJIM VARČEVALKAM ČESTITAMO OB PRAZNIKU ŽENSK — 8. MARCHU!

Emona merkur ptuj

OBIŠČITE NAŠE POSLOVALNICE IN SE PREPRIČAJTE, DA JE MERKUR POJEM KVALITETE!

Ob 8. marcu — dnevu žensk naše iskrene čestitke!

LABOD TOZD DELTA PTUJ

DELOVNIM ŽENAM, POSEBNO VSEM SODELAVKAM ČESTITAMO K PRAZNIKU — 8. MARCHU!

kino

Ptuj: Četrtek, 8. marca: SIMON IN SARA am. barv. vstav. film; Petek, 9. marca: BUGSY MALONE, angl. barv. vstav. film, to je ne-naveden film z odlično glasbo; Sobota, 10. in nedelja, 11. marca: GINEKOLOG SOCIJALNEGA ZAVAROVANJA it. barv. vstav. film, v nedeljo ob 10. uri fr. it. barv. pustolovka ZORRO; Torek, 13. in sredo 14. marca: ZA ENO NOČ LJUBEZNI, šp. barv. vstav. film;

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 10. marca 1979, prodajalna BREG, Zagrebška cesta Ptuj

SOBOTA, 17. marca 1979, prodajalna DELIKATESA, Slovenski trg, Ptuj

v sredo ob 20. uri bo. it. barv. akc. film ZMEDA V HONG KONGU; Četrtek, 15. marca: ZMEDA V HONG KONGU it. barv. akcijski film.

TOVARNA AVTOOPREME, GUMLJEVIH IZDELKOV, SERVISI n. sol. o.

S TOZD

- Servisi
- Gumarna
- Precizna mehanika
- Kovinska obdelava

- Orodjarna
- Avtooprema
- Vzdrževanje in
- Delovna skupnost skupnih služb
- Delovna skupnost komerciale

Delovnim ženam iskreno čestitamo k njihovu prazniku — 8. marchu!

KMETOVALCI

Traktorje UNIVERSAL — 42 KS, po licenci FIAT prodajamo zdaj znatno ceneje.

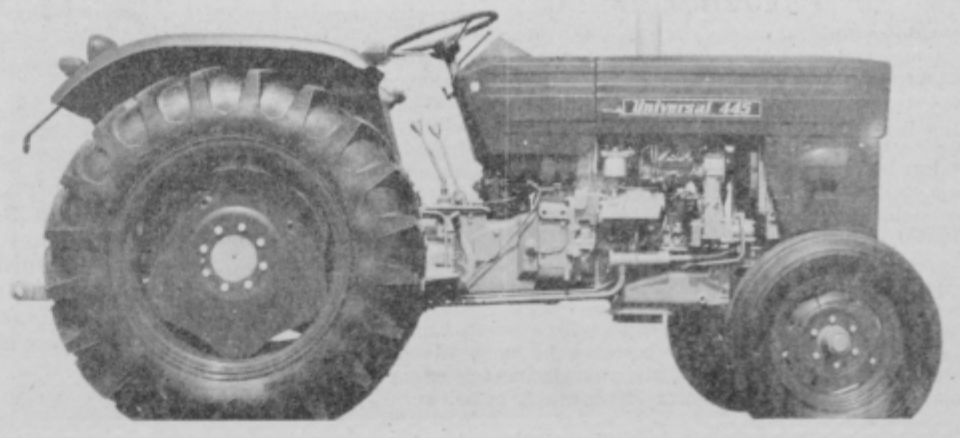
Traktor dobavimo takoj po vplačilu — plačilo v devizah.

Standard US\$ 3.275 in 24.900 din

Z dvema diferencialoma US\$ 3.749 in 27.800 din

Prodaja: AGROOPREMA — Zagreb, Maksimirska 70, telefon 041 223-883.

Kmetijski kombinat Ptuj, TOZD TEHNOSERVIS — Ptuj Ormoška 29, telefon 772-421.

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

S svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela in delovno skupnostjo skupnih služb

čestita ob 8. marcu vsem delovnim ženam, posebej vsem sodelavkam!

Sestali so se šoferji in avtomehaniki

Slušatelji seminarja z zanimanjem spremljajo predavatelje in njihove poučne teme o RBK zaščiti. foto: M. Ozmeč

Seminar za pripadnike enot RBK zaščite

Po programu, ki ga je določil republiški sekretariat za ljudsko obrambo SRS, organizira občinski štab za civilno zaščito občine Ptuj v sodelovanju z Delavsko univerzo Ptuj seminarje za pripadnike enot radiološko — biološko — kemično zaščite. Seminarji bodo potekali v petih skupinah po 65 urnem programu izobraževanja. Trije seminarji bodo od tega namenjeni pripadnikom vodov RBK zaščite v združenem delu, en seminar bo namenjen enotam RBK zaščite iz krajevnih skupnosti, en pa občinskimi specializiranim enotam.

V prostorih delavske univerze Ptuj že poteka prvi seminar te vrste, na katerem je prisotnih 40 slušateljev. Alojz Korosec, načelnik občinskega štaba za civilno zaščito in vodja seminarja nam je med drugim povedal, da gre predvsem za teoretično usposabljanje pripadnikov enot RBK zaščite. Seveda se slušatelji seznanjajo v celoti z zaščitno in tehnično opremo za odkrivanje bojnih strupov in radioaktivnih padavin. Med predavanji predvajajo tudi filme o določenih temah, za lažje dojetje precej zahtevnega učnega programa.

Ob koncu predavanj bodo slušatelji preživel en dan na poligonu RBK zaščite v Mariboru, skupaj s specializiranim vodom RBK zaščite garnizije Maribor in pod strokovnim vodstvom starešin JLA.

Med potekom seminarja so slušatelji oproščeni redne zaposlitve, kar je porok za redno spremljanje predavanj in hkrati možnost več, da bodo imeli slušatelji čim več od tega ter, da bodo tako ob vsakem času usposobljeni za delovanje v enotah RBK zaščite. — OM

V združenju šoferjev in avtomehanikov občine Ptuj deluje 641 poklicnih voznikov in avtomehanikov. Svoje delo opravljajo na podlagi statuta iz leta 1977 in na podlagi samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v delovni skupnosti iz leta 1978. V okviru združenja je registrirana tudi avto šola za poučevanje kandidatov za vse kategorije motornih vozil. V letu 1978 so tako poučevali 819 kandidatov za B kategorijo, 182 kandidatov za kategorijo C, 45 poklicnih voznikov ter opravili 935 ur tečajev. Lahko bi rekli, da je preteklo mandatno obdobje poslovno nad vse zadovoljivo, saj so z dobrim in vestnim poslovanjem dosegli presežek prihodkov za 189.503 din, kar zagotavlja trdnjši ekonomski položaj za naslednje obdobje.

V soboto, 3. marca popoldne so se sestali delegati Združenja šoferjev in avtomehanikov Ptuj na rednem občnem zboru, kjer so pregledali svoje delo v preteklem

Udeležence občnega zbora je pozdravil Stane Zirovnik, sekretar republiške ZŠAM Slovenija. Foto: M. Ozmeč

mandatnem obdobju, izvolili novo vodstvo in si zadali nove naloge. Pred začetkom zbora so z enominutnim molkom počastili spomin na velikega revolucionarja Edvarda Kardelja, za tem so počastili spomin tudi na tri preminule člane ZŠAM. Goste in delegate so s splotom pesmi za tem pozdravili člani moškega pevskega zbora Komunalnega podjetja Ptuj, TOZD Avtopark. Po izvolitvi potrebnih komisij je v nadaljevanju podal svoje poročilo Viktor Srebrnjak, predsednik ZŠAM Ptuj, ki je med drugim dejal:

»Živeli in delali smo v letu kongresov in jubilejev in k njihovu uspehu smo vsak po svoji moči tudi prispevali. Naše združenje ima trenutno 50 uniformiranih članov, kar je že lep uspeh. Sodelovali smo v pohodu po poteh revolucije, udeleževali smo se vseh ostalih političnih in javnih shodov. Naša vozila so sodelovala v karavani »Bratstvo in prijateljstvo« od Ptuja do Koprivnice, v Titovi štafeti in na MDA Šamac Sarajevo. Tudi 13. julij, praznik šoferjev SRS smo dostojno proslavili z razširjeno sejo nadzornega in izvršnega odbora ter komisij. Pripravili smo krvodajalsko akcijo v ptujski Bolnišnici ter športno srečanje v keglanju in streljanju z zračno puško. Pav tako smo izvedli testiranje s področja cestno prometnih predpisov po OZD in na članskem sestanku, Junija lani smo sodelovali v akciji »varnostni pas«, ki jo je pripravil republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Omenim naj tudi srečanja med šoferji Ptuja in OZD Gorjanci iz Novega mesta...«

Iz poročila predsednika je bilo razvidno, da so delovali v obdobju ekonomske in članske stabilizacije združenja. Odplačali so ves dolg in še imajo ostanek dohodka. Združenje ima trenutno na razpolago 6 osebnih avtomobilov in en tovorni avtomobil, za potrebe avto šole. V združenju je trenutno redno zaposlenih 9 delavcev, to je pet inštruktorjev, računovodja.

Za tem so razpravljali o dopolnilih in spremembah določil statuta ZŠAM Ptuj ter o spremembi in dopolnitvi pravilnika o pravni pomoči članom združenja, ki se je do sedaj pokazala kot zelo učinkovita.

Po razrešnici dosedanjemu vodstvu so izvolili nove člane nadzornega in izvršnega odbora

O uspehih v, preteklem mandatnem obdobju je govoril Viktor Srebrnjak, predsednik ZŠAM Ptuj.

sekretar, administratorka in čistilka; 9 inštruktorjev pa je v pogodbenem razmerju.

Ena izmed dejavnosti za pridobivanje sredstev za njihovo delo pa je tudi vsakoletni »šoferski ples«, letos so ga uspešno izvedli že enajstično vrsto.

Da so bili člani združenja v preteklem obdobju zares aktivni potrjuje tudi dejstvo, da se je o njihovem delu pohvalno izrazil tudi Stane Zirovnik, sekretar republiške ZŠAM Slovenija, ki je bil prisoten na občnem zboru. Povdaril je slabo stanje na naših cestah, razmeroma nizko vozniško etiko ter opozoril na nekatere druge probleme, ki se pojavljajo pri delu združenj.

ter disciplinske komisije. Najzslužnejšim članom pa so podelili plakete tovarštva ter zlate in srebrne značke ZŠAM za 10,20 in 30 let delovanja v združenju.

Ob koncu naj zapišemo, da smo v Ptuj lahko zadovoljni s tako masovno in uspešno organizacijo, kot je ZŠAM Ptuj. Še posebej smo lahko zadovoljni z njihovimi uspehi na področju izobraževanja kandidatov za voznike motornih vozil, zato je prav, da njihova prizadevanja ne izvenijo v prazno. Udeleženci občnega zbora ZŠAM Ptuj so žal pogrešali udeležbo predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in SO Ptuj.

M. Ozmeč

Ples maturantov gimnazije Dušana Kvedra

V soboto, 4. marca so se v dvorani TGA v Kidričevem zbrali na maturantskem plesu gimnazijci, ki bodo letos delali maturo na 3 oddelkih splošne in 2 oddelkih pedagoške gimnazije Dušana Kvedra v Ptuj. Skupno bo letos polagalo zrelostni izpit 146 absolventov vseh petih oddelkov gimnazije.

Maturanti so se predstavili svojim profesorjem in staršem. Foto: Langerholc

Zlata poroka v Ormožu

Alojz in Veronika Haložan v poročni dvorani SO Ormož ob svečani razglasitvi za zlatoporočenca

V krogu svojih najožjih sta v soboto, 24. februarja 1979 v poročni dvorani skupščine občine Ormož proslavila svoj zlati jubilej in bila proglašena za zlatoporočenca ALOJZ in VERONIKA HALOŽAN, stanujoča v Vodrancih št. 1, KS Kog.

Alojz je bil rojen leta 1902, Veronika, roj. Borko pa 1904. Bila sta vedno dobra občana, bavila sta se predvsem s kmetijstvom, si izboljšala in uredila kmetijo. V zakonu so se jima rodili trije otroci, sin je po vojni naletel na mino (saj je bila tam okrog fronta) in je zaradi ran umrl. Hčerki sta poročeni, imata tri vnuke in enega pravnuka.

Besedilo in posnetek: Sever

V SOBOTO IN NEDELJO V PTUJSKIH TOPLICAH

Finale plavalnega pokala

V soboto in nedeljo bo v pokritem bazenu Ptujskih toplic doslej najkvalitetnejše plavalno tekmovanje v ptujski občini, finale jugoslovanskega plavalnega pokala. Nastopili bodo tekmovalci in tekmovalke naslednjih klubov: Partizan in Crvena zvezda iz Beograda, Mladost OKI iz Zagreba, Triglav iz Kranja, Fužinar z Raven in Ljubljana. V vsaki disciplini nastopata po dva tekmovalca iz vsakega kluba, od katerih mora

biti eden še pionir. To velja za moško in žensko kategorijo. S tem dobimo tudi pregled dosedanjega dela z mladimi.

V soboto se bo tekmovanje pričelo ob 17. uri, na sporedu pa bodo naslednje discipline: 100 m kralj, 100 m prsno, 100 m hrbtno, 100 m delfin, 400 m kralj in 4 x 100 m; v nedeljo bo začetek tekmovanja ob 15.30 discipline pa so: 1500 m kralj moški, 800 m ženske ter 200 m prsno, 200 m

hrbno, 200 m delfin, 200 m mešano, in 4 x 100 m kralj.

Tekmovanje pripravljajo prizadevni člani plavalnega kluba Toplice Ptuj v sodelovanju s Plavalno zvezo Slovenije. To zaupanje so si pridobili z uspešno organizacijo državnega prvenstva za starejše pionirke in pionirje, ki je bilo v Ptuj v preteklem letu.

Ob tem naj še zapišemo, da bo bazen od petka ob 17. ure do nedelje zvečer zaprt za kopalce ter da bo za gledalce zelo malo prostora, saj bo tekmovalcev samih že prek 150.

I. kotar

ČRNA KRONIKA

Teden od 27. februarja do vključno 5. marca 1979 je na cestah ožjege območja ptujске občine minil razmeroma mirno. Miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov so tokrat posredovali le v dveh primerih nesreč. Smrtnih žrtev ni bilo, ena oseba pa je bila hudo telesno poškodovana. Glavni vzroki nesreč so bili neprimerna hitrost in neprevidnost. Na vozilih je za okoli 110.000 din materialne škode.

Vozil prehitro

Huda prometna nezgoda se je zgodila v torek, 27. februarja ob 16.30 v Spodnji Hajdini. Voznik osebnega avtomobila Matija Repinc iz Kidričevega 13 je peljal iz Ptuja proti Kidričevemu. V Spodnji Hajdini na nepreglednem desnem ovinku ni uspel obvladati vozila zaradi neprimerne hitrosti. Najprej je zadel v desni robnik, od tod pa ga je od bilo na levo stran vozlišča, kjer je zadel v tovorni avtomobil, ki ga je upravljal Jano Januš iz Malega Idjoša. Zatem je zadel še v osebni avtomobil Dragana Čabrijana, ki je vozil za tovornjakom, Repinčev avto je obstal šele na avtobusnem postajališču. Na srečo telesnih poškodb ni bilo, na vozilu pa je za okoli 110.000 din materialne škode.

Hudo poškodovan pešec

Zelo huda prometna nesreča se je zgodila v soboto, 3. marca ob 23.30 na magistralni cesti v Spuhlji. V nesreči je bil hudo poškodovan pešec Jožef Samec iz Spuhlje 4. Ker vzrok prometne nesreče še ni popolnoma pojasnjen delavci milice natančnejših obvestil še ne dajejo. —OM

OB PRAZNIKU ŽENSK

V Cirkovcah razstava ročnih del

Ob dnevu žensk so v avli osnovne šole Cirkovce odprli razstavo ročnih del žena krajevne skupnosti. Ob tej priložnosti se je z bogatim vezenjem, kvačkanjem, klekljanjem in pletenjem predstavilo 25 žensk. Razstavo si je ogledalo nad 300 obiskovalcev. Sodeč po tem, pričakujemo, da bo podobnih razstav v krajevni skupnosti Cirkovce še več.

zk

Poroke v Ormožu

Mirko Gašparič, Podgorci 7 in Marija Trstenjak, Pušenci 39; Franc Krabonja, Podgorci 42, in Stanka Hergula, Mihovci 46; Davorin Cmrekar, Salinci 19 in Štefka Flajšman, Zerovinci 29; Vladimir Kelemina, Hum 106 in Silva Rakuša, Obrež 115; Slavko Filipič, Vinski vrh 23 in Milena Strman, Gomila 39; Janko Premožič, Vičanci 56 in Marija Zvegla, Vičanci 78; Janko Hergula, Sodinci 9 in Milica Hergula, Cvetkovi 6; Jožef Zajdela, Mezgovci 17 in Alojzija Kukovec, Trnovci 23; Ivan Crnčec, A. Rutorac, Varaždin in Terezija Hajdukovič, Varaždin; Josip Pajtak, Peščenica 22/a in Ana Kisiček, Gorance 8; Branko Segula, Sardinje 3 in Elizabeta Milošič, Gradišče 12; Milan Slavinec, Sodinci 64 in Marija Senjor, Seneci 40; Franc Rajh, Senik 4 in Frančiška Slana, Pršetinci 11; Ignac Zorec, Zasavci 14 in Marta Mlinarič, Grabe 12; Mirko Bogadi, Hum pri Ormožu 95 in Marija Vičar, Hum pri Ormožu 95.

ureme

do prihodnjega tedna 15. marca 1979

Napoved: Jutri v petek bodo verjetno padavine, predvsem kot dež. Če bo jutri dež, bo v nedeljo, 11. marca zagotovo lepo. V drugi polovici marca se nam obeta ugodnejše vreme. Alojz Cestnik

osebna kronika

Rodile so: Angela Butolen, Čeremošje 74 — Bojana; Majda Tonasič, Ziherslova ploščad 7 — Branko; Milena Matjašič, Zamušani 29 — Mladenka; Kristina Meško, Osluševci 35 — deklko; Darinka Grlica, Dobrava 5 — Igorja; Sonja Ivančič, Turški vrh 50 — deklko; Terezija Šeruga, Rucmanci 6 — deklko; Štefanija Pihler, Stuki 26 — Janjo; Jožefa Hameršek, Derbetinci 20 — deklko; Jelka Slukan, Jančevci 11/a — Katarino; Janja Toplak, Nova vas pri Ptuj 7 — Tamaro; Marica Janžekovič, Brestnica 41 — dečka; Terezija Krajnc, Gradišče 133 — Ernesta; Ivanka Lah, Pavlovski vrh 41 — Katarino; Marija Hergula, Mihovci 46 — dečka; Irena Plohl, Lovrenc 51 — Jasno; Stanka Ekart, Hum 60 — Natašo; Daniela Domanjko, Bodislavci 17 — Albina; Marta Gornjec, Rotman 24 — deklko; Slavica Ferčec, Žetale 84 — dečka; Marija Mezarič, Mala vas 43 — deklko; Danica HERNJA, Dobrava 19/a — deklko; Zdenka Vorin, Bišečki vrh 7 — Ksenijo; Katarina Novak, Svetinci 30 — dečka; Danica Žgeč, Strejaci 10 — Katjo; Danica Jakolič, Krčevina 71 — Romano; Martina Letonja, Slape 22 — Zlatka; Zlatka Strmšek Skorba 50 — Simono; Nada Levanič, Zavrč 11 — dečka; Marija Zarič, Kvedrova 1 — Dušana; Marija Toš, Vitomarci 35 — Matejko; Marija Bratušek, Muretinci 11 — deklko; Jožica Zorec, Destrmik 31 — dečka; Renata Zagar, Zg. Hajdina 121 — Barbaro; Ida Slodnjak, Podgorci 8 — Tatjano; Irena Čeh, Linhartova

1 — deklko; Olga Simenko, Brstje 10 — dečka.

Umrli so:

Anton Simonič, Janežovci 1, roj. 1911, umrl 25. februarja 1979; Jera Majcen, Borovci 52, roj. 1896, umrla 25. februarja 1979; Martin Arnuš, Volkmerjeva 10, roj. 1901, umrl 27. februarja 1979; Franc Zorec, heroja Lacka 13, roj. 1932, umrl 23. februarja 1979; Marija Predikava, Volkmerjeva 10, roj. 1895, umrla 2. marca 1979; Antonija Ozvald, Cesta Olge Meglič 20, roj. 1927, umrla 2. marca 1979; Jožefa Fras, Pivkova 6, roj. 1891, umrla 28. februarja 1979.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik MIHAEL GOBEC, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednik telefon (062) 771-079 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 200 dinarjev, za tujino 300 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

DOMAČA RAST

PRIOLOGA TEDNIKA,
PTUJ,
27. SEPTEMBER 1979
LETO II,
ŠTEVILKA 9

Da bi bili vsi otroci srečni

CVETKA KOVAČ

Pomladno sonce je uprlo tople žarke v cvetoče veje in se dotihotapilo do majhne otroške posteljice v kotu sobe. Vse je bilo tiho. Umazane stene, komaj na pol pokrit otrok z umazano odejo v stari razmajeni otroški postelji — vse to je pričalo o revščini. Na otrokovem obrazu pa je bil smehljaj. V spanju se je smehljaj, kajti sanje so bile čarobne in sladke. Sonce je za trenutek obstalo, kakor da bi se balo ga zbuditi iz lepih sanj v kruto resničnost. Potem ga je poščegetalo po licih in fantič si je pomel zaspane

očke. Hitro je potegnil nase prevelike hlače in majico in zdiral na dvorišče. Njegove otroške oči so spet uzrle sive hiše in sonce ni moglo pregnati njihove revščine. Nikjer ni bilo nikogar in počutil se je osamljen kot klopa sredi praznega dvorišča.

Noge so ga kar same od sebe odnesle proti vrtcu, od koder se je slišalo brezskrbno kričanje otrok. Stopil je k ograji, prižel telo k žici, ki je segala do neba in mu ni privoščila niti kapljice sreče, ki zida gradove in potice iz peska, vriska na vrtljaku in gugalnicah ter pleza po lestvah. Ko je gledal skozi mrežo tisti pravilni svet, so postale njegove modre oči še večje. Na dnu srca se je rodilo prvo spoznanje o življenju.

SILVA FIJAVŽ

Mama, oprosti...

Mirno sem sedela v svoji majhni, a vendar lepi sobi. Gledala sem skozi okno. Zunaj je rahlo padal dež. Drobne kaplje so zamolklo udarjale na šipo in si utirale pot navzdol. Kmalu potem pa je posijalo veselo sonce, ki je s svojo toplino oživel z vodo prepojeno zemljo. Vsa okolica se mi je v trenutku zdela lepša in nenavadno prijazna. Pogled na lepo, prijazno naravo me je pomirjal, čeprav sem bila razburjena in prevzemala me je velika žalost in bolečina, ki mi je polnila srce. Storišla sem velik greh, ki se ne da nikoli izbrisati. Ostal bo velik, črn madež, čeprav se še tako trudiš, da bi njegove neprijetne sledove za vedno uničil. Kadar se spomniš nanj, vztrepetiš, hudo ti je pri srcu, da bi skoraj na glas zakričal.

Dobro se spominjam tistega nesrečnega dne. Prišla sem domov malce utrujena, kajti za seboj sem imela naporen dan. Mati je stala ob štedilniku in skrbno kuhala kosilo. Zdelo se mi je, kot da bi se imela otroški, razposajen obraz, vendar so se že videli trdo začrtane poteze, ki so pričala bridkega trpljenja, žalosti in skrbi. Njena roka je s hitro kretinjo zdrsnila preko čela, kakor da bi hotela pozabiti in pregnati vse grde, temačne misli.

Pogledala sem v bel lonec. Grobo in nepremišljeno sem dejala: »Kaj kuhaš? Tega pa že ne bom jedla.« Za seboj sem trdo zaprla vrata in z velikimi koraki odšla v svojo sobo. Premišljevala sem, ali me bo poklicala h kosilu ali ne. Toda vse zaman. Samota in premišljevanje se vlečeta v neskončnost. Odločila sem se ter s tihimi koraki odšla v kuhinjo. Začuden in prestrašen sem zagledala mater kako sključena onemogla in prizadeta sedi na stolu in si zakriva obraz z rokami. Šele sedaj sem začutila, kakšno krivico sem naredila materi, ki je zame neskončno dobra in me ima tako rada. Kakšno mirno, ljubeče bitje je, ki ga moraš, moraš imeti rad. V njej so združeni lepota, sreča in veselje tega sveta. Za trenutek sem obstala, nato pa skočila k nji in rada bi se ji bila opravičila, toda nisem našla prave besede. Nazadnje sem vsa v solzah komaj izdala: »Mama, oprostite!«

V knjigi sem našla samo sebe

„Tam je stala v belem sariju. Nočna mesečina je obličala njeno telo. Ali ni to moja hči? Da, prepričana sem, da se ne motim. Natanko ona je. Le kaj počne ob tem času, tako pozno na otoku, kjer oče gradi nov hotel v ameriškem stilu?“

Ura je krepko čez polnoč, ko še kar naprej buljim v knjigo in obračam liste te čudovite knjige. Preprosto, živim v njo. Občudujem pokrajino podeželske idile nekje daleč na Kitajskem. Sem ena izmed članic ogromne kraljeve družine. Nobeden od junakov ni tak kot sem jaz, ne mislim tako kakor oni, moje življenje in moje navade so čisto nekaj drugega. Moje ideje so drugačne, pa vendar se mi zdi, kot da živim z njimi, da me nese tok istega življenja.

Kitajka, vsa mladostna, sijočega obraza, naličenih, rdečih ustnic, gladko počesanih temnih las, ki se bleščijo v soncu, je ženska z oddaljenega vzhoda, meni skoraj neznanega sveta. Toda prav tako joka, ko je žalostna, se smehlja, ko je srečna, zna biti nežna, je krhka. Njeno mladostno, vitko, mlado telo je voljno in se ukloni pred moškimi. Kadar prosi, poklekne, ovije z rokami kolena človeku, za katerega je prepričana, da je pred njim dolžna klečati. Tako rada imam svojo Kitajko. Zakaj?

Morda zato, ker mi njena nežnost, krhkost, vdanost ugaja? Morda si tudi jaz želim biti taka? Kakšna sem jaz? Sem res zmeraj odločna, nepopustljiva, vztrajna? Kadar nekaj hočem, se trudim, da tisto tudi dobim, dosežem. Tako rada se

DIANA
KRUŠNIK

v knjigi povrnem v preteklost. Danes je vse čisto drugače. Danes mamica nič več ne sede k šivanju, zvečer ne stopam s svečo v roki po temnih stopnicah v gornje nadstropje do svoje sobe. Nič več ni kamina, knjižnega prostora z ovalnimi naslanjači in perzijskimi preprogami na tleh. Oh, ta mogočni, veličastni navdih minule zgodovine. Tista urejenost in strogost in natančnost. Hladnost, pa vendar milina. Kje so ogromni vodometi pred vilo? Ubiramo popolnoma drugačno pot. Čas neusmiljeno teče, pa čeprav ni več treba priti z milom in leseno šibo, zakuriti z drvmi, se voziti s kočijo. Živimo v moderni dobi, ki nam marsičesa več ne dopusti. Prav zato tako rada brskam po knjižnih policah in vsaj dve urici živim prejšnje življenje, življenje 17. in 18. stoletja. Ne zavedam se časa ne šole ne hrupa avtomobilov pred hišo. Mene ni več, moj jaz je mlada Kitajka ali Rebeka, če zgodba v meni vzbudi željo, da bi jo naenkrat, to svojo odločno Rebeko, rada posnemala.

Listov je vedno manj, pogled na desno — spremna beseda. Zgodbe ni več. Tu sem jaz, bela vrata, zavesa na oknu, mrak v sobi. Se listam nazaj in skušam posamezne dogodke ponovno doživeti. Toda teh ni več. Razblinili so se. Obstaja le še ta knjiga in njene natisnjene strani. Elly je le še Elly iz knjige.

Kaj pripravlja Stojan Kerbler

Mojstra črno bele fotografije Stojana Kerblerja najbrž ni treba podrobneje predstavljati. Zato raje pogledajmo, kaj mojster v teh dneh počne in pripravlja. Prejšnjo nedeljo so v Novi Gorici odprli razstavo fotografij treh dežel Koroške, Julijske Krajine in Slovenije. Razstavlja tudi Stojan Kerbler, ki je za razstavljenega dela prejel glavno nagrado in sicer kot najboljši avtor v Sloveniji. Nagrado je dobil tudi za najboljšo fotografijo na temo OTROK.

V novembru bo Stojan Kerbler razstavljal še v AVLI mariborske gimnazije ter v muzeju Brdovec v Savskem Marofu. Še pred tem pa mojstra čaka odgovorna naloga pri izbiri fotografij za razstavo, ki bo 15. oktobra v Dubrovniku. Stojan Kerbler je namreč glavni in edini selektor te zanimive turistično propagandne fotografske razstave.

»Deklinica«

(posnetek Ivo Ciani)

TUDI LETOS SREČANJE PESNIKOV IN PISATELJEV ZAČETNIKOV

15. oktobra bo stari očak ob Dravi spet gostil pesnike in pisatelje začetnike ptujskega področnega srečanja. Na letošnji natečaj, ki ga je razpisala republiška zveza kulturnih organiza-

cij, se je na ptujsko področje prijavilo kar 23 avtorjev. Najboljša dela bo izbrala žirija, ki jo je imenovala občinska ZKO, v njej so Marinka Čretnik, France Forstnerič in Zdenko

Kodrič in bodo v naslednji številki DOMAČE RASTI tudi objavljena. 10. številka DOMAČE RASTI bo torej izšla že 11. oktobra, zato ne pozabite prebrati nove stvaritve pesnikov in pisateljev iz mariborske in koroške regije.

MITJA MLAKAR

Maja

je miza
minljiva majina obleka?
ko ji rečem, da je v središču vnanjega
rdeča barva postala svetla, prijateljici
pomaga zbežati

v spodnjih dnevih, ko majo ni bilo,
se je češnja onečastila z belim
in se je trnje v zelenem popoldnevu
igralo z vetrom in dežjem

potem so prišli otipljivi jutranji dnevi
in maja je jutri zares prišla
gube so se skrile pred negotovostjo
in izginile v objemu jutra
omislila si je zbirko draguljev:
nov svet

komu si bila srčasta ljubica?
črni glavi glavičasti pajčevini?
mamici?
slovenskim goricam?
sanjam?
revoluciji?

in jutro je bilo maja,
moj dom pečeno lice
droban črviv kolešček je odbrzel s piščaljo
in se nikoli več ni vrnil v njegovo naročje

tako se mrači dan za dnevom
ko jutro biča bič in zvezde bremeni

MITJA MLAKAR

Napad z omejenim ciljem

ko se moški skrči potem napade
vendar omejeno pritrjeno zaneseno
ves ponos potem pade sebi v objem
in pohiti v cilj

zrela leta v ovinek bežijo
in se pogubno zvrnejo čez previs
a ne za dolgo
jutri znova jutri znova

če že misliš napasti potem napadi zjutraj ko je mrak
napadi ob petih zaleti se ob šestih in ob sedmih
modrj ob osmih ponovi napad ob devetih jo imaš
ob desetih je tvoja ob enajstih je gola in ko je
sonce točno opoldne zapleše z njo v nov dan noč
ali je to res omejeni napad
ali je to res omejeni cilj
če ljubiš

MELITA LEMAJIČ

RDEČI MADEŽ

Sama sta ostala v beli sobi. Zdravnik je pravkar odšel in rekel, naj še malo poleži. Oči je uprla vanj, ki je bil zavrt in kepici krvave sluzi. Bil je tako zelo majhen.

„Jaz te pa nisem marala. Nisem hotela, da bi pil mojo ljubezen. Veš, premalo je imam zate. Premalo ljubezni in premalo časa. Le

kdo bi skrbel zate, ko pa je na svetu veliko važnejših stvari od človeka! Verjemi! To sem občutila na lastni koži. Ko se mi je zazdelo, da nisem čisto sama, ni bilo nikogar, ki bi mu to lahko zaupala. Nihče me ni imel časa poslušati. Nihče ni videl v tebi mojega veselja. Nemoderna in sploh nora bi bila, če bi te rodila. To sem tolikokrat slišala in brala.

To je danes tako vsakdanje in odrešujoče! Še več ne, v kakšno breme bi mi bil. Oviral bi me pri študiju, težko bi ti dobila očka, tudi denarja nimam...Sto in sto stvari je bilo važnejših od tebe.“

Vstala je in odšla proti njemu. Hotela ga je videti čisto od blizu. Hotela se ga je dotakniti, ga pobožati. Tako nežno kot bi ga takrat, ko bi spal v njenem varnem naročju. Prijela ga je v roko, ga stisnila v pest in zajokala.

„Jaz te vendar nisem hotela ubiti! Ne, ni mogoče, da bi te ne marala, ko si bil tako čisto moj! Saj imam vse otroke rada. Le to sem si želela, da bi mi nekdo rekel, naj se te ne bojim, naj ti pomagam zaživet, naj se veselim tvojega prvega joka, tvojih lačnih ust in ročic, hrepenenih po toplem objemu in nasmehu. Vsako noč sem snajala o tebi; videla sem te kakor za drugimi otroki, videla sem tvoje velike oči, iz katerih je sijala vsa lepota otroške duše. Na travniku sva nabirala rože... Pred drugimi pa sem te zatajila. Vprašali so me, če te bom rodila. „Ne!“ sem jim odgovorila. Gledala sem v tla, da ne bi opazili moje bolečine. Stiskala sem pesti, da ne bi zakokala in jih prisilila, naj me ne obsojajo, naj se te veselijo z mano. Ostala sem brez besed. Le krut ponos je ostal v meni.“

Zdaj to drobno srcece ne bije več. Nikoli več ga ne bo nazaj. „Morda bom imela druge otroke, le tebe nikoli več. Ti si bil le ti. Nihče več ne bo imel tvojega srca. Ti si bil edini. Moje življenje bo morda še dolgo. Kaj vse mi bodo dnevi prinesli? Veselje in žalost, smeh in solze... V mojem srcu pa boš vedno ostal najljubše bitje. Nikoli ne bom pozabila tebe, ubite kepice, ki so te močile moje solze, ko sva bila sama, čisto sama v skoraj beli sobi.“

Le nekaj rdečih madežev na belem platnu, na njenih rokah in v njenem srcu.

Muzikant

(posnetek Ivo Ciani)

DRAGO SELINŠEK

Obseg

V mestu je sejem,
na mestu je mož.
Ta riše zelo.
Krog njega se oži,
obseže tako
sleparja pano.
Se krči lepo,
se sklence obroč,
v njem pa torej
v torej daje slovo

DRAGO SELINŠEK

Za rod

Mnogo življenj
je padlo v objem.
V boju za rod,
tisoč in več,
v pomnik vklesanih,
dviga nam lik
svobode in mir.

DRAGO SELINŠEK

Kimavec

Ta menja,
odrine,
nadene ime,
potisne
v plaste.
Ze vino
klopoče,
se lista,
v krpice še ne.

MARIJA SEREC

Sonce visoko na nebu stoji,
v cerkvi daljni poldan zvoni.
Kmetič na polju v senco hiti,
da se živina spočije in sam ohladi.
Teče po čelu vroči mu pot;
težko je delo na njivi povsod;
naj bo oranje ali sejanje,
v potu obraza pridelan je plod.

Počitek

Počitek je kratek se dalje mudi,
ker dan se za dnevom prav naglo vrsti,
danes je tukaj, jutri je tam;
kliče ga delo vsakdan drugam.
Bo prišel počitek, ko zima spet bo
snežec nam beli odel bo zemlji.
Takrat pa kmetič bo sedel za peč
in orodje popravljal vesel bo sedeč.

MARIJA SEREC

Naš mucek

Mucek naš mali na peči sedi
veselo si prede, se nič ne boji.
V klopčič se zvije in sladko zaspi,
ker miške nič mari mu ni.

Za hrano skrbeti treba mu ni,
ker mleko se toplo v skledi dobi;
ga mačca nalije do vrha vsekar,
zato pa mu miške ni mar.

Zato pa naš mucek je velik lenuh,
polega pri peči, da vroč je kožuh;
mam'ca so dobri, skrbijo za vse,
tudi za muco, da dobro ji gre.

DANICA RAUŠL

Nikoli

Nikoli več cvetočih ravan,
nikoli več svetlih noči,
nikoli več tvoj objem,
brez tebe lepše živim.

Nikoli več tvojih besed,
nikoli več praznih obljub,
nikoli več večnih laži,
zdaj pozabljam na vse.

Ne moreš verjeti resnici, če je nikoli ne slišiš

Nekaj je v meni, nekaj kar vsakdo ne pozna, ne prizna, kar že dolgo nosim v sebi in kar bi rada odložila v domove src ljudi, ki ne spreminjajo življenja na silo, ki ga sprejemajo takšnega kot je, ki ga blažijo z razumevanjem in ga z zaupanjem krepijo, ki so ga pripravljene lepšati ne zaradi samega sebe, zaradi tistih, ki se dobro ne počutijo med nami, ki se čutijo odrinjeni in ti so potrebni, da jih nekdo moralno dvigne.

Vsak išče za svoje spoznanje prave besede. Edina vez so med nami. Sodelavci smo, sosede, prijatelji in sorodniki. Prepričani smo, da se poznamo, pa se motimo. Če bi se poznali bi bili naši odnosi drug z drugim drugačni. Na sestankih se ne bi pogovarjali samo o zaslužku, ob srečanjih o vremenu in še takrat površno kot da smo sužnji času. Pa mislimo, da smo svobodni. Pozabljam, da so življenja odvisna od nas, ne od časa, ki ga nimamo za pomembne naloge in če bi jih izvrševali vztrajno, bi se marsikdaj ognili težavam, ki jih je povsod veliko.

Rada se sprehajam v parku ob Dravi. Pri igrišču se vsem na klop in še bi razmišljala, če se ne bi okrog mene zbrali otroci, ki so pravkar končali s poukom. Najpomnejši so mi kazali zvezke. Tudi deček, ki mu učenje ni šlo gladko, mi ga je želel pokazati, pa ga je surovo zavrnila deklica: »Kaj boš ti kazal svoj popackan zvezek, kjer imaš same cveke!« Karajoče jo pogledam.

»Ni mi všeč, da o svojem sošolcu grdo govoriš. Raje bi ga bodrila, s tem bi mu pomagala, da bi izboljšal uspeh. Gotovo pa je eno, da zaradi cvekov, ki jih ima ali nima, ni nič manj pameten od tebe, ki si odličnjakinja!«

Tale deček je tudi v igri vedno zaostajal nekje v ozadju in nepričakovano se je stisnil k meni. Vzela sem ga v naročje in ga nežno poljubila na čelo. Prigovarjala sem mu: »Vse bo še dobro, samo verjeti

ERIKA ZUPANČIČ

mi moraš!« Začutila sem, da je prepričan sam sebi. Nič več se ni čutil osamljenega med nami in tudi uspeh v šoli je popravljen.

Tukaj smo se pogosto srečevali. Hitro se je bližal konec šolskega leta. Ko so se poslednji otroci razšli proti svojim domovom, sem ostala spet sama. Obnavljala sem te drobne útrinke, ki so jih puščali otroci v meni; bila sem vsakokrat bogatejša, bogatejša zaradi njih.

Nekdo se mi je približeval. Srečam se z očmi plašnega dekleta. Ne poznam je. Njen obraz razodeva, da je vznemirjena. Ko se mi približa in ko me ogovori: »Smem prisedi!« Ugotovim, da jo poznam že dolgo. Sonce se je uprl v naju, žarki v njenih rahlo skodranih, dolgih, svetlih laseh, so dajali bleščeč lesk zlata.

Vsedla se je počasi, njeno telo je drhtelo. Svetlomoder pulover je poudarjal milino oči, ki so se lesketale v solzah. S pesmijo je hotela pregnati tesnobo, da se bi njena notranost nehala krčiti od bolečin. Pela je o vijolicah; stegnila je roki in kazala na trato, sledila sem ji.

»Glej, glej polno vijolic, vse modro jih je.« Vijolic ni bilo. Že zdavnaj so odcvetele. Njeni prividi so me vznemirili. Stisnila sem ji roki v svojo dlan in počasi se je umirila.

»Bojim se, bojim!« je šepetala.

Česa se bojiš Zvezdana? jo vprašam.

»Življenja! Svojega življenja se bojim! Vsi pravijo, da delam težave, da z menoj ne bo nikoli nič. Vsak dan poslušam kakšna nadloga sem. Nihče pa me nikoli ni spodbujal. Skoraj sem prepričana, da se nikoli ne bi smela roditi. Če sem se že, bi morala po rojstvu takoj umreti. Zakaj nisem umrla! Zakaj?« Plane v jok. Stiska zobe, da ne bi jokala na ves glas. Glavo mi

nasloni na ramo, začutila sem dolge lase, bili so mehki kot svila. Rahlo sem se dotaknila njene glave kot da bi se bala, da je ne bi še bolj vznemirila. Počasi jo je dvignila.

»Postalo mi je lažje! Res mi je lažje!« je zatrjevala. Hotela se je prepričati, da se je res umirila.

Spodbudno se ji nasmejem: Verjamem! Ali bi bila sedaj pripravljena povedati, zakaj se bojiš življenja?

Se bo nadaljevalo

MARIJA SEREC

Sama

Dolgi so dnevi, če človek je sam;
v srcu je težko kot bil bi bolan.
ves čas se ustavi, ne more naprej;
v mislih pa tuhtam, kar pride sedaj.

Ure minevajo, njega pa ni;
zunaj je noč že, mrak se gosti.
Zopet ga pije, v gostilni sedi;
njemu je dobro, ga dom ne skrbi.

Jaz pa samevam sama doma,
ne morem zaspati, ker ni ga doma.
Misli so težke, srce me boli;
a njemu to malo žalosti stri.

Doma jaz posedam sama okrog,
otroci so zrasli, šli so odtod.
Je težko življenje, polno skrbi,
v skrbi in žalosti oko se solzi.

Nesrečna pijača, kaj ti nam storiš;
življenje nam revno še bolj ohladiš,
da človek brez volje tava po svet,
ne more živeti, ne more umreti.

MARIJA SEREC

Ormož

Sedemsto je let minilo,
kar se rodilo si;
mesto drago rodno moje,
svoj rojstni dan slavi.

S cvetjem vso si zdaj odeto
in zastavic sto vihraj;
v ljubezni naši si objeto
ki seva nam iz dna srca.

Viharjev mnogo je divjalo
skozi stoletja mimo te
a tebi mesto ni razdajalo
ostalo, si, stojiš nam še.

Ob tebi teče reka Drava,
tvojo vso pozna gorje;
saj ob njej si se razvilo
in postalo staro že.

Vsi, ki v tebi smo rojeni,
ki živimo zdaj s teboj,
še stoletja ti želimo
v svobodi svoj obstoj.

DANICA RAUŠL

Za srečo

Za srečo je dovolj,
pogled mi tvoj,
za srečo je dovolj,
če roža cvet odpre,
če metulj k njemu prispe.
Za srečo je dovolj
če sončni žarek
uprt je v tvojo nežno dlan.
Za srečo je dovolj,
če ustnice so tvoje
za kratek čas le moje.

Rdeče barve je

(posnetek Ivo Ciani)

ANČKA ŠUMENJAK

Odprimo srca

Odprimo okna na stežaj,
zavese odgrnimo,
v ta prelepi sončni dan
z veseljem se zazrimo.

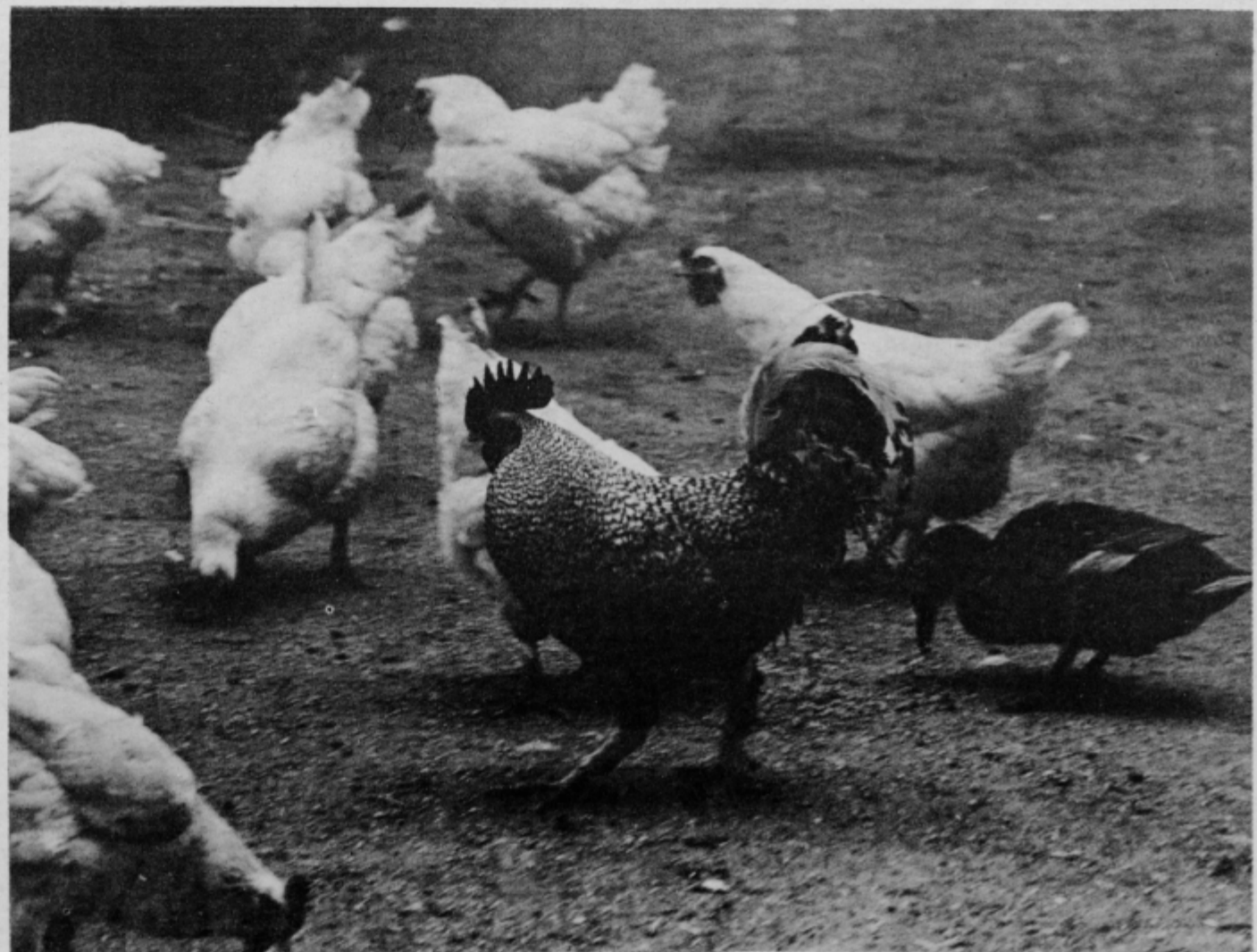
Odprimo srca na stežaj,
skrbi vse odpodimo,
prihaja k nam spet mesec maj,
prestali spet smo zimo.

ANČKA ŠUMENJAK

Le zakaj?

Le zakaj, se vprašujem,
le zakaj jo rad imam?
Le zakaj, to premišlujem,
je pozabiti ne znam.

Le zakaj mi v srcu, v mislih,
ona dan in noč živi,
le zakaj brez nje na svetu
veselja zame, sreče ni?

Bele in rdeče barve je

17. nadaljevanje

„Vidim, da ga imate radi. Privadil se je. Hvaležen vam je, da ste mu pomagali v stiski, pa tudi mi smo vam hvaležni. Čuva vam hišo in malo Otilijo. Mi ga bomo pozabili. Četudi pes nikdar ne pozabi svojega gospodarja, podarim vam ga, če želite.“

Pobožal ga je in pes ga je ljubko pogledal. V njegovih očeh je odsevalo veselje ponovnega srečanja. Kastor je položil svojo lepo glavo v njegovo naročje in hlupal je, kakor jokajo psi od veselja in predanosti.

„Pes je zelo ganjen. Hudo nam bo, ko ga ne bo več. Še huje pa bi nam bilo, ko bi morali gledati njegovo trpljenje. Stara ljubezen je znova zagorela in stare rane bi se znova odprle. Hvala za ponudbo, toda tokrat naj bo tako, da bo pes enakovreden človeku in naj odloči on. Vzemite ga s seboj, ko boste odhajali. Če bo šel z vami, naj gre. Lažje ga bomo pozabili mi, kakor pa on vas.“ Je odgovoril Janez. Mama ni pripomnila ničesar. Otilija, ki bi se gotovo uprla, pa še ni znala govoriti.

V veselem razpoloženju se je dan hitro nagnil proti večeru. Voznik bo sicer pogol konjičke, toda železnica je daleč. Poslovili so se.

„Ne bomo pozabili na vas! Hvala za pogostitev, predvsem pa za prisrčnost, ki ste jo izkazali našemu Kastorju. Kastor, gremo?“ je rekel gospod iz mesta in zavili so okrog ogla navzdol v klanec. Kastor je vesel poskočil in privzdignil košati zlatorumeni rep, kakor zastavo. Stekel je pred njimi po klancu navzgor.

Do polovice vzpetine na klancu je stopal Kastor na čelu. Stalno se je ustavljal, se oziral, opazoval in zopet stekel dalje. Ni se mu zdelo prav, da nihče od Potokarjevih ne spremlja. Na sredi klanca je ob jarku počakal, zopet ovohal gospodarja in vse po vrsti, obstal, kakor da bi premišljeval in se čez nekaj časa zopet podal za njimi. Čedalje pogosteje se je ustavljal in vedno bolj je zaostajal. Gospodar se je oziral za njim, poklicati in vzpodbujati pa ga ni hotel. Češ, naj se sam odloči.

Ko so prispeli do vrha klanca, se je Kastor ustavil in zamišljen gledal za njimi, ki so postajali čedalje manjši, dokler se niso pogreznili pod bregom v nasprotno dolino. Kastor se je obrnil in s povešenim repom se je počasi vračal proti novemu domu. Legel je v svoj kot na skednju. Poklicali so ga k večerji. Ubogal je, ovohal jedačo, jesti pa ni mogel. Pri Terezijinih nogah se je vlegel in položil glavo med stegnjeni prvi tački. Včasih je globoko zavzdihnil in postokal kakor da bi jokal brez solz.

Od tistega dne dalje so Kastorja še bolj vzljubili. Mnogo so razmišljali o tem, kako da se je odločil ostati, da se ni vrnil s svojim pravim gospodarjem. Privadil se je, morda se je tudi bal, da bi se mu še enkrat zgodilo isto. Najbolj pa ga je najbrže navezala mala čebļjara Otilija, ki je zadnje tedne skupno z njim po štirih lazila po tleh in se je prav tiste dni začela postavljati na noge. Tudi klicala ga je že: „Fi, Fi!“ Razumel je njeno otroško čebļjanje in se je odzival.

Vsi psi imajo otroke zelo radi. So celo nekatere, ki se nanje nerazdružno navežejo. Kastor je bil tak. Pri njegovem prvem gospodarju pa ni bilo otrok in to ga je še bolj priklenilo na Potokarjeve.

„Za spomin na njegov prvi dom mu pustimo ime Kastor, da se bo spominjal, kako mu je bilo nekoč.“ je odločila mama.

Poletje je bilo vroče. Sredi dneva je pripetalo, da je sparno bilo celo videti in slišati, kako je pela svojo nežno, značilno prtajeno avgustovsko pesem in plapolala kot topel dah proti nebu. Že cela dva meseca ni padla kapljica dežja. Vladala je neznosna suša. Najprej so usahnile vse mlake po vrhu vzdolž klanca in blatna dna so zjela v širokih razpokah. Počasi so usihali studenci, nazadnje je potihnilo žuborenje v potoku Santavcu, ki je tekkel po dolini pod vzhodnim grebenom goric. Potokarjev studenec pa se ni vdal. Bil je dovolj globok, gladina njegove osvežujoče vode se ni nikdar spreminjala. Četudi je deževje nalivalo več tednov, se njegova gladina ni dvignila niti za centimeter in niti malo se voda ni skalila. V najhujši in dolgotrajni suši pa se ni nikdar niti za centimeter znižala. Bil je pravi studenec na žili globoke talnice, ki je neodvisna od nadzemnih padavin.

Na poljih je vse zvenelo, vrtovi so se sušili, travniki so porjaveli, suhi topli vetrovi so majali porumenelo listje zakrnjene koruze. Vinogradi pa so bili temnozeleni in zdravi. Trta ima dovolj globoke korenine, da se nasrka vlage iz globljih plasti mastne ilovice in občasne jutranje rose jo osvežujejo. Tudi različnih bolezni, ki se tako rade pojavljajo na listju in grozdju ob vlažnih dneh, ko se menjavata sonce in megla, letos ni bilo. Ljudje so si obetali bogato letino z odlično kapljico. Klančarjev Tonek je ponavljal svojo modrost, da je sedem sušnih let boljših, kakor pa eno samo preveč mokro.

„Sedaj bogatega pridelka nič ne more več pokvariti. Edino toče se bojimo. V takem poletju rada iznenada prihrumi izpod Boča s silovitim viharjem. Svetlosivi oblaki se naglo spustijo niže in v njih zašumi, kakor da bi presipaval z mleto kamenje. Potem pa se vsuje, kot da bi odprl zapornice na hudourniku, listje

leti z drevja, po strehah ropota, kot da bi tolkel s cepi. Vse je naenkrat belo, kot pozimi. Pod kapnicami se naberejo visoki grebeni oglatih koščkov ledu. Ko preneha, stopajo ljudje potri na plano in preplašeni opazujejo ujmino razdejanje. V zrak štrlijo okleščeni grmički trte, koruzni štrclji, na drevesih povešene gole vejice. Kar pa je manjšega, je vse zbito v zemljo.“

Rane vrste grozdja so tisto leto dozorevale mnogo prej, kot v običajnih letinah. Lepo nedeljo zjutraj se je ustavila kočija na Potokarjevem dvorišču. Kastorji gospodarji so prišli na obisk. Tokrat so pripeljali s seboj tudi gospo. Prišli so iz oddaljenega večjega mesta, kjer so imeli trgovino z vinom. Kastor je bil obiska zelo vesel, pa se je vendar obnašal tako, kakor da bi bil malo v zadregi. Z gospo sta se prisrčno pozdravila. Pes je sedel pred njene noge in dvignil glavo visoko ter ji mirno vdano gledal v oči, ko ga je ona božala po glavi in košatem zatilju. Tu in tam je ihtel zastokal, kakor da bi hotel pokazati žalost ob nekdanjih

Po nekaj tednih so se v vročem poletju zidovi novozgrajene hiše dobro presušili in zopet so prišli zidarji s svojimi pomočniki, obmetali so notranje zidove in jih izgladili. Pozidali dimnike in končali še ostala zidarska dela.

Zopet so hišo sušili. Potem so prišli mizarji in so vgradili vrata, okna in pode.

Za mizarji so prišli pleskarji, ki so svoja dela hitro opravili, ker v tistih časih na deželi še ni bilo poslikanih sten. Navadno so jih belili samo z apnom, beljenje pa so obnovljali vsako pomlad. To je bilo tudi za zdravje mnogo boljše, razkužili so stene in uničili plesen.

Oče Janez je medtem opustil službo v mlinu. Saj je samo doma dela bilo preveč. Prej je moral pregarati vse dneve, tudi nedelje in praznike in še marsikatero noč. Sedaj pa si je vsaj ob nedeljah lahko malo oddahnil.

Hišo so pustili od zunaj neometano. Bilo je treba zopet nabrati nekaj več denarja in bilo je tudi dobro stene čimbolj presušiti.

Franjo Brumen

Zamujena življenja

(Biografski roman petih rodov)

spominih. „Popolnoma isti je, nič se ni spremenil. Kastor II. pa mu je popolnoma podoben. Morda je oko našega nekoliko svetlejšje je ugotovila gospa.“

Potokarjev Kastor se je celi dan potikal za gospo, kot da bi se hotel zahvaliti za neštete dobrote, ki jih je bil tolikokrat deležen iz njenih rok.

„Morda bo sedaj le hotel z vami. Slabi spomini na dogodke, kako se je zgubil, niso povezani z gospo, nanjo ga spominjajo le sama ugodja. To ga bo morda pretentalo. Če bo hotel oditi, pa naj gre. Zdi se mi, da je danes bolj potr. Veselje, ki ga izraža, je nakako potlačeno in nič ni tako živahen, kakor je sicer.“ je pripomnil Potokar.

„Nič ga ne bomo ovirali, pa tudi nič vzpodbujali. Ravnali bomo, kakor prvič. Naj se tudi tokrat sam odloči.“ je odvrnil gospodar iz mesta.

Zopet so jih lepo postregli, jih nasitili in napili. Potem so se malo sprehodili po vrhu.

Ustavili so se tam kjer je najlepši razgled proti severozahodu. Tam se zahodna dolinica pod graščinsko pristavo podkavta zaokroži in grebenasta pobočja amfiteatralno oblikuje v lepo kotlino. „Poglej, žena, na vrhu nasprotnega grebena veliko zgradbo s številnimi okni in okrog nje visoke šiljaste topoli. Celo pobočje je zasajeno z najzlatnejšimi trtami. To so bili nekoč vinogradi in pristava pokojnega strica. Koliko lepih spominov! Zato tako rad zahajam sem.“

Se malo so se razgledali in gospa je želela domov. Voznika so odposlali naprej čez previs na klancu, da bi preizkušnja Kastorja bolje uspela. Preden so se poslovili, je gospa odprla popotno torbo in razložila po mizi polno daril. Večinoma so bile oblečke in igračke za Otilijo.

„Tudi tokrat vas ne bom spremljal, da ne bomo motili psa, da se bo lažje odločil.“ Je ob slovesu povedal Potokar.

Kakor prvič, tako je tudi tokrat, morda za nekaj več veselja, Kastor pospremlil svoje skoro do vrha klanca. Stalno se je oziral in končno obstal, gledal za njimi in se žalosten vrnil na svoje ležišče v skednju.

Sedaj je bilo jasno, da se je odločil ostati pri Potokarjevih. Samo ena preizkušnja je ostala še nepojasnjena. Kako bi bilo, ako bi ga pripeljali na stari dom. Tega pa niso hoteli napraviti, ker stari gospodarji ne bi hoteli imeti dveh psov. Potokarji pa so veseli, da ga imajo.

Otilija je medtem shodila. Capljala je sem in tja po dvorišču, se spotikala in padala. Kastor pa vedno ob njej in za njo. Kadar je obležala na tleh in zajokala, je vselej pritekel, jo polizal po nogicah, da bi ji olajšal bolečine in jo je z gobčkom potiskal, kakor da bi jo hotel poravnati pokonci. Ljubko ga je bilo gledati in mama je bila vesela zanesljivega varuha.

Odslej so obiske pogosto ponavljali in utrdilo se je pravo prijateljstvo. Meščani radi zamenjajo obzidane ulice ur bivanja v naravi, kjer je takoj za oglom hiše še vse prvotno, ali pa le malo pokvarjeno po človekovi dejavnosti...

Pri gospodarstvu je zelo primanjkovalo stalnega mesečnega zaslužka in odločili so se izkoristiti trgovsko pismo, ki si ga je Janez pridobil med učno dobo. Največjo sobo, ki je imela vhod z dvorišča in po strmih stopnicah tudi s ceste, so namenili za trgovino. Mizarji so napravili do stropa visoke omare z mnogimi predali različnih velikosti, nakatere odprte, nekatere zaprte. Nanje so nalepili različne napise.

Na širokem pultu so bile razstavljene nekatere stvari, ki so jih ljudje kupovali vsak dan, da so bile bolj pri roki, pa tudi da jih nakupovalec ne bi prezrl. Na notranji strani pulta so bili zgoraj veliki predali za kruh in žemlje, ki jih je pek vsak dan pritovoril čez hribe iz sosednje fare. Pod njimi je bilo več manjših predalčkov za drobnarije in začimbe, na dnu pa en sam velik odprt predal za različno moko. Najprijetnejše je dišala sveža ajdova moka. V kotu na tleh je bila velika težka tehtnica, zraven sodček s slaniki, potem vreče soli in sladkorja. Kakor spomeniki so stali v vrsti stožci sladkorja, ki jih je bilo treba razsekavati s posebno sekuro. V manjšem sosednjem prostoru za vrati je bil spravljjen smrdljivec, različni kolomazi in podobno. Pri oknu na tleh so bile v kupu narobe prislone metle. V skritih predalih pa so bili nasipani bonboni, rozine in rožiči. Kratkoma, trgovina z mešanim blagom, kakor se je takrat glasil uradni naslov.

Na najvišjem vrhu grebena sta stali farna cerkva svetega Bolfenka in stara kamnita šola. Tu je bila tudi še druga trgovina, v njej so kupovali kmečki ljudje iz južnih vasi. Skromnejša Potokarjeva trgovina pa je služila bolj tistim, ki so stanovali po razkropljenih viničarjih po grebenu in po dolinica pod goricami, večinoma viničarji in revnejši kočarji.

Odstotki zaslužka so bili v tistih časih zelo nizko odmerjeni. Dohodki so bili skromni, skoraj nepomembni in so bili malo v pomoč samo zaradi tega, ker ni bilo posebej plačanega prodajalca. Oba, oče in mati sta bila obenem gospodarja, težaka in prodajalca. Ko je kdo odprl vrata, je zvonček nad vrati pozvonil in poklical in tako je prodajalec lahko v bližini opravljal tudi različna druga opravila. To službo je opravljal večinoma mama, ki je obenem kuhala in stregla otrokom. Zjutraj, posebno pa proti večeru, ko so ljudje prenehali z delom na njivah in vinogradih, se je včasih nabralo toliko ljudi, da je bila potrebna stalna strežba. Ob nedeljah in praznikih po maši je bila stiska, da sta oba komaj zmogla postreči kupcem...

V trgu pri dedku Dušanu se je življenje popolnoma spremenilo. Ko so se številni otroci razselili, je bilo dedku, ki je tako zelo rad imel otroke, dolgočasno. Zato je bil prav vesel, ko so začeli prihajati vnuki na daljše obiske in počitnice. Dedek Potokar je počasi začel opuščati čevljarjska dela, ko so bili otroci od doma in preskrbljeni. Zelo se je moral potruditi kdor je hotel imeti kakšno posebno obutev, ki je ni znal ukrojiti drugi, kot samo dunajski mojster, kot so ga imenovali domačini. Tako opravila so terjala sicer nekaj več časa in truda, toda izkupiček je bil mnogo izdatnejši. Naposled je delal le še malo za domače tržane, pa nekaj več za tujce iz oddaljenejših krajev.

Vedno pogosteje se je odpravljala po opravkih v naravo, na polje, travnike in v gozdove.

Opustil je tudi nekatere njive in jih spremenil v travnike, da je bilo z njimi manj dela. Končno tudi ni bilo več potrebno, ker so številna usta odšla po svetu za svojim kruhom. Tako sta oba z ženo imela manj skrbi, nič več ni bilo treba toliko streči težakom in oračem. Pri hiši tudi poslej ni bilo razkošja, niti blagostanja, a nikakor ne pomanjkanja. Ana je imela v kašči vsega dobrega dovolj, kar je pri taki hiši potrebno.

Vse obiske, ki so prihajali pogosto, sta z lahkoto in brez zadrege postregla iz domačih zalog...

Leta počasi, skoraj da neopazno lezejo človeku na grbo. Tako se je godilo tudi Potokarjevima. Dušan je pogosto posedal v senci pod lipo na dvorišču. Tam se je zakril pod brajčno ogrado prepuščal spominom iz mladih dni, kako sta z očetom pohajala po lastnem lovišču. Kako je prishuškoval pod Bredinim oknom melodijam, ki so mu še vedno blagodejno zvenele nekje globoko v čustvenem delu lepih spominov. Saj je kasneje slišal mnogo lepe glasbe, posebno na Dunaju v operi, a v njegovih spominih je ostalo, nikomur izrečeno prepričanje, da lepše kot Breda strun ubirati ni znal nihče. Čista nedolžna platonska ljubezen, nasilno prekinjena, zapušča pač najgloblje korenine, ki jih more umiriti šele grobna tišina.

Potem spomini na dunajski vzpon, ko se mu je sreča nepričakovano in nekako prtajeno znova nasmejala. Toda bila je preveč lepa, da bi mogla trajati dolgo. Tretji udarec usode mu je zadal rano, ki ga je zresnila v dozorelega moža. To rano je zmogla zaceliti samo materina ljubezen in občutek varnosti, ki ga ima otrok le pod materinim okriljem in v njenem domu.

Ko človek v tišini narave tava po svoji preteklosti, se zgublja v nekakšni odsotnosti in se marsikdaj sebi začudi, kako je bilo mogoče prebrevi mimo včasih tako ostrih čeri življenjske reke. Tedaj je navadno že daleč na zahodni strani življenjske krožnice. Taka poglobljanja so značilna za zrelo umirjeno človekovo dobo in se razlikujejo od mladostnih misli, ki so usmerjene vselej v lepo zamišljeno bodočnost.

Kadarkoli je bilo treba udušiti grenke spomine, se je Potokar podal z ribiško palico k Trnavi, ki je leno tekla za njegovim ogradom. Njeno korito je zarezano precej globoko v zemljo in posebno na desni strani je obrežje kotanjasto izpodjedeno. V luknjah je bilo tedaj veliko rib in iz številnih lukenj so kukali plašljivi raki, ki jih je bilo mnogo tudi v sotočnih potokih. Ob vodi pri ribarjenju so mu misli sicer tekle dalje, le da niso bile več tako nevesele in vedno znova so jih prekinjali dogodki na trnku. Ribarjenje je najbrže najenostavnejše in vsakodnevno zdravilo za zrahljane živce. Užitek in rekreacija nista odvisna od uspeha.

Medtem je dozorela hčerka najstarejše Irenine sestre. Končala je šolanje in pripravili so zaroko s soščolcem istega letnika. Spomnili so se na strica Dušana in v zaroko potovanje so vključili tudi obisk pri njem. Niti napovedala se nista. Teta je menila, da je bolje priti k hiši nenapovedano, da gostitelj ne pripravljajo preveč vsega, češ Potokarjevi so že vajeni presenečenja. Tako sta nekega dne dunajska popotnica potrkala na duri. Bilo je presenečenje, toda brez zadrege in z veseljem. Ana je bila še vedno zelo gostoljubna in nič je ni motilo, ali je potrkal sorodnik, ali dober znanec. Vsakdo ji je bil dobrodošel.

Nameravala sta se ustaviti samo mimogrede, komaj za en dan, pa so ju Potokarjevi ustavili za cele tri dni. Obledali so si trg in njegovo zanimivo okolico. Obiskali so grob babice Ane in ker je bilo proti koncu tedna, so napravili tudi izlet v gorice. Stric Andrej je bil ponosen, da se mu je zopet ponudila prilika pokazati svojo sproščeno gostoljubnost.

Mladi zaročenec je bil rojen v cesarskem mestu in ni znal našega jezika. Le tu in tam kako slovensko besedo, ki si jo je priučil od svoje lepe zaročenke. Bil je zelo vljuden, prisrčen in prilagodljiv, taki pa gostiteljce ne spravijo v neprijetno zadrego. Kosov rod je bil narodno trden in zaveden in tako so tudi že v tretji generaciji še vedno gojili lepo domačo besedo. Zavedali so se, da vsak list, ki odpade z majhnega drevesa, zredi njegovo senco. Končno pa pri pogovoru ni bilo nobene zadrege, saj sta pridno pomagala nečakinja in Dušan, ki še ni pozabil prikupnega dunajskega narečja.

Mladi inženir je bil po izdatni zakuski, med katero je tudi on posegal najbolj po sočni tunkovini, prilično zjejen. Stric Andrej pa je rad videl, če se je ob njegovih dobrih kapljicah gostu začel zapletati jezik. Tako je Dunajčan postal žrtev vinskih duhov. Razživel se je, postal je razigran in kar venomer je hotel prepevati značilne dunajske napeve, ki so vsi svojevrstni in zelo prikupni, ne glede ali opevajo dunajske lepote in njihovo ljubezen, ali pa dobrovoljne fijkarje in romantične vinočote. Nič ni bil, zadržan, kljub novi družbi je veselo poskakoval in gestikuliral, da je bilo zaročenki skoroda že malce nerodno, da ne bi morda kdo mislil, da je kak lahkoživi vinski bratec.

Pot z vinskih vrhov do trga je dovolj dolga, da se je v udobnem sedežu umiril, predremal in razkahljal. Ko so konjički ustavili in so se poslavljali, se je hitel opravičevati, pa so vsi rekli, da ni bilo ničesar narobe, da je bilo celo prijetno in zabavno in da naj le še pride kdaj. Stric pa je pripomnil, da bo skrnil pod tramovi zanj še kako steklenico iste kapljice, ki ga je tako prijetno očarala. Nasmehnil se je in vsi z njim. Zaročenka pa ga je prišla pod roko in zginila sta za oglom. Od tam datje je verjetno moral namesto priznanja poslušati levite.

(Nadaljevanje prihodnjič)

V PLANINAH

Z mamo in bratom smo se odločili, da se bomo odpravili v planine. Naš cilj je bil Triglav.

V četrtek smo se odpravili na pot. Okrog osme ure zvečer smo prispeli na Bled. Očarala nas je lepota Blejskega jezera, ki se je kopalo v svetlobi luči. V Bohinju smo prespali. Zjutraj smo zgodaj vstali in se napotili k slapu Savice, ki je žarel v mavričnih barvah. Nahrbtnike smo s tovorno žičnico poslali na Komno. S tem smo pridobili na času in si prihranili moči.

Na Komni smo si odpočili, nato pa se počasi napotili naprej. Opazovali smo sončne žarke, ki so ščečevali gorske vrhove. Iz lepega jutra se je rojeval še lepši dan. Bilo nam je prijetno toplo. Ko smo dosegli Sedmero jezer, smo malicali. Čas je hitel, pred nami pa je bil težak vzpon, ki smo ga počasi premagovali. Na bližnje vrhove so že sedele meglice. Oči so mi begale po gorski pokrajini in učenoma sem na snežišču zagledal osem gamsov, ki so se razposajeno lovili in skakali. Ko sem se spet ozrl po vrhovih, sem opazil da nas že lovi mrak. Pohiteli smo in zaiela nas je noč. Poiskal sem baterijo in posvetil. Nikjer nisem videl nobene markacije. „Zašli smo,“ je dejal brat. Vrnili smo se poiskali markacijo in po njej nadaljevali pot. Končno smo prišli do kačipotja in prebrali, da je do naše kočice še eno uro noč. Tudi to smo premagali.

Drugo jutro smo naskočili pot do Planike, kjer smo spet počili.

vali. „Zdaj pa k očaku Triglavu,“ se je nasmejala mama. Zame, ki sem bil prvič na tej poti, je bil vzpon prva velika preizkušnja. Korajžno sem jo premagal. Na Triglavu so me krstili z vrvo po zadnji plati.

Ko smo se vračali v dolino, smo se ustavili na Vodnikovi koči, ki nosi ime po velikem ljubitelju planin in prvem slovenskem pesniku Valentinu Vodniku. Spet smo bili v dolini. Prespali smo in se polni prelepih vtisov vrnili domov, v svet širokih polj.

Andrej Reberc

pero v rokah mladih

V uredništvu smo bili že malce zaskrbljeni. Kaj ne bi bili, ko pa ste nam tako malo pisali. Upamo, da bo sedaj, ko se je začel pouk, vaše oglašanje boljše. V deveti številki Domače rasti se nam spet predstavljajo mladi literati iz OŠ Gorišnica.

Na poti

„Simona, v trgovino bo treba,“ me je prebudila mama. Hitro sem skočila na nogi in stopila k oknu. Ob pogledu na prebujajoče se jutro sem ostrmela. Na vzhodu je vstajalo jutro. Krvava zarja se pozvela na nebo. Pogled mi je zdrsel na drevesa, ki so žarela v sončnih žarkih, in na trato, polno drobnih bleščicah se solz. Zdelo se mi je, da se trave solzi od sreče, ki jo je prineslo sonce. Podoba jutranje narave me je tako prevzela, da nisem slišala mame, ki je stopila v sobo. Skoraj bi zakričala nanjo, ker me je premotila. „Ze grem,“ sem dejala in se odpravila na pot. Sedla sem na kolo in se počasi odpeljala. Na poti mi je pogled uhajal na nebo. Občudovala sem veliko rumeno žogo, iz katere so štrkali sijoči prameni. S polja se je oglašala pesem škrjančka, da sem se v prijetnem ritmu pripeljala do kanala. Pogledala sem v globino in na vodni gladini zagledala obraz mladega jutra.

Iz gaja onstran kanala me je klicala kukavica in vabila na svoj koncert. Nekaj časa sem stala na mostičku in zamaknjeno strmela v svet pod seboj: polja, travniki, gozdovi, okrog njih pa venec haloških in slovenjgorijskih hribov ir gričev. „Čudovit je moj domači svet!“ sem dahnila. Iz zamaknjivosti me je predramil glas: „V trgovino moraš.“ Počasim sem se premaknila, sedla na kolo in se odpeljala.

Ko sem se vračala, sem videla, da se je jutro prevesilo v dan. Premišljevala sem: „Tudi dan se bo poslovil. Za njim se bo pripeljala večerna zarja, za njo pa mrak in tema. Takrat bo narava zaspala in v snu čakala na rojstvo novega dne.“

Simona Bezjak

Podoba

Mlado jutro se je otreslo teme in se počasi kot neboljeno dete prikralo nad pokrajino. V gozdu je bilo slišati pritaženo šumenje, ki je vse bolj naraščalo in prehajalo v melodijo, ki so jo natkale ptice pevke. Nekje v daljavi so zakikirikali petelini. Rosne kapljice so se lesketale v soncu kot suho zlato in zdelo se je, da je nežna roka nasula po travi polno biserov. V pokrajini se je rodil dan.

Vse je oživel. Sonce je z vročimi poljubi posrkalo rosne bisere. Pokukalo je skozi vse špranje in budilo zaspance. Cvetje je dvignilo svoje glavice in jih obrnilo proti soncu, boječ se, da mu ne bi pobegnile. Sončni žarki so predramili tudi čebele in čmrle, ki so hiteli po svojih opravkih.

Tu in tam se je pripeljal po nebu oblak, toda njegov kočijaz ga je hitro popeljal na drugo stran in dal prostor sončnim žarkom, da so razsvetljevali stvarstvo.

Čez pokrajino se je prisukljaj lahen vetrič in nosil s seboj drobno peresce, ki ga je izgubila domača kokoš. Morda ga bo odložil sredi žitnega polja, ki je že čakalo na žetev.

Ure so tekle in v njih se je počasi utrujalo življenje. Zamrlo je brenčanje čebel in petje ptic. Sonce se je nagibalo k zatonu, njegovi žarki so se zadnjič poljubili zemljo in se izgubili za krvavo rdečim obzorjem, kjer so zaspali v zlati postelji.

Tiho se je na zemljo kradel mrak, kot bi se bal motiti ganljivo slovo.

Na nebu so se prižigale drobne lučke. Sovji skovik je oznanil, da je noč razprostrla svoje mreže. Narava je zasnela svoj globoki sen.

Daniel Bračič

VEČNI POPOTNIK

Bil je doma vsepovsod. Na kratkih nogah mu je čepel kot sod okrogel trebuh, na koncu katerega je bila na kratkem vratu nasajena

okrogla glava. Negov obraz je bil zabuhel in temno rdeč. Pod srščimi obrvmi so mu gledale v svet kakor nebo plave oči, s katerimi si je zvedavo ogledoval vsakogar, ki ga je srečal. Njegova brezzoba usta so se vedno pomikala sem in tja in nehote spominjala na mlin, ki neprestano melje.

Potoval je po vaseh, prosil gospodarje za ščepec tobaka in bil za vsak dar zelo hvaležen. Za kos kruha ali skodelico toplega mleka je nacepil tu in tam kupček drv ali pa nastlal živini. Poznal je vse kmetije v bližnji in daljni okolici in vedno vedel, kje ga bo sprejela radodarna roka in kje mu bodo zaprli vrata pred nosom.

Ko je starka zima tiho pokrila zemljo s svojim belim plaščem, je postal otožen. Zanj se se začeli težki dnevi, saj mu njegova z zaplatami pokrita obleka ni mogla nuditi varnega zavetja pred ostrimi zobmi mraza. Tudi njegovi čevlji, ki so poleti kar dobro skrbeli za zračenje, ga niso mogli varovati pred nadležno mokroto.

Toda prišel je čas, ki je prinesel konec njegovim večnim potem in nanj je ostal samo spomin.

Daniel Bračič

V BOJU S PODIVJANOSTJO

Zvezde bledijo, ognjena zarja na vzhodu oznanja rojstvo novega dne. Luna se z zadnjimi žarki umika soncu, ki vstaja izza gora. Narava se prebujala in se nastavlja žarkom, ki s slepečo svetlobo napolnjujejo zemljo. Nekje zakikirika petelin, kot bi hotel reči: »Pozdravljeno, sonce, pozdravljen nov dan!« Na travniku zavriska mlad pastir, očaran nad lepoto stvarstva. Sonce se polagoma odlepi od obronkov gora in iz jutranjega somraka se izlušči svetel dan. Ceste in polja, ožive, vse hiti na delo. Sonce pa, kot bi vedelo, kaj narava želi, pošilja tople žarke, ki razkošno delijo svetlobo in toploto. Vse večja je njihova darežljivost, prebogata, zato se počasi prikrađejo na nebo temni oblaki in grozeče obkoljujejo sonce. V pričakovanju nečesa strašnega se narava zdrzne. Zatrepetaja.

Medtem pa črni oblaki zagrnejo sonce. Nebo potemni. Svetel blisk prepara nebo, za njim pa votlo zabobni. Od nekd pridivja močan veter, upogiba dreve, ki se ječe upira. Slepčiči bliski se love po nebu, oglušujoči gromi grozljivo udarjajo. Usujejo se debele dežne kaplje, ki se spremene v naliv. Zdi se, da se je odprlo nebo. Toda narava se ne vda. Polagoma se umirja, neha deževati bobni le še nekje v daljavi, tudi veter se izgubi, kot da se boji brez bliska in groma strahovati naravo. S sabo žene oblake, jih trga da se skozi njihovo kopreno pokažejo sončni žarki. Narava sproščeno zaduha in se zahvaljuje soncu, ker je premagalo podivjanost. Sonce se žalostno smehlja, saj se že poslavlja od dneva in počasi tone na zahodu nebesne oble.

Zvezde in luna se smejejo na nebu in se razgledujejo po naravi, želeč: »Mirno počivaj. Za tabo je težak dan. Spopadla si se s podivjanostjo in jo premagala, zato prijeten počitek.«

Peter Zorli

Poletni dan

Iz sladkega sna me je prebudil glasen petelinji klic: kikiriki, ki je odmeval po okolici. Zdelo se mi je, kot da hoče preglasiti ptičji spev, ki je že polnil prebujajočo se naravo.

Na vzhodu je žarelo nebo. Bilo je rdeče in rumeno. Iz teh barv se je izluščilo sonce in poslalo svoje prve žarke. Rahlo so božali cvetje, ki je pod njihovim poljubom počasi odpiralo čašne in cvetne

liste. Žarki so srkali roso, svetlikajoč se na zelenih travnikih in drevju. Listi so se priklanjali, ko jim je sonce poljubljalo biserne solze, lesketajoč se v mavričnih odtentkih.

Narava se je prebudila. Na polju so zabrneli traktorji in zorali v izsušeno zemljo. Kmetje so upogibali hrbe k materi zemlji in z motikami zamahovali v njena ilovnata nedrja. Po nebu so se podili beli oblaki, s katerimi se je igral nagajivi veter. Ptice so se spreletavale in žgolele svoje melodije. Pisani metulji in pridne čebele so sedeli na cvetice in srkali sladke sokove.

Meglice, ki so se že lep čas podile po nebu, so naenkrat odplovale v daljavo. Od nekd so se pripodili temni oblaki. Vanje se je zagnal močan veter ki je dvigoval prah in ušje. Ptice so se vznemirile, iščeč zavetje, v katerem so čakale, kdaj se bo umirila narava. Na nebu se je pretrgala težka temna zavesa in goste dežne kaplje so pljusknile na zemljo. Narava se je razbesnela in se togotila. Divji veter je zapiskal svojo melodijo se zaganjal v oblake, dokler jih ni razpodil. Za njimi se je spet prismejal sonce. Na vzhodu se je izbočila mavrica, spet so se oglašile ptice, cvetovi, ki so zaradi težkih dežnih kapelj povsili glave, so se znova dvignili k soncu.

Kmalu se je začel dan posavljati. Sonce je tonilo za obzorje. samo najvišji vrhovi smrek so se še zlatili v njegovi svetlobi. Večerne meglice so zaplesale svoj večerni ples. Za soncem, ki se je skrilo za goro, je prijadral po nebu lunin krajec. Za njim so se polagoma prižigale zvezde, oznanjajoč poletno noč.

Sonja Kelenc

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja zavod za časopisno in radijsko djavnost Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. DOMAČO RAST ureja uredniški odbor: Nataša Belšak, Viktorija Dabič in Zdenko Kodrič.